LETO XXII. ŠT. 34 (1049) / TRST, GORICA
ČETRTEK, 28. SEPTEMBRA 2017

www.noviglas.eu

SETTIMANALE
Poste Italiane S.p.a. - Spedizione in abbonamento postale
D.L. 353/2003 (conv. in L. 27/02/2004 n. 46)
art. 1, comma 1, NE/PD
ISSN 1124 – 6596

TAXE PERCUE - TASSA RISCOSSA
UFFICIO POSTALE GORIZIA - ITALY

NOVI GLAS

CENA 1,20 EVRA

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

Rekordni Okusi ob meji!

foto dd

Stališče Slovenske skupnosti pred referendumom 1. 10.

Polna podpora Kataloncem in njihovi pravici do samoodločanja

Deželno tajništvo stranke Slovenske skupnosti je na zadnji seji obravnavalo tudi bližajoči se referendum o samostojnosti Katalonije in pri tem izrazilo podporo in priznanje katalonskemu narodu za dolgoletna prizadevanja za narodne in jezikovne pravice. Člani glavnega političnega organa edine slovenske politične stranke v Italiji so mnenja, da je potrebno v sklopu Evropske unije in na podlagi splošnih človekovih pravic take tematike, kot je avtonomija oziroma samostojnost neke narodne skupnosti, obravnavati v korist le-tej. Zatiranje, ki prihaja z vrha, ne prinaša napredka v dialogu in sodelovanju za skupno dobro, temveč poglablja že itak ostra nasprotovanja.

/ str. 2

Pismo predsednikov SKGZ in SSO Lauri Boldrini

Pravica Slovencev do zastopstva v parlamentu!

Spoštovana predsednica Poslanske zbornice
Laura Boldrini!
Spoštovani predsednik Senata italijanske Republike
Pietro Grasso!

V imenu obeh krovnih organizacij slovenske narodne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini, Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) in Sveta slovenskih organizacij (SSO), ki predstavljata več kot 300 ustanov, organizacij, kulturnih in športnih društev, založb ter institucij vzgojnega in solidarnostnega sektorja, Vam želimo predočiti problem novega volilnega zakona.

Po mnogih razpravah o volilni reformi in prehodih v parlamentu bomo kmalu prešli v sklepno fazo z določitvijo novih pravil.

Kot je verjetno znano, bi morali v tem okviru doseči pravično uresničitev črke še zlasti pa duha 26. člena zakona 38/2001, ki zadeva zaščito slovenske manjšine v zvezi z njenim olajšanim zastopstvom.

/ str. 2

Rudi Pavšič, Walter Bandelj
Predsednik SKGZ,
Predsednik SSO

30-letnica SKRD Jadro iz Ronk

Naj ugodni veter še naprej poganja Jadro!

Minilo je že trideset let od tedaj, ko se je l. 1987 skupina navdušenih zanesenjakov odločila, da poživi kulturno življenje v Ronkah, kjer so se po vojni Slovenci začeli sestajati najprej v Tržiču v sklopu društva Triglav in šolskega ravnatejstva Tržič. Ustanovni občni zbor novega društva Jadro je bil 17. novembra 1987. Leta 1988 je ronška občinska uprava, ki je bila zmeraj naklonjena Slovencem, SKRD Jadru dodelila sedež v Romjanu, na trgu Santo Stefano - zdajšnji sedež je v Ronkah v ul. Monte 6 Busi 2. Med kulturnimi delavci, ki so si zagnano "zavihali rokave", so bili tudi Davorin Devetak, Stefania Pahor in Karlo Mučič, ki je bil že kot študent aktiven v goriškem Slovenskem katoliškem akademskem društvu (SKAD) in si tam nabral kar nekaj izkušenj. Od tedaj z nezmanjšano vnemo zaseda mesto predsednika SKRD Jadro v družbi drugih članov. V prvem odboru društva je bilo največ šolnikov. Kot člana sta k novoustanovljenemu društvu pristopila tudi tedanja ronška občinska odbornica Nivea Samar in odvetnik Renzo Frandolič.

/ str. 9

Iva Koršič

www.parrucchelanza.com Najboljši portal v Italiji za kakovostne lasulje

PARRUCCHE Lanza
• KOZMETIKA ZA LASE
• PRIPOMOČKI ZA FRIZERJE IN KOZMETIČARKE

Gorica - Ul. Garibaldi, 13 - na vogalu na trgu pred občino - Tel. 0481 240078
Odprto vsak dan od ponedeljka do sobote od 9.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.30

PONUDBA V MESECU SEPTEMBRU!!!
Color Ton • Inoa • Inoa Supreme
Dikson Color • Dikson Ammonia Free
ŽE PRI NAKUPU DVEH PROFESIONALNIH BARV SREDSTVO ZA OKSIDACIJO LAS ZASTONJ!*
(*ponudba velja za ves september)

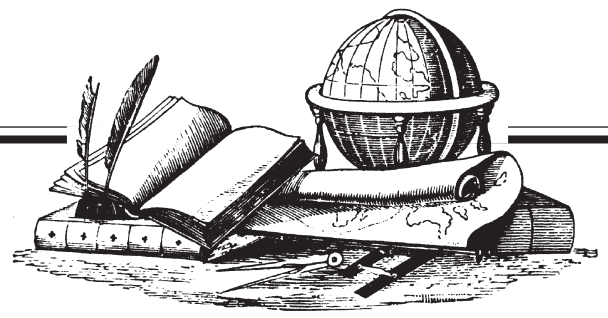

S 1. strani

Pismo ...

Na to temo so potekali razni sestanki, razgovori in srečanja z vladnimi predstavniki, s predsednikom Ustavne komisije Poslanske zbornice ter z raznimi zastopniki strank, na krajevni in državni ravni. V

Walter Bandelj

Rudi Pavšič

podporo tej zadevi smo pripravili več dokumentov in jih poslali zainteresiranim subjektom. Kljub vsemu do zdaj nismo zaznali prave pozornosti do tega problema; še zlasti ni bilo nobenega regulativnega odziva, kar povzroča veliko zaskrbljenost in precejšnje nezadovoljstvo med državljani in obenem volivci, pripadniki slovenske narodne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini. Kot smo že večkrat poudarili, to ne zadeva samo slovensko manjšino, ampak celotno deželno skupnost in njen nivo demokracije. Pravica jezikovnih manjšin do političnega predstavništva spada v širši krog pravic, predvidenih v mednarodnih sporazumih in številnih dokumentih Sveta Evrope.
Nova pravila dejansko dodatno zmanjšujejo možnost izvolitve slovenskih kandidatov; če ne bomo dosegli bistvene spremembe volilnega zakona, ne bo imela slovenska manjšina, glede na velikost volilnih okrožij in sistem preferenc, nobene možnosti izvoliti svojega parlamentarnega zastopnika.
V zvezi s to zadevo pa bi morali upoštevati tudi močno zainteresiranost Republike Slovenije (ki je že pred časom rešila ta problem, s tem da je italijanski narodni skupnosti ustavno zajamčila sedež v parlamentu), ki je na to temo že večkrat nastopila preko svojega veleposlanika v Rimu. Če bi torej ne našli ustrezne rešitve za predstavništvo slovenske manjšine v italijanskem parlamentu, bi bila to nemajhna kršitev pravic in bi lahko povzročila tudi diplomatski spor s sosednjo Republiko Slovenijo, kar bi načelo odlične odnose med državama.
Prepričani smo, da je mogoče najti rešitev, ki bo koristila ne samo slovenski manjšini, ampak celotnemu ozemlju Furlanije Julijske krajine, tj. dežele s posebnim statutom, ki jo označujeta zlasti večjezičnost in medetnična integracija.
V zaupanju na pozitiven odgovor se Vam že zdaj zahvaljujeva in vas prisrčno pozdravljava.

Walter Bandelj kritičen do zadržanja posvetovalne komisije

Deželna komisija ni odobrila sredstev za slovenščino v Kanalski dolini

Posvetovalna komisija za slovensko jezikovno manjšino dežele Furlanije Julijske krajine, ki je zasedala v Trstu 20. septembra, ni odobrila nadaljnjega financiranja slovenščine v vrtcih in šolah Kanalske doline. Gre za okoli 16.000 evrov sredstev letno, pri katerih se je zapletlo ob začetku šolskega leta, poroča Slovenska tiskovna agencija. Vse je ostalo samo pri obljubah, je za STA izjavil predsednik Sveta slovenskih organizacij Walter Bandelj. Deželni odbornik Gianni Torrenti pa je po njegovih navedbah obljubil, da bodo zadevo rešili v čim krajšem času. Sredstev naj ne bi odobrili, ker slovenska manjšina naj ne bi imela strategije, kako urediti poučevanje slovenščine v Kanalski dolini. Ta razlog je po Bandljevih besedah "zelo banalen". Dne 21. septembra je o tem govoril s predstavniki društev v Kanalski dolini in jim predlagal, naj čim prej skličejo sestanek s predstavniki Dežele in rešijo vprašanje. "V primeru, da tega ne uredijo, bomo morali posredovati po diplomatski poti - s pomočjo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter pristojnih ministrstev. Ta zadeva se vleče že preveč časa", je za STA še dejal Bandelj.
V Kanalski dolini je okoli 250 otrok v vrtcih in osnovnih šolah v novem šolskem letu ostalo brez pouka slovenščine, ker dežela FJK ni dodelila finančnih sredstev za pouk slovenščine v preteklem šolskem letu na šolah v Ukvah, Žabnicah in na Trbižu. Po poročanju časnika Delo je bilo lani k pouku slovenščine vpisanih 289 otrok.

S 1. strani

Polna podpora Kataloncem ...

Katalonski narod, tako kot pred četrtstoletja slovenski, ima vso pravico, da se izreče glede lastne narodne usode. Španske oblasti pa naj te pravice ne zatirajo in omejujejo, ampak naj omogočijo čim bolj svobodno javno razpravo ter civilno in demokratično odločanje Kataloncev. Narodne in jezikovne skupnosti, ki jih je v Evropi veliko, morajo imeti možnost, da se polnomočno vključijo v gradnjo skupne evropske hiše. Če jih država, v kateri bivajo, zaradi preteklih zgodovinskih in političnih dogodkov pri tem omejuje, pomeni, da jih postavlja na drugorazredno raven. To pa nikakor ne spada v evropskega duha, ki se je začel uveljavljati po drugi svetovni vojni in se utrdil po padcu berlinskega zidu.
V tem smislu si Slovenska skupnost nadeja, da bo Kataloncem omogočen demokratičen in svoboden referendum o samostojnosti. Vsa prizadevanja in priprave so potekali na umirjen in dialoški način, za kar je treba pohvaliti voditelje katalonskih avtonomističnih strank, ki upravljajo lastno deželo.

Končno!

Italijanski parlament potrdil zakon proti poveličevanju fašizma

Spodnji dom italijanskega parlamenta je pred kratkim potrdil predlog zakona, ki poveličevanje fašizma opredeljuje kot kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do dveh let. Zakon mora potrditi še senat.
V Italiji je zdaj kaznivo le ustanavljanje fašističnih strank, v nasprotju z Nemčijo in Avstrijo pa ne tudi poveličevanje fašizma. V prihodnje bosta prepovedana tudi proizvodnja in prodaja proizvodov s slikami in simboli, ki se nanašajo na nemškega nacističnega voditelja Adolfa Hitlerja ali italijanskega fašističnega diktatorja Benita Mussolinija.
Propaganda na spletu bo veljala za oteževalno okoliščino, zaradi katere bo lahko kazen višja celo za tretjino. V prihodnje bo za fašistično propagando in tako prepovedano veljal tudi pozdrav z iztegnjeno desnico.
Predlog zakona je pripravil poslanec levosredinske Demokratske stranke Emanuele Fiano, čigar oče je bil deportiran v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Kritike na račun zakona prihajajo iz vrst nekaterih desnih strank in Gibanja 5 zvezd, po mnenju katerih gre za omejevanje svobode govora.
Poleti je za škandal v povezavi s poveličevanjem fašizma poskrbel 64-letni lastnik dela plaže v bližini Benetk, ki je bila polna fašističnih napisov in urejena v slogu Mussolinijevega časa. Beneške oblasti so ukazale, da morajo s plaže umakniti vse, kar spominja na fašizem.
Nedavno so se pojavila tudi poročila o slaščičarni na jugu Italije, ki naj bi v izložbo postavila torto s Hitlerjevo podobo, neofašistična stranka Nova moč pa pripravlja pohod ob 95. obletnici Mussolinijevega vzpona na oblast.

Gabrovec o osrednjem deželnem uradu za slovenski jezik

"Naj Torrenti poskrbi, da se bo konkretno delo čim prej pričelo!"

V zvezi z osrednjim deželnim uradom za slovenski jezik, ki končno zadobiva prve prave obrise, vlada precejšnje zanimanje. "Zdaj, ko so postopki vendarle stekli, se mora deželna uprava potruditi, da bo nova služba kos pričakovanjem", meni deželni svetnik SSk Igor Gabrovec, ki se strinja z dvomi, ki jih ima tudi doberdobski župan Fabio Vizintin. "Tudi sam sem odborniku Torrentiju pisal pismo, v katerem sem mu nakazal dvome in vprašanje v zvezi z delovanjem deželnega urada. Sam tudi ocenjujem, da bo nova služba težko kljubovala vsemu delu, ki je potrebno za učinkovito izvajanje 8. člena zaščitnega zakona". Deželni svetnik SSk je pristojnega odbornika opozoril, da mora imeti deželni centralni urad vlogo koordiniranja in izdajanja smernic za prevajalsko delo in pripomoči k temu, da bo razvejena mreža t. i. "jezikovnih okenc" čim bolj učinkovita. Krajevne uprave, posebej še tiste, ki delujejo popolnoma dvojezično, imajo že utečeno delo in marsikje tudi že ustaljene kadre, zato bi bilo napačno, ko bi jih skušali nadomestiti. Gabrovec meni, da bi bilo najpomembneje, če bi novi deželni uslužbenci centralnega urada skrbeli za koordiniranje dela, poenotenje slovenskega izrazoslovja in pripravo smernic za prevajanje, zlasti da poenotemo strokovno izrazoslovje, ki je zdaj v rabi v različnih javnih upravah. Deželno ravnateljstvo za kulturo je sicer po Gabrovčevem pismu odborniku že izdalo sporočilo za javnost, v katerem delno pojasnjuje nekatere izrečene pomisleke. "Zahvaljujem se odborniku za pojasnila in upam, da bo novonastala služba res čim prej lahko pričela konkretno delo, zato da jo bomo lahko spremljali in po potrebi usmerjali. Strinjam se s Torrentijem, ko trdi, da je treba državna sredstva, ki so namenjena uporabi slovenščine v javni upravi, izkoristiti čim bolje, čim hitreje in z osnovnim namenom, da izboljšamo kakovost in razširjenost vidne in uporabne dvojezičnosti na celotnem območju dvaintridesetih občin", pravi deželni svetnik Slovenske skupnosti.

Povejmo na glas

Promet odseva naše slabše odnose?

Lahko nismo nikoli pomislili, ampak promet je zgovorna prispodoba življenja, se pravi nas samih. Še posebej v mestih in naseljih, kjer se križajo poti in so ulice in ceste zdaj bolj, zdaj manj napolnjene z avtomobili, ki se pomikajo na vse strani in morajo upoštevati osnovna pravila. In pravila so, podobno kot v družbi, nekakšen dogovor, znaki, ki omogočajo kar največjo pretočnost in skrbijo za to, da ne pride do zastojev ali celo nesreč. Pravila so potemtakem namenjena vsem in v nekem smislu skrbijo za vse, vsem dajejo enake pravice, kjer je to mogoče, in omejitve, kjer je to potrebno - kot vozniki imamo nekje prednost, drugje pa je nimamo. Skorajda bi mogli reči, da bi bilo zelo lepo, ko bi tudi družbo v celoti lahko uredili na tak način, s katerim bi se strinjali vsi in ga vsi sprejemali. Seveda to ni mogoče, kljub temu pa je promet vendarle prispodoba življenja, prispodoba svojevrstne ureditve skupnega življenja, se pravi življenja vseh. Predvsem pa zaobsega dejstvo, da tudi v prometu ni nihče sam, so tudi drugi, so drugi ljudje. In tu že pridemo do temelja našega sobivanja, namreč, da je treba upoštevati druge in da ni priporočljivo, kaj šele lepo, če izhajamo le iz sebe, iz svoje osebe, česar še tako natančna pravila ne morejo preprečiti. In nemara je prav v zadnjem času mogoče na cestah opaziti vse več pojavov, kjer posamezniki bodisi v preveliki meri uveljavljajo svoje pravice ali pa so do vseh drugih udeležencev brezbrižni, kot da jih ne bi bilo, da ne govorimo o odrekanju osnovne vljudnosti. Resnično se pogosteje in v večji meri dogaja, da voznik zavije s prednostne ceste na desno, ne da bi dal vidnega znaka, medtem ko mora malo dlje avto za vstop na cesto čakati brez potrebe in nemara še kdo za njim. Potem so primeri, ko se voznik za izstop v levo toliko postavi še na desno stran cestišča, da avtomobili za njim ne morejo naprej. Na srečo so redkejši primeri, ko ti kdo sledi tik za hrbtom, s čimer že ogroža tebe in tudi sebe, saj se ob hitri zaustavitvi tvojega avta ne bi mogel izogniti trku. Da ne omenjamo prevelike hitrosti, ko je stopnja tveganosti, predvsem za kolesarje in pešce, zares visoka in previsoka. Prevelika tveganja se dogajajo tudi na krožnem sovpadanju cest ali krožišču, ko sploh ni redek primer, da kdo prileti v krog izredno hitro, čeprav brez prednosti. Pri vseh teh in podobnih dogodkih, ki se pojavljajo pogosteje kot prej, gre pravzaprav za neupoštevanje drugih in drugega, za prepovršno, lahkomiselno ali celo vzvišeno zavedanje resnice, da so poleg mene vedno tudi drugi, kot na vseh področjih življenja. In dandanes, ko nelahki časi vse bolj pritiskajo na nas, bi se bilo koristno spomniti, da nam lahko ti časi bistveno poslabšajo medsebojne odnose: za druge nimam več kot toliko energij, z njimi se ne bom ukvarjal, ne bom mislil nanje, ne bom jih upošteval. In v svojo škodo postanem do drugih nevljuden in nespoštljiv: v prometu kakor tudi v življenju nasploh.

Janez Povše

GORICA Uspela štiridnevna enogastronomska prireditev

Nad 700 tisoč oseb na Okusih ob meji!

Na odprtju t. i. Zamejske vasi, 21. 9. 2017 (foto dd)

Okusov ob meji se je letos udeležilo okrog 730 tisoč oseb. To je glavni podatek, ki ga je v ponedeljek posredovala goriška občinska uprava kot glavni organizator enogastronomske prireditve, ki je že več let največja in najbolj odmevna goriška prireditev. Morda bi jih bilo še več, ko bi zadnji dan ne deževalo, pa čeprav niti dež ni skazil praznika. Pravo morje ljudi iz vsega deželnega in čezmejnega prostora je torej od 21. do 24. septembra preplavilo mestno središče in uživalo ob raznovrstni ponudbi nad 350 stojnic iz 44 svetovnih držav na 15 mestnih ulicah in 6 trgih, pa tudi ob številnih najrazličnejših spremljevalnih dogodkih. Organizacija je dobro stekla, so dejali občinski možje, ki že zbirajo zamisli, da bi naslednje leto še bolj povečali kakovost manifestacije z vseh vidikov.

Praznovanje se je začelo z rezom traku 21. septembra proti večeru na trgu sv. Antona, kjer so potekala tudi zanimiva srečanja t. i. Salona okusov. Štirinajsto izvedbo Okusov so letos pozdravili, poleg župana Rodolfa Ziberne, župan mestne občine Nova Gorica Matej Arčon, župan občine Šempeter-Vrtojba Milan Turk, predsednik Trgovinske zbornice Gianluca Madriz, v imenu Dežele podpredsednik Sergio Bolzonello ter odbornika Sara Vito in Cristiano Schaurli. Trak je prerezala znana kuharska mojstrica Antonia Klugmann. V govorih so poudarjali, da prireditev iz leta v leto raste in bogati celoten čezmejni prostor, da razvija kulturo enogastronomije in narodov, ki se v Gorici srečujejo, da je potrebno to pomembno goriško "izložbo" še naknadno nadgraditi s kakovostjo, saj naše ozemlje premore enogastronomske odličnosti, na katere moramo biti ponosni itd.

Le dve uri po uradnem odprtju je "uradno zaživela" tudi t. i. **Zamejska vas** v Ulici Crispi. Na obeh straneh ceste so bili postavljeni šotori društev Sabotin iz Štmavra, Vrh Sv. Mihaela, Hrast iz Doberdoba, MePZ Lojze Bratuž iz Gorice, F. B. Sedej iz Števerjana in Vinoteke Števerjanski griči. Nekak "trg" skupne "vasi" pa je bil veliki šotor Zveze slovenske katoliške prosvete, ki je združila že omenjene stvarnosti; povezane so se lahko ponašale z res raznoliko enogastronomsko ponudbo!

Na odprtju Zamejske vasi so bili organizatorji vidno presenečeni, saj se ga je udeležilo več predstavnikov krajevnih oblasti, kot so jih pričakovali. Predsednica ZSKP Franca Padovan je navdušeno pozdravila vse in poudarila, da ekipa dobro deluje, da "v zvezi je moč". Ziberna je pohvalil slovenska društva, ker znajo biti navzoča kot skupnost, zraven pa še ponujati odlične proizvode. Med njimi, v družbi prijateljev, se dobro počuti, je še dejal župan. Tudi podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec je pohvalil člane naših društev, ki navdušeno delujejo vse leto, znajo pa tudi pokazati, kako je v slogi moč. Madriz je poudaril vzdušje spoštovanja in prijateljstva, ki s časom prerašča v veselje biti skupaj. Življenje v Zamejski vasi so v petek zvečer popestrili člani pihalnega orkestra SCGV Emil Komel (tudi tokrat je bil prisoten Ziberna), v soboto in nedeljo pa odlični glasbeniki ansambla Pika na i (Mihael, Aleš in Jurij Lavrenčič ter Tomaž Grassi). Prvi dan, v četrtek, pa so pevci moške vokalne skupine Sraka pod vodstvom Patricka Quaggiata nastopili v dvonadstropnem rdečem londonskem avtobusu.

Ob koncu zadnjega dne smo še zadnjič obiskali stojnice v Zamejski vasi. Podpredsednik ZSKP **Miloš Čotar** nam je povedal, da so bili Okusi letos bolje organizirani kot doslej. "S skupno ponudbo smo zadovoljni, ljudje so se navadili in nas radi prihajajo obiskat. Ta ulica je postala tako rekoč 'naša' in je ne nameravamo izpustiti zlepa". Društva so se organizirala po svojih močeh in skrbela, da bi vsakdo ponujal kaj svojega, drugačnega. Zelo doživeta je bila glasba v živo v velikem šotoru, kjer so mladi poživili vzdušje. "Društva so dobro sodelovala, zato imamo vse predpostavke, da pojdemo tako naprej".

Tudi predsednik MePZ Lojze Bratuž **Marko Terčič** je dejal, da so bili z izkušnjo zadovoljni. Gostje že vedo, kaj lahko najdejo pri njih. Letos so ponujali joto, pršut in sir: največ uspeha je požela "izredno dobra jota, ki so jo pripravili prijatelji iz Vrtojbe. Vsi so jo vsi zelo hvalili. Marsikdo nas je prišel iskat prav zaradi jote". Za šankom se je vrstilo nekaj nad 10 članov zbora. Naslednje leto se bodo vrnili? "Vsakdo ima svoje obveznosti, stvar je zahtevna, dela je dosti, a že vemo, da se bomo vrnili".

Stojnico društva Vrh Sv. Mihaela so upravljala dekleta vokalne skupine Bodeča Neža. Predsednica društva **Karen Ulian** nam je povedala, da se je tam vrstilo okrog 15 deklet. Ponujale so "sadne mehurčke", peneče vino s sadjem, zadnji dan, ko se je vreme ohladilo, pa tudi vroč čaj. Gostje so imeli na voljo tudi sokove Sare Devetak. V glavnem so zadovoljne, saj je bilo veliko ljudi, pa tudi več varnostnih ukrepov. "Dela je dosti, prej je priprava, potem posprava. Vse pa lahko naredimo, ker je družba prijetna, ker tako podpiramo naše društvo in smo tudi bolj vidni v javnosti".

Elija Mužič je pri Vinoteki tajnik in blagajnik, pri društvu Sedej pa blagajnik. "Okusi ob meji so vedno večja in lepša manifestacija", je dejal. Tudi števerjanska stojnica ima vedno več gostov. "Nudimo kakovostna vina in posebno hrano". Pripravljali so namreč pohanega divjega prašiča, pa tudi surov pršut. Za šankom se je vrstilo okrog 35 oseb. Vinoteka skrbi za pijačo, društvo pa za hrano. Prvi dan so pogostili predstavnike oblasti, v soboto zvečer pa je prišel na prijateljski obisk videmski prefekt Vittorio Zappalorto. Nedeljski dež je malce ponagajal, in vendar so si vseeno dobro pomagali, ker imajo velik in prijetno okrašen šotor: tla so zelena, v ozadju pa makro-posnetek z briškimi griči. "Ljudje imajo vtis, da so v Števerjanu".

Pri društvu Sabotin nam je **Matjaž Pintar** povedal, da so že prvi večer doživeli neverjeten obisk. V petek je število deloma upadlo, v soboto je spet naraslo. Štmavrci so vseeno bili zelo zadovoljni, "prodali smo vse. V nedeljo opoldne smo že ostali brez merjasca in race". Zelo dobro so se znašli v družbi drugih društev, "skupni šotor, ki ga nudi Zveza, ogromno pomaga, saj se ljudje tam lahko zadržijo, tudi ko dežuje". Letos so gostom ponujali merjasca ali raco s polento, njoke s slivo ali nutello. "Nihče nam ni verjel, in vendar so se ljudje navadili tudi na njoke z nutello. Letos smo jih dobro prodajali". Imeli so tudi kuhan pršut v kruhu: samo v nedeljo so jih, kljub dežju, zrezali kar osem! "Dela je res veliko: sedem dni na ulici, še prej in potem pa na sedežu društva". In vendar so veseli, ker se tako družijo. Matjaž je bil posebno vesel, ker se je v nedeljo popoldne zgodilo nekaj posebnega: igral je ansambel Pika na i, pevci pa so bili malo brez glasu. Zato sta stopila na oder Adrian Feri in Valentin Devinar, ki sta pred leti že pela v nekem ansamblu: "Brez vaj so skupaj eno uro peli od dalmatinskih do italijanskih in angleških pesmi"!

Cristian Lavrenčič, predsednik društva Hrast, ki je letos prvič prišlo na Okuse, nam je povedal, da taki dogodki nudijo priložnost, da se ljudje v društvu družijo, "ustvarjajo skupnost, kar je po mojem nujno potrebno v vsakem društvu". Pri Hrastu so potrebovali prav to "in dosegli smo dober rezultat. Pri prostovoljnem delu se ustvarja skupnost"! Gostom so ponujali palačinke s čokolado ali marmelado, teranov liker in kavo, "čisto enostavno, a učinkovito".

Pika na i

Mini-koncert skupine Sraka

Pihalni orkester SCGV Komel z občinstvom

Prefekt Zappalorto pri Števerjancih

Člani Vinoteke in društva Sedej iz Števerjana

Člani društva Hrast iz Doberdoba

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž

KD Vrh Sv. Mihaela

KD Sabotin iz Štmavra

GORICA Predstavitev pastirskega pisma v štandreški dekaniji

V novo leto s posebno pozornostjo do mladih

"Mladenič, ki je sledil Jezusu", je naslov pastirskega pisma, ki ga goriški nadškof msgr. Carlo Roberto Maria Redaelli *(na sliki)* poklanja v novem pastoralnem letu Cerkvi v Gorici, "Cerkvi, ki je odrasla, ki hoče biti zrela v veri in ki si želi, da jo vodijo novi navdihi Duha". Predstavil ga je po raznih dekanijah; v slovenski, štandreški dekaniji v četrtek, 21. septembra.

V spodnji dvorani doma Anton Gregorčič v Štandrežu je v prisotnosti dekana Marijana Markežiča in župnika Karla Bolčine zbranim članom pastoralnih svetov najprej prikazal videoposnetek o sv. Marku evangelistu, mladeniču, ki je, oblečen samo v rjuho, zbežal, ko so vklenjenega Jezusa peljali iz oljskega vrta na sodišče sinedrija. Na njegovem domu se je srečevala prva skupnost jeruzalemskih kristjanov: tam je Marko spoznal Petra in druge apostole. Skupno s Pavlom je šel v Rim in spoznal Petra, nato je šel evangelizirat severno Italijo. V Ogleju je spreobrnil Mohorja, potem je šel v Benetke in Aleksandrijo v Egiptu, kjer je postal škof in 25. aprila leta 72 umrl mučeniške smrti.

Prav na tega sv. Marka, "mlado osebnost, ki bi mi služila za oporno točko", se je goriški nadškof obrnil za temo, ki jo je letos želel predlagati krščanski skupnosti v škofiji. Ni želel pisati neposredno mladim, temveč odraslim skupnostim v župnijah, skupnostih in gibanjih škofije. "Želim, da bi se bolje naučile sprejeti mladino in jo spremljati ter ji zaupati vlogo protagonista: ob tej priložnosti bi se tudi sami... pomladili", je zapisal msgr. Redaelli. Odrasle naj nagovorijo iskanje resnice mladih, njihova velikodušnost, njihovi dvomi in strahovi. V pismih, ki mu jih pišejo še zlasti v letih, ko prejemajo zakrament potrditve, je namreč nadškof "začutil ljubezensko nit, ki jo veze Duh v njihovem življenju".

Nadškof je v nadaljevanju z veseljem povedal, da bodo od oktobra imeli v stavbi škofijskega ordinariata "propedevtično skupnost" sedmih mladih, ki nameravajo stopiti v semenišče; vodil jih bo g. Nicola Ban. "Tudi zanje bomo morali moliti" v tem letu, ko se pripravljamo na škofovsko sinodo za mlade, ki se bo začela oktobra 2018. "Zato začenjamo novo pastoralno leto v znamenju upanja in s posebno pozornostjo do mladih", kot italijanska in vsa vesoljna Cerkev. "Letos se bomo spraševali, kdo je mlad kristjan. V ospredje postavimo mlade"! In pastirsko pismo bo "sredstvo, ki nas bo spremljalo na tej poti". Napisal ga je sv. Marko, je dejal nadškof. Dne 10. avgusta je šel molit na njegov grob v Benetke in se tja vrnil 2. septembra. "Sv. Marko ni podobica, sv. Marko živi v občestvu z Gospodom. Zato ga lahko molimo in se čutimo povezane z njim". V evangeliju ne nastopajo junaki, temveč osebe s svojo življenjsko zgodbo. Iz evangelija je mogoče marsikaj izvedeti o Marku, ki je med drugim evangeliziral našo zemljo in ga zato lahko čutimo posebno blizu.

Pastirsko pismo vsebuje tudi nekaj zgovornih odlomkov iz pisem mladih, ki mu pišejo "z veliko iskrenostjo in neposrednostjo". Dobro je, da jih bolje spoznamo, je prepričan msgr. Redaelli, saj "imajo svoje osebnosti in želje, izražajo se tudi zelo lepo in globoko". Višješolce bi rad srečeval in poslušal tudi med urami verouka. Sv. Benedikt je naročal, da je treba pri odločitvah upoštevati tudi mnenja mladih, saj "Bog pogosto razodeva to, kar je najbolje, prav najmlajšemu". Lepo bi bilo tudi, ko bi imeli v škofiji mlado osebo, ki bi ji zaupali odgovornost vodenja mladinskega središča.

Potem ko je nadškof na hitro povzel glavne vsebine pisma, je med drugim svetoval navzočim, naj preberejo Markov evangelij, saj branje traja največ poldrugo uro, "kot film ali nogometna tekma"... Pismo pa lahko bere vsak posameznik, lahko ga prebirajo v skupini, predvsem pa v pastoralnem svetu, kjer naj na osnovi razmišljanj tudi poglobijo določene teme, vezane na svet mladih. V tem smislu bodo tudi priredili za duhovnike in laike štiri srečanja, na katerih bodo poglobili nekaj ključnih tem. O tem je podrobneje spregovoril g. Sinuhe Marotta, škofov vikar za evangelizacijo in zakramente. Prvo srečanje bo posvečeno športu, drugo družbenim omrežjem, tretje svetu šole in zaposlitve, četrto čustvom, "ki so za mlade tako pomembna". Za srečanja iščejo kakovostne predavatelje, strokovno usposobljene in izkušene osebe iz širšega prostora. Skupaj se bodo učili gledati na vse te stvarnosti "z globljimi, evangeljskimi očmi".

Pred koncem srečanja v Štandrežu je Simon Peter Leban v imenu odgovornega za mladinsko pastoralo orisal letošnji program. Nekatera srečanja in pobude bodo namenjeni najstnikom, druga pa mladim od 19. do 30. leta.

DD

Ob zmagi na evropskem prvenstvu

Nadškof Zore je čestital zlatim košarkarjem

Spoštovani evropski košarkarski prvaki, naša slovenska košarkarska reprezentanca!

Bilo je, kot bi nevidni dirigent usmerjal Slovenijo. Vsi skupaj smo zadrževali dih, vsi smo hkrati vzklikali od navdušenja, kot eden smo doživljali tekme, ki ste jih, naša košarkaška reprezentanca, igrali na letošnjem evropskem prvenstvu.

Tudi košarkarji ste igrali v duhu vsi za enega eden za vse. Pred seboj ste imeli jasen cilj: osvojiti čim boljše mesto na prvenstvu. Vsako tekmo ste začeli s tem svojim garanjem in ob podpori vseh strokovnih sodelavcev. Zahvaljujem se vam, ker ste nam ob vrhunskih predstavah ves čas pomagali do narodnega ponosa in do jasno

ciljem in vsako ste odigrali v tem duhu. In ste zmogli. Sposobnosti posameznikov so se združile v ekipo, ki je bila tako močna, da ji noben nasprotnik vse do konca ni mogel do živega. Tako ste postali prvaki.

Dragi naši košarkarji, naši evropski prvaki, čestitam vam ob uspehu, ki ste ga dosegli s izražene istovetnosti. Vesel sem, da ste to, kar ste, in to tudi sproščeno pokažete Evropi.

Želim vam, da se poškodbe čim prej pozdravijo in da najdete nekaj časa, da se boste lahko poveselili in praznovali tudi s svojimi najbližjimi.

Čestitam in hvala vam za vse, naši evropski prvaki.

Poslanica papeža Frančiška za 104. svetovni dan migrantov in beguncev 2018

Sprejeti, zaščititi, pospeševati ter integrirati migrante in begunce (2)

Pospeševati pomeni predvsem prizadevati si, da bi mogli imeti vsi migranti in begunci, kot tudi skupnosti, ki jih sprejmejo, pogoje, da bi se mogli uresničiti kot osebe v vseh razsežnostih, ki sestavljajo človeškost, kot jo je želel Stvarnik. Med njimi je potrebno priznati pravo vrednost verski razsežnosti, zagotavljajoč vsem tujcem, prisotnim na ozemlju, svobodo veroizpovedi in verske prakse. Mnogi migranti in begunci imajo poklicno usposobljenost, ki jo je potrebno ovrednotiti z ustreznim potrdilom. Glede na to, da "je človeško delo po naravi določeno za to, da ljudi povezuje", spodbujam k prizadevanju, da bi pospeševali družbeno-delovno vključevanje migrantov in beguncev, zagotavljajoč vsem – vključno s prosilci za azil – možnost dela, izobraževanje na področju jezikov in aktivnega državljanstva ter ustrezne informacije v njihovih izvirnih jezikih. V primeru mladoletnih migrantov mora biti vključevanje v delovne dejavnosti urejeno na način, da se preprečijo zlorabe in nevarnosti v njihovi normalni rasti. Leta 2006 je Benedikt XVI. poudarjal, naj bo v migracijskem kontekstu družina "kraj in vir kulture življenja ter dejavnik združevanja vrednot". Vedno je potrebno pospeševati njeno celovitost, spodbujajoč ponovno družinsko združitev – vključno s starimi starši, brati in sestrami ter vnuki –, ne da bi jo kadarkoli podredili ekonomskim zmožnostim. Migrantom, prosilcem za azil in beguncem s posebnimi potrebami je potrebno zagotoviti večjo pozornost in podporo. Kljub temu da so hvalevredna dozdajšnja prizadevanja mnogih držav na področju mednarodnega sodelovanja in humanitarne pomoči, upam, da se bodo v nudenju tovrstnih pomoči upoštevale potrebe (npr. zdravniška in socialna oskrba ter izobraževanje) držav v razvoju, ki sprejemajo ogromne tokove beguncev in migrantov, ter ravno tako, da bi med prejemnike vključili tudi lokalne skupnosti, ki se nahajajo v situacijah materialnega pomanjkanja in ranljivosti.

Zadnji glagol, integrirati, je povezan z nivojem priložnosti medkulturne obogatitve, ki jo ustvarja prisotnost migrantov in beguncev. Integracija ni "asimilacija, ki vodi migrante k potlačitvi ali zanikanju njihove kulturne identitete. Stiki z drugimi vodijo k odkrivanju lastne skrivnosti, k večji odprtosti, da bi tako prispevali k boljšemu medsebojnemu poznavanju. To je dolgotrajen proces, ki ima za cilj svojega prizadevanja oblikovanje take družbe in kulture, ki vse bolj postajata odsev raznovrstnih darov, ki jih je Bog dal človeku". Tovrstni proces je mogoče pospešiti z nudenjem državljanstva, ki ni povezano z ekonomskimi in jezikovnimi zahtevami ter z načini izrednih ureditev za migrante, da bi mogli v državi ostati dalj časa. Ponovno vztrajam pri tem, da je potrebno na vsak način spodbujati kulturo srečanja, pomnožiti priložnosti za medkulturne izmenjave, dokumentirati in širiti "dobre prakse" integracije ter razvijati programe, ki bodo pripravili lokalne skupnosti na integrativne procese. Rad bi izpostavil poseben primer tujcev, ki so primorani zapustiti državo imigracije zaradi humanitarnih kriz. Tem osebam je potrebno zagotoviti primerno pomoč za vrnitev v domovino ter programe delovne reintegracije v domovini.

V skladu s svojo pastoralno tradicijo je Cerkev pripravljena v prvi osebi zavzeti se za uresničitev vseh zgoraj omenjenih predlogov, vendar pa je za dosego želenih rezultatov nepogrešljiv prispevek politične skupnosti in civilne družbe, glede njima lastne odgovornosti. Med vrhom Združenih narodov, ki je potekal v New Yorku 19. septembra 2016, so svetovni voditelji jasno izrazili pripravljenost, da si bodo prizadevali v dobro migrantov in beguncev, da bodo reševali njihova življenja ter varovali njihove pravice, in sicer tako, da bodo tovrstno odgovornost razširili na svetovno raven. V ta namen so se države obvezale, da bodo do konca leta 2018 sestavile in sprejele dva globalna dogovora (Global Compacts), enega za begunce, drugega za migrante.

Dragi bratje in sestre, v luči teh procesov, ki so se že začeli, predstavljajo prihodnji meseci posebno priložnost za to, da bi predstavili in podprli konkretna dejanja, ki sem jih hotel izraziti s štirimi glagoli. Vabim vas, torej, da izkoristite vsako priložnost, da bi delili to sporočilo z vsemi političnimi in družbenimi akterji, ki so vključeni v proces ali želijo sodelovati pri procesu, ki bo vodil do sprejetja dveh globalnih dogovorov.

Dne 15. avgusta smo obhajali slovesnost vnebovzetja Presvete Marije. Božja Mati je osebno izkusila trdoto izgnanstva (prim. Mt 2,13-15), z ljubeznijo spremljala pot Sina na Kalvarijo in skupaj z njim večno deli slavo. Njeni materinski priprošnji izročamo upanja vseh migrantov in beguncev sveta ter hrepenenja skupnosti, ki jih sprejemajo, da bi se, v skladu z največjo Božjo zapovedjo, vsi naučili ljubiti drugega, tujca, kakor same sebe.

/ konec

Kje je bila obljubljena svoboda?

Vprašanja ob 100-letnici ruske revolucije

Ruska revolucija ni bila le sad hudih razmer v carski Rusiji in podrejenosti ter konformizma takratnega vodstva Ruske pravoslavne cerkve z oblastjo, temveč tudi sad večstoletne evropske kulture, ki se je oddaljevala od vere v Boga in hotela uveljaviti subjektivno moralo, avtonomijo t. i. "novega človeka" in ateizem.

Ateizem je v svojem bistvu sprevržena religija in nihilistična morala. Že filozof Feuerbach in drugi misleci so pisali o potrebi po osvoboditvi človeka od religije. V resnici je to prizadevanje uveljavljalo in še vedno uveljavlja barbarstvo. Povedano na preprost način: ni važna resnica, važno je, kaj pravi Marx; ni važna realnost in znanost, pomembno je, kaj pravi teorija spola. Marksistična metafizika je, čeprav se sklicuje na znanost in na človekoljubje, ne le zmota, temveč arogantna in nasilna hudobija. Ne gre le za sovraštvo do Boga in Cerkve ter za zanikanje Boga. Gre za nekaj več: za poskus nadomestitve Boga, resnice in etike, z "Nadčlovekom", z novo resnico in novo etiko, ki jo določa od Boga "osvobojeni človek". Vsa revolucionarna prizadevanja so vnaprej obsojena na neuspeh, ker ne temeljijo na resnici in na svobodnem človeku, temveč na laži, manipulacijah in ustrahovanju. Zares pa živi le človek, ki je svoboden in se zavzema za svobodo.

Bistvo boljševiškega sistema je paralelnost države in partije. Država in partija se med seboj razlikujeta, v resnici pa državne oblasti ravnajo po formalnih, pa tudi neformalnih navodilih partije. Tako je bilo v Rusiji od 25. oktobra 1917 do avgusta 1918 ukinjenih 462 časopisov; takoj so se začele aretacije in množični umori nasprotnikov boljševizma, revolucionarna sodišča so postala dekla boljševizma. ČK ("Čeka" - Črezvičajnaja komisija - Izredna komisija) je bila tajna policija, ki jo je po navodilih Lenina osnoval Feliks Djeržinski – "duhovnik ruske revolucije" in je lahko delovala mimo vseh zakonov. Med drugim je bilo v dveh letih po izvedeni revoluciji umorjenih 28 škofov in več tisoč duhovnikov ter menihov. Temu ravnanju lahko danes vzporejamo islamizem, ki obljublja nebesa tistim, ki pobijajo "nevernike". Boljševiška logika je bila začrtana že leta 1903 na 2. zasedanju takratne Socialdemokratske stranke v Ženevi. V svojem govoru je oče ruskega marksizma, Georgij Valentinovič Plechanov, poudarjal, da bi bil delikt ne omejiti demokracije, če gre za vprašanje revolucije.

Iz vsega zgoraj zapisanega je razvidno, da boljševizem zahteva konec vsakega političnega pluralizma in pluralne laične države. Npr. medvojno revolucionarno nasilje in povojni komunistični poboji niso bili nobena deviacija boljševizma, temveč premočrtna zvestoba sprejetim načelom. Deviacija in slabost je bilo to, da Partija ni izvedla vseh načrtovanih umorov režimu nasprotujočih ljudi.

Z oktobrsko revolucijo se je v Rusiji začelo uničevanje družine. Seveda ne brez razloga, temveč zato, da v družinah ne bi potekala marksizmu nasprotna vzgoja. Začeli so se seksualni odnosi "na bone" in vzgoja po socialistični pedagoški metodi Antona Makarenka. Posledica: otrok – sirot, ki so se pogosto združevali v nevarne tolpe, je bilo v Rusiji okoli leta 1920 nad 6 milijonov. Zaradi tega je bila l. 1935 v Rusiji starostna meja za izvajanje smrtne kazni znižana na 12. leto. Režim se je moral znebiti otroških kriminalnih tolp in svojega vzgojnega neuspeha.

Upravičeno se lahko vprašamo: So ljudje, ki še vedno nasprotujejo obsodbi komunističnega totalitarnega sistema in častijo komunistične simbole pri zdravi pameti? Mar se uničevanje družine ne nadaljuje tudi danes, ko je t. i. marksistično socialno revolucijo (ki je bila v svojem bistvu kulturna revolucija) zamenjala marksistična kulturna revolucija, ki seveda deluje po istih marksističnih principih in vzorcih, le da v tem trenutku poteka v t. i. demokraciji, v kateri pa še zdaleč ni vse demokratično, temveč demokracija služi za masko totalitarizma. Kdaj bomo končno spregledali! Bomo nasedali ideologiji, ki trdi, da biološki spol ni bistven, temveč je bistvena ideja o osvoboditvi od biologije? Za uresničitev te ideje, ki je skregana z realnostjo in znanostjo, pa je potrebno uničiti družino in utišati vse kontrarevolucionarje. T. i. "sovražni govor", ki ga zdaj uvajajo razni "Mirovni inštituti", je le eden izmed instrumentov totalitarne države. Pričakujemo lahko izvajanje hujših ukrepov. Bomo do vseh teh totalitarnih poskusov ostali ravnodušni in tako dopustili, da totalitarna mašinerija vedno bolj melje? Ne le, če smo kristjani, vsak razumen človek, ki mu je kaj do resnice in osebne svobode, ob tem žalostnem dogajanju ne bi smel ostati nem. Ne gre le za vprašanje odnosa marksizma do religije, temveč tudi do razuma in vsakdanjih pragmatičnih rešitev, kot je npr. gradnja železniške proge. Sporočilo se glasi: "Ni važno, kaj je bolj razumno in gospodarno, pomembno je, da ohranimo svoj prav in svoj položaj. Število mrtvih in druga kolateralna škoda pri tem nista važna"!

Je z ljudmi, ki zagovarjajo neomarksistična revolucionarna načela, sploh možen dialog? Je demokracija lahko tolerantna do nedemokratičnosti? Smo lahko strpni do tistih, ki sporočajo, da bodo, ko bodo prišli na oblast, najprej ukinili demokracijo? Imajo lahko ideologije, ki zagovarjajo "diktaturo nevtralnosti", v pluralni laični državi sploh pravico do delovanja? Žal, problem niso le radikalizirane skupine revolucionarjev, temveč njihova infiltracija v vse pore družbe, v medije, stranke, društva in celo v Cerkev. Kdo pravi, da je marksizem propadel in je "ruska revolucija" preteklost!

Bogdan Vidmar

Cerkveni in družbeni antislovar (40a)

M kot MORALA (1)

Za tokratne zapise gre zahvala FB prijateljici Jasni, ki je delila z nami članek Mattea Lenardona. Ta pove marsikaj prav, nekaterih stvari pa tudi ne, vendar pa vsekakor nudi odlična izhodišča, da vidimo, v kakšnem svetu živimo tudi na tem področju. Mi namesto besede "etika" uporabljamo "morala", gre pa za isto stvar, le da je ena beseda grškega, druga pa latinskega izvora. Lenardon se na začetku nekoliko zajedljivo poigrava z besedo etika, potem pa vendarle gre k težavi. Nekoč so se namreč številni misleci ukvarjali s tem, danes pa, kot pravi naš bloger, imamo spet definicijo morale, še zlasti pri določenih javnih osebah, ko se oglašajo v oddajah ali celo napišejo knjigo. Tako je knjigo napisala tudi sodelavka Micheleja Santora Giulia Innocenzi, in sicer knjigo *Tritacarne* (*Mlin za meso*), v kateri trdi, da je etika ali morala v tem, da ne ubijamo živali. Seveda pa ne gre le za Innocenzijevo, ampak zadeva izvira iz veganskega gibanja, ki ji pripada že kar nekaj milijonov po vsem svetu in ki trdijo pravzaprav isto. Kot kaže, so prav obsedeni s tem, saj se imajo za "etične osebe", v Parmi pa so ustanovili celo "Parma Etica Festival", na katerem v treh dneh širijo vegansko in vegetarijansko moralo. Najbrž ni treba poudarjati, da je prav Innocenzijeva bila posebna gostja festivala. Moralna ali etična je tudi njihova kuharska knjiga, neke vrste Sveto pismo za italijanske vegane, ki se seveda imenuje "Cucina etica", long in best seller, ki ima tudi številne različice. Trije avtorji želijo ponuditi recepte, ki so: "etični, zdravi, ekološki, duhovni in ki so seveda okoljsko vzdržni". Smo prišli že do tega, da se dotikamo naše tematike iz zadnje priloge *Bodi človek!* , kjer smo govorili ravno o hrani in okolju. Samo posebej torej ne bi bilo nič narobe, če bi tisti, ki prisegajo na veganstvo, dejansko sledili temu, da bi jedli le zdravo in še zelenjavo in sadje, ki prihaja iz čim bolj lokalnega okolja in je sezonsko, a to ni tako. Kot mnogi namreč tudi oni sledijo neki "modi", ki je beseda, ki smo jo sprva želeli uvrstiti v tokratno rubriko pod črko "M", a zdaj nima smisla, ker nas je vreme prehitelo. Moralna ali etična kuhinja namreč temelji na določenih živilih, kot so, recimo, kvinoja, anakardi, mandlji, avokado, pa seveda soja. Zlasti to seveda proizvajajo tudi v Evropi, pa zato morda ni tako vprašljiva glede evropskega kupca, je pa zagotovo vprašljiva za ameriškega kupca, kar bomo tudi videli. V glavnem gre za nič kaj "moralna" živila, kar bomo tudi pogledali. Tako nimamo nič proti temu, da se kdo odloči za to, da ne je mesa ali celo živalskih izdelkov. Težava je v tistem poniževalnem gledanju in "katedriranju" drugim kot manjvrednim z moralnega vidika. Prav zato nas bodo ta živila pobliže zanimala.

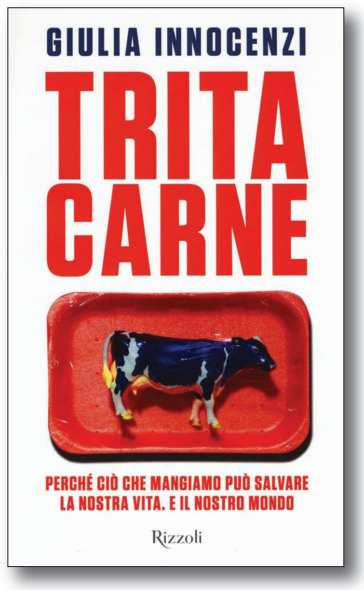

Andrej Vončina

Zmešnjava z Bogom

Bog ostaja poslednja skrivnost

Verjetno je bilo vedno tako in ne samo danes, da kar precej ljudi Boga ne jemlje resno. Čeprav zapažamo, da so ljudje, ki celo klepetavo govorijo o Bogu, so pa zopet drugi, ki vanj verujejo, nekateri zelo trdno, kot zatrjujejo, drugim pa Bog ne pomeni veliko, včasih celo prav nič. Marsikdo, ki vero celo izpoveduje, Boga ne jemlje resno.

Dozdeva se mi, da ljudem, nevernim, ki Boga ne priznavajo, kot napol vernim, ki jim Bog malo ali nič ne pomeni, ne smemo tega zameriti. V naši človeški zgodovini je bil pojem Bog prevelikokrat napačno uporabljen ali celo izrabljen. Iz zgodovine vemo, da je na milijone ljudi bilo mučenih in ubitih, poteptanih in odrinjenih prav v imenu Boga. Obstajali so vojne, pohodi, inkvizicija in še bi lahko našteval, v imenu Boga. Prav tako so se v Božjem imenu zažigali krivoverci, čarovnice ... Vse to dobro vemo.

Zavedati pa se moramo, da marsikatera podoba o Bogu, ki smo jo podedovali - in podedovali smo marsikateri pojem, predstavo in prepričanje -, je bila zavajujoča, isto je s pojmom Bog. Podzavestno se nam je vtisnila podoba Boga, ki je strog sodnik. Bog, kot vsemogoči, ki nas kaznuje s potresi, poplavami, boleznimi ...

Bog kot nekdo, ki je zelo daleč od nas, nekje, tam daleč in nas gleda, kaj vse slabo delamo ...?

Da bi se takšne predstave o Bogu opustile, rabijo nekateri namesto besedo Bog, transcendenca, stvaritelj, absolutni itd. To počenjajo zato, da bi ljudem približali pojem Bog, da bi jim bil bližji, ker z dozdajšnjo besedo Bog, ki je bila tolikokrat napačno predstavljena, jim je Bog odtujen.

So pa zopet drugi, ki trdijo nasprotno: besede Bog ne bi smeli opustiti, nasprotno uporabljati bi jo morali čim večkrat, čeprav je bila ta beseda tolikokrat izrabljena, saj vendar ima za seboj zgodovino, od pradavnine do danes...

Istočasno pa ne prezrimo: prav ta beseda je vnašala navdih pri Jezusu, apostolih, pa tudi danes ni popolnoma omalovažena, zato lahko verjamemo, da je še vedno dobro, da jo uporabljamo.

Če se ob sami besedi BOG zaustavimo, bomo videli, da so jo vedno uporabljali in jo danes mnogo več kot v prejšnjih časih uporabljajo najprej teologi, mistiki, duhovni pisatelji in vsi verujoči. Zakaj je tako? Zelo preprosto, ker je Bog skrivnost. Vsaka skrivnost pa je nekaj nepoznanega, kar se ne da kar tako "razvozlati". Ostaja predmet spoznanja, kljub temu da ne neha biti skrivnost! Zato, kar je skrivnostno, je lahko tudi resnično. To vemo, da je, čeprav človek s svojim razumom velikokrat ne ve, kaj je, zato prav to lahko rečemo o Bogu. Bog, ki ga nekdo doživlja kot skrivnost, je lahko mnogo bolj resničen kot vse, kar vidi. To potrjuje tudi sodobna znanost, saj nas je prav ta nepričakovano pripeljala v svet skrivnostnega. Prav po zaslugi znanosti se danes, mnogo bolj kot pred stoletji, zavedamo, da je človekovo znanje in spoznanje omejeno. Čeprav poznamo in celo razumemo pojave v vesolju, jih spoznavamo le do neke mere, zato je to še vedno za človeka skrivnost in ljudje smo sami del te skrivnosti ...

Za Boga pa lahko rečemo, da ni samo neka skrivnost, kot je, recimo, za človeka vesolje. Bog je poslednja skrivnost. Tako ostaja Bog d skrivnosti, ne edina, pa čeprav je za človeka Bog, kot božanska skrivnost, celo posebna skrivnost.

Ambrož Kodelja

24. generalni kapitelj notredamk

Petinštirideset Šolskih sester de Notre Dame (SSND) z vsega sveta bo od 26. septembra do 24. oktobra zbranih v kraju Marriottsville, MD, ZDA, na svojem 24. generalnem kapitlju. Iz Slovenije se kapitlja udeležujeta provincialna predstojnica s. M. Magda Burger iz Ljubljane in izvoljena delegatka s. M. Martina Radež iz Ilirske Bistrice, iz Gorice pa s. Rosangela Lamanna.

Tema kapitlja je: "Zaupanje in pogum. Z malim zadovoljne z veseljem darujemo vse svoje življenje za tisto edinost, za katero je bil poslan Jezus Kristus". Namen srečanja je dvojen: dati usmeritev za življenje in poslanstvo kongregacije za prihodnost in izvoliti generalno predstojnico in generalne svetovalke, ki bodo v tej službi šest let.

Sestre so vse svoje članice, pridružene člane in članice, družine in prijatelje prosile, naj molijo zanje v tem času priprave usmeritve in odločitev, ki jih čakajo. Sestre se iskreno zahvaljujejo za izkazano solidarnost z njimi in za vse molitve zanje, ko še naprej tvegajo vse, kar so in kar imajo zaradi poslanstva Jezusa Kristusa.

Blažena M. Terezija Jezusova Gerhardinger je ustanovila kongregacijo Šolskih sester de Notre Dame leta 1833 na Bavarskem. Danes je to mednarodna kongregacija apostolskih redovnic v skupnosti z več kot 2.500 sestrami, ki delujejo v 30 deželah na petih kontinentih. Njihovo poslanstvo je poglabljanje povezanosti z Bogom in med ljudmi, ki ga živijo z apostolskim služenjem, usmerjenim v vzgojo. Vzgajajo s svetovno vizijo, prepričane, da je svet mogoče spremeniti s tem, da se spremenijo ljudje.

V Slovenijo so prve sestre prišle leta 1886, in sicer v Šmihel pri Novem mestu, dve leti kasneje, 1888, pa še v Ilirsko Bistrico. Zaupano poslanstvo nadaljujejo še danes.

Za več informacij obiščite mednarodno spletno stran www. gerhardinger. org ali kontaktirajte Koordinatorico za komunikacijo kongregacije, ki je Patricia Stortz, pstortz2012@gmail. com ali krajevno kontaktno osebo.

Bogata likovna zapuščina s. Adelgundis

Še ena razstava del redovnice-umetnice

S. Alma, A. Bullitta, R. Mariano, M. Menato, U. Miniussi, A. Kosič

Še do konca tega tedna je v pritličnih prostorih zavoda goriških notredamk na ogled retrospektivna razstava likovnih del s. Adelgundis, ki so jo odprli 15. septembra. Prva razstava, ki so jo posvetili opusu redovnice in umetnice slovenskega rodu ob prvi obletnici njene smrti, je v galeriji Mario Di Iorio v državni knjižnici ob koncu avgusta letos vzbudila precejšnje zanimanje in pozornost zlasti v slovenskih medijih, je prejšnji teden dejal urednik Roberto Mariano; tudi zato so manjši, a bogato opremljeni katalog, ki je izšel ob koncu prejšnjega meseca, ponatisnili in mu dodali štiri strani v slovenščini.

V nekaj sobah v pritličju stavbe v Ulici sv. Klare je med 9. in 18. uro na ogled veliko del redovnice, ki se je z imenom Mihaela Černic rodila v Mirnu septembra 1913 in je komaj 14 let stara stopila v samostan. Razstavljena so dela v tehniki olja na platno, tempera, akvarel, pa tudi številne risbe (nekaj odličnih portretov!), skice, arhitekturne risbe, ilustracije itd., sad dela v zadnjih več kot 70 letih. Odprtje je tudi tokrat povezoval Mariano, ki se je zahvalil pokroviteljem, sponzorjem in državni knjižnici, pa tudi predstojnici notredamk s. Lucii, s. Almi, ki je veliko naredila, da je do dveh razstav sploh prišlo, in drugim sodelavcem. S. Alma je povedala, da se je zlasti prve razstave udeležilo veliko ljudi, tudi nekdanjih gojencev pokojne umetnice, ki je med drugim poučevala likovno umetnost pri notredamkah in uršulinkah. Mariano je tudi "iskreno pozdravil" vse slovenske goste in sponzorje, med drugim upravo občine Miren, redovničine rojstne vasi. Ravnatelj državne knjižnice Marco Menato je poudaril, da ga je umetnica, pri kateri je študiral tudi sam, resnično presenetila. Študirala je v Benetkah in Rimu, kjer je umetnost v 20. stoletju cvetela. "In vendar je ostala zavezana svoji umetniški poti, podobno kot svojim zaobljubam". Kot slikarka in redovnica je ostala zvesta sebi vse do smrti. Andrea Bullitta, odbornik za kulturo in šolstvo v občini Moš, ki je nekdaj obiskoval šolo pri notredamkah in je danes po poklicu učitelj, je povedal, da je primerno ovrednotiti take premalo poznane zaklade v tako dragocenih "skrinjicah", kakršen je samostan redovnic, ki so kot vzgojiteljice zaznamovale tudi goriško zgodovino.

"Ponosem sem, da sem bil gojenec s. Adelgundis", je povedal Andrej Kosič, ko so mu nato organizatorji dali besedo. Še vedno ohranja lepe spomine na prvo polovico 50. let prejšnjega stoletja, ko je hodil k redovnici se učit slikati. Umetnostni kritik Umberto Miniussi je povedal nekaj besed o karizmi in poslanstvu notredamk, nato pa je tudi on poudaril, da je s. Adelgundis ostala zvesta klasični figurativni umetnosti. Ni bila vedno zaprta v samostanu, in vendar je abstraktna umetnost oz. avantgardni likovni tokovi niso nikdar zamikali. Vsem, ki so pripomogli k postavitvi dveh razstav, se je na koncu srčno zahvalila tudi goriška predstojnica s. Lucia.

DD

SOVODNJE 40-letnica sekcije prostovoljnih krvodajalcev

Krvodajalci s pogledom, uprtim v prihodnost

Foto dd

Ob 40. obletnici delovanja je vodstvo Združenja prostovoljnih krvodajalcev Posoške Fidas, Sekcija Sovodnje ob Soči, prejšnji konec tedna želelo poudariti elemente, ki so za društvo najbolj značilni. Spomnili so se na prehojeno pot, "toda glavno je, da ohranjamo pogled, uprt v prihodnost", nam je ob koncu praznovanj v nedeljo, 24. septembra, povedal predsednik Štefan Tomsič. "Temeljna elementa sta darovanje krvi in pa občutljivost do ljudi v potrebi".

V soboto zjutraj, 23. septembra, so začetek okrogle obletnice obeležili na najlepši način: s krvodajalsko akcijo. Prvič v zgodovini društva so imeli pri Kulturnem domu v vasi "krvodajalski kamion", na katerem je darovalo kri oz. plazmo 19 članov, med njimi tudi županja Alenka Florenin, ki društvo in njegove cilje zvesto podpira, in nekaj prijateljev iz doberdobske sekcije. Za to priložnost so se spet približali nekateri člani, ki več časa niso bili aktivni, nam je zadovoljno povedal Tomsič.

Zvečer je župnik msgr. Renato Podbersič daroval mašo za vse žive, pa tudi že pokojne sovodenjske krvodajalce. V homiliji je lepo povedal, da je farni zavetnik sv. Martin lahko vzor vsakemu krvodajalcu: ubogemu beraču "ni dal krvi, ampak svojo ljubezen, ko je z njim delil svoj plašč. S tem mu je dal svoje življenje, kajti ohranil je njegovo življenje". Danes izgubljamo pristne odnose in se zapiramo vase, "egoizem nas siromaši in uničuje". Nasprotje tega je "plemenita kretnja, dati kri nekomu, ki jo potrebuje, da ohrani svoje življenje". Darovati življenje v ljubezeni je največ, kar lahko stori posameznik, ljudstvo, vsaka kultura in omika. Kdor daruje kri, daje življenje in njegovo življenje bo izpolnjeno. Pri krvodajalstvu je v ospredju človek v potrebi; največji obdarovanec pa je, kdor daruje. Več prejme, kdor več daruje. Krvodajalci "gradijo boljši svet, ki ni svet izkoriščanja in egoizma, ampak svet zastonjskega dejanja, razdajanja". To ni utopija, temveč stvarnost, ki se začenja pri vsakem izmed nas. Mašnik se je zahvalil vsem prostovoljcem, ki velikodušno služijo, in jih spodbudil, naj jim ne zmanjka poguma in vztrajnosti. Pred koncem maše je Tomsič v slovenščini in italijanščini prebral molitev krvodajalca.

Po polaganju venca in enominutnem molku pred spomenikom padlim je v soboto zvečer sledila baklada po sovodenjskih ulicah za hospice Via di Natale iz Aviana. Gre za tradicionalno pobudo, s katero društvo kaže na občutljivost do bližnjih. Županja je poudarila, kako pomembno je darovati svoj čas in dar za družine, ki trpijo, za ustanovo, ki ima plemenito poslanstvo. Na bakladi, ki se je je udeležilo okrog 80 oseb, so nabrali nad 1200 evrov.

Praznovanje obletnice se je nadaljevalo v nedeljo zjutraj v kleti Rubijski grad na Vrhu Sv. Mihaela. S plesnima točkama in nalezljivo vitalnostjo so jo popestrili mladi gojenci in spremljevalci iz Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava. "To so osebe, ki imajo posebno energijo in se v življenju borijo s posebno močjo, za kar so nam lahko v zgled", je uvodoma poudaril Tomsič in se srčno zahvalil gostom. Lilijana Tomažič, socialna delavka v zavodu, s katerim naši krvodajalci sodelujejo nad 30 let, je čestitala in povedala, da eni in drugi delajo dobro v malih vsakdanjih stvareh. "To nas bogati". Pozdrav je prinesla Marija Kastelec, članica območnega odbora Rdečega križa iz Škofje Loke, ki je tudi pobratena z občino Sovodnje: "Opravljeno je bilo veliko delo", je dejala, saj se je v 40 letih zvrstilo mnogo darovalcev. Pomembno je se zavedati, da je vsa darovana kri rešila mnogo življenj. Za dolgo in uspešno delo je čestitala tudi predstavnica območnega združenja RK iz Ajdovščine Vera Kodrič; spomnila se je prerano umrle prijateljice Marinke Batič, ki je zaznamovala delovanje sovodenjskih krvodajalcev, in izrazila veselje, da sin Štefan nadaljuje njeno poslanstvo. Nataša Černic, uspešna podjetnica, lastnica in duša kleti Rubijski grad, je s ponosom povedala, kako ji pridelovanje avtohtonih vinskih sort na domačem Krasu pomeni povezanost z domačo zemljo. "Zemlja daje prihodnost, nima zapadlosti, vedno kaj daje, če ji ti znaš dati". Klet je zanjo tudi kraj prijetnih srečevanj, kulturnih prireditev in plodnih sodelovanj, pa tudi zgodovinskega spomina. Alenka Florenin se je s hvaležnostjo spomnila začetnikov in "gonilnih sil" 40-letnega združenja, zlasti Marinke Batič in Branka Černica ter drugih. "Biti moramo zgled in nadaljevati s temi dejanji, ki so sad globokega čutenja do vseh, ki potrebujejo pomoč". Društvu je izrazila priznanje tudi s posebno županovo zahvalo, "letos prvič", za 40-letno neprekinjeno delovanje na načelih človečnosti in solidarnosti.

Na proslavi so se spomnili vseh krvodajalcev, ki so pred 40 leti, v verjetno težjih časih, začeli to 'pustolovščino', je dejal Tomsič in se jim toplo zahvalil. Podčrtal pa je tudi, da radi gledajo v prihodnost. Zato so v praznovanje vključili otroke osnovnih šol z Vrha Sv. Mihaela in iz Sovodenj, ki so z risbami sodelovali pri natečaju na temo krvodajalstva. Izdelke 34 otrok, ki so bili razstavljeni v kleti, sta strokovno ocenila Nadja Bevčar in Franko Žerjal; slednji je povedal, da so se mladi ustvarjalci izkazali in izvrstno rešili likovni izziv, ter jih hkrati spodbudil, naj še segajo po svinčniku in barvah. Tiste, ki so se najbolj izkazali, so tudi nagradili.

Priznanja in topel aplavz številnih prisotnih so na slavju prejeli darovalke, ki so dosegle 8 darovanj, in darovalci, ki so jih dosegli 10; bronasto priznanje so prejele darovalke s 15 darovanji in darovalci z 20, bronasto priznanje s pohvalo darovalke s 25 in darovalci s 35, srebrno priznanje darovalke s 35 in darovalci s 50 darovanji. Srebrno priznanje s pohvalo je prejel, poleg Marka Volčiča, podpredsednik sovodenjskega in obenem pokrajinskega združenja Paolo Braini, ki je povedal, da pokrajinska zveza združuje v družinskem duhu 26 sekcij. Plaketo za zasluge je kot poseben prvak (nad 150) na koncu prejel Piero Brumat.

Slavje se je končalo v prijetni družbi z degustacijo vin kleti Nataše Černic in gastronomskih poslastic Lokande Devetak. / DD

(več fotografij na www. noviglas. eu)

SKPD F. B. Sedej Števerjan / Gostovanje Lutkarjev iz Devina

Zasanjani bikec je očaral otroke

V vremensko ne ravno prijaznem nedeljskem dopoldnevu, 17. septembra 2017, so se člani števerjanskega otroškega zbora in njihovi vrstniki s Plešivega zbrali v svetli, prijazni mali dvorani Sedejevega doma v Števerjanu, da bi pred začetkom letošnje pevske sezone na gledališkem srečanju spet navezali stike, ki so jih morda počitnice malce zrahljale. Na povabilo Slovenskega katoliškega prosvetnega društva F. B. Sedej iz Števerjana so k njim v goste prišli mladi lutkarji iz Devina. Ti so zelo aktivni. Vsako poletje se v juniju en teden intenzivno posvečajo lutkarski umetnosti na Devinskem vrtu ustvarjalnosti z znano lutkarsko mojstrico Jeleno Sitar in z njo vsakič postavijo na oder novo lutkovno predstavo. Letos so z Otroškim pevskim zborom Ladjica - lutkarji delujejo prav v sklopu otroškega zbora - v njeni režiji uprizorili pravljico *Bikec Ferdinand*, ki jo je napisal Murno Leaf, za nastopajoče pa jo je priredila Sitarjeva, ki si je zamislila zelo izvirno sceno – navadne lesene lestve postanejo drevo, ograda, voz... Z udeleženci Devinskega tedna ustvarjalnosti je izdelala lutke in scenske pripomočke, ki so res pohvale vredni. Vse je zelo domiselno, učinkovito in predvsem funkcionalno, izdelano iz plastičnih črnih vreček, plastičnih posod... Izvirnost lutk in postavitve je značilnost, ki odlikuje lutkarske predstave devinskih lutkarjev pod strokovnim vodstvom Sitarjeve, ki ima na tem področju ogromno izkušenj. Njena asistentka je bila Nada Tavčar, pomočnice pa Arianna Moro, Urška Terpin in Mira Tavčar. Vse pa je koordinirala Marja Feinig. Za glasbo sta poskrbeli Marja Feinig in Petra Pahor.

Mala publika je pozorno spremljala lutkovni prikaz, katere protagonist je Bikec Ferdinand, ki sovraži bikoborbe in rad voha nežne cvetlice, medtem ko svobodno poležava pod kruhovcem. Le zaradi tega, ker je kot nor skakal zaradi čebeljega pika, so ga "možje s prečudnimi klobuki" imeli za bika, primernega za areno. Otroci, pa tudi odrasla publika, so se zabavali ob zgodbi in domiselno izdelanih lutkah, ki so oživele v spretnih rokah oz. na gibčnih "telesih" mladih nastopajočih, ki jih je bilo malo manj kot na nastopu na mavhinjskem festivalu, kjer so pravljico izoblikovali Greta Terranova, Zoe Terranova, Nina Trampuš, Niko Pahor, Sara Komar, Nicola Floreani, Margherita Stanissa, Ludovico Canetti, Matej Tavčar, Kristian Pernarcich, Aleksander Prodan, Cecilia Olivotti, Monika Bogatec, Mark Rebula, Lara Bearzi, Veronica Bandiera, Blaž Terpin. Hvaležnega aplavza so bili deležni vsi pridni izvajalci, ki jih je v živo na kitaro spremljala Marja Feinig. Dobrodošlico je občinstvu izrekel Jan Leopoli, ki je pojasnil, da si števerjansko društvo želi gojiti dejavne vezi z devinskim. Po prikupni predstavi so se otroci v družbi Lucije in Nade Tavčar, zelo aktivnih deklet v Devinskem mladinskem krožku pa še marsikje, porazdelili v dve skupinici: malčki, ki obiskujejo vrtec, so z Lucijo izdelali ročno lutko, žabico iz lepenke, osnovnošolci pa so z Nado in Miro naredili bikca iz plastičnega lončka in črne plastične vrečke. Medtem pa so starši lahko poklepetali ob kavici in piškotih. Lucija je otroke povabila, naj pridejo v Devin na lutkovne predstave, ki se bodo zvrstile v gledališkem nizu *Pristanišče*. Prva predstava bo **v soboto, 30. septembra**. Na ogled bosta igrici *Zverjasec* in *Bikec Ferdinand* v izvedbi Lutkarjev iz Devina. **V soboto, 7. oktobra**, bo Nika Solce predstavila pravljico *O lisički zviti tički in drugih zverinicah*. **V soboto, 14. oktobra**, bodo v goste prišle študentke Pedagoške fakultete UP Koper in uprizorile igrico *Želim si leteti*. **V soboto, 21. oktobra**, pa bo v Devin prijadral *Gusar Berto*. Predstava je produkcija Studia Anima – Skupaj rastemo. Odigral jo bo Sten Vilar. Vse predstave bodo ob 10. uri in po vseh bo lutkovna delavnica.

Dragi otroci, prosite očke in mamice, naj vas peljejo v Devin, kjer boste preživeli prijetne urice v družbi čarobnih lutk, ki vas bodo pospremile v neizmerni svet domišljije in vas vsakič nevsiljivo opozarjale na lepoto slovenske besede.

IK

KCLB - ZCPZ / Koncertna sezona 2017 – 2018

"Vso svojo ljubezen ti dajem ..."

Po že lepo ustaljeni navadi se je tudi letošnja koncertna sezona, ki jo pripravljata goriški Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice, začela s čudovitim koncertnim večerom v sklopu Kogojevih dni, 38. Mednarodnega festivala sodobne glasbe. V goste je prišel Slovenski oktet, že dolga desetletja ambasador slovenske pesmi v svetu. Od nekdaj so bila njegova gostovanja pri nas velik in navdušujoč glasbeni dogodek. Tako je bilo tudi v ponedeljek, 18. septembra 2017, ko je bil v zelo dobro zasedeni veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici koncert, ki ga je umetniški vodja Slovenskega okteta, baritonist Jože Vidic, naslovil *"Vso svojo ljubezen ti dajem"* po stihih Ivana Cankarja. Mojstrsko jih je uglasbil Tomaž Habe. Skladba je bila prvič izvedena prav na tem koncertu, ki je v prvem delu ponudil skladbe slovenskih sodobnih skladateljev v duhu Kogojevih dnevov. Slišali smo izvrstne izvedbe del Janka Ravnikarja, Rada Simonitija, Ambroža Čopija, Sama Hubada, Ubalda Vrabca, Janka Slimška, Walterja Lo Nigra, Zorka Prelovca, omenjeno Habetovo, in Žige Staniča, ki so uglasbili čustveno obarvane pesmi znanih slovenskih literarnih umetnikov, Cvetka Golarja, Ludvika Zorzuta, Frija Lainščka, Jožeta Kastelica, Stanka Vuka, Ivana Minattija, velikega Franceta Prešerna (*Canzona – Vso srečo ti želim*), vsem dobro znano *Sedem rož* Ivana Peruzzija (ki smo jo zmeraj z velikim veseljem in občudovanjem poslušali v izvedbi legendarne zasedbe Slovenskega okteta). Nazadnje je izzvenela še pesem *Za nekaj bogastev vemo*, ki jo je napisal Mohammad Shams Od-Din Hafez. Čeprav so te skladbe zložene v sodobnem glasbenem izražanju, so spevne in zato prijetne za uho in so navdušile poslušalce, med katerimi je bil tudi nekdanji član Slovenskega okteta Danilo Čadež. Zdaj poje v njem njegov sin Vladimir Čadež, prvi tenor. Slovenski oktet je prvič nastopil leta 1951 v Slovenski filharmoniji in od tedaj je najbolj reprezentativen slovenski moški vokalni komorni zbor, ki vzorno ohranja osnovno poslanstvo tega sestava: ohranjanje in plemenitenje slovenske vokalne glasbe. Njegov repertoar je ogromen in zelo raznolik ter vsebuje skladbe od renesanse do ljudskih pesmi vseh narodov, od klasicizma in romantike do skladb sodobnikov. Mnogo skladb je bilo napisanih ali prirejenih prav zanj. Posebno skrb pa namenja slovenski ljudski in umetni pesmi, kar so poslušalci na koncertnem večeru v KCLB tudi sami lahko preverili. V drugem delu večera, katerega povezovalna nit je bila ljubezen, ki v vseh časih poganja kolesje človeštva, so se s čustvenim pridihom in domačnostjo oglasile ljudske pesmi, ki jih je uvedla tudi otrokom znana *Marko skače*. Z njimi so se pevci in poslušalci sprehodili po slovenski zemlji od Prekmurja preko Koroške do Istre. Čeprav so zazvenele v priredbi slovenskih avtorjev mlajše generacije (Uroš Krek, Andrej Makor, Danilo Švara, Pavle Merku', Valens Vodušek, Rudi Bučar, Katarina Pustinek Rakar, ki je bila prisotna v dvorani; njena priredba pesmi, prekmurske ljudske *Zrejlo je žito*, je bila prvič izvedena in je skupaj z avtorico prejela zelo navdušen aplavz), so ohranile pristen ljudski pridih kraja, v katerem so nastale. Prvič izvajani pesmi sta bili napisani v spomin na tenorista Marjana Trčka, čigar glas je pred nedavnim, žal, za vedno utihnil.

foto dd

Koncertni spored se je končal z vztrajnim ploskanjem, tako da so imenitni pevci ponudili še pet dodatnih pesmi, ritmično poudarjeno rezijansko, vedro Avsenikovo skladbo, otožno in nežno *Nocoj pa oh nocoj*, vzneseno *Prelepa moja rožica*; bučne, dolgotrajne aplavze je doživela pesem *Bodi zdrava domovina* Benjamina Ipavca, pri poslušanju katere vselej vzdrhti srce. Vodja Jože Vidic je ob koncu uradnega dela programa nagovoril poslušalce in povedal, da so bili zelo veseli povabila na ta koncert "v to lepo dvorano z dobro akustiko". Zahvalil se je predsedniki KCLB Franki Žgavec, pa tudi organizatorjem Kogojevih dni – pri tem se je spomnil na dirigenta Antona Nanuta, začetnika tega festivala - tudi zato, ker jih festival spodbuja, da vnašajo v repertoar zmeraj kaj novega. Omenil je še, da so drugič zapeli pesem *Za nekaj bogastev vemo*, ki jo je domačin iz naših krajev, Žiga Stanič, navzoč v dvorani, napisal prav za oktet pred osemnajstimi leti in so jo tokrat drugič izvajali.

Prelesten koncertni večer v družbi Slovenskega okteta je bil spet nepozaben in je v poslušalcih vzbudil tisto prisrčno, toplo domače vzdušje, ki ga zna v naših dušah pričarati le ljubezen do prelepe slovenske pesmi, polne čustvenih odtenkov.

IK

Velika dvorana goriškega Kulturnega doma v novi preobleki

V petek, 22. septembra 2017, je Kulturni dom na ulici I. Brass v Gorici odprl javnosti svoje duri, da bi si ogledali novo podobo velike dvorane. V njej so bili namreč v rekordnem času odstranjeni dotrajani sedeži in nameščeni drugi, udobnejši z malo višjim naslonjalom in lepo rdečo prevleko. Na mehkih sedežih, lepega sodobnega videza, bo obiskovalcem še prijetneje spremljati raznolike prireditve, ki se bodo zvrstile v novi sezoni. Kot je povedal predsednik Kulturnega doma Igor Komel, je bilo treba sedeže nujno zamenjati. Finančni zalogaj za to je bil kar zajeten: 90 tisoč evrov. SKGZ je prispevala 20 tisoč evrov, 40 tisoč pa Dežela FJK, ostalo bo kril Kulturni dom. S tem pa se še zdaleč niso končala nujno potrebna vzdrževalna dela. Zdaj sta na vrsti naprava za hlajenje dvorane, v kateri je poleti res vroče – kulturna sezona zadnje čase namreč sega v poletne junijske ali celo julijske dni -, in bakrena streha, ki pušča. Komel se je zahvalil vsem svojim delavnim sotrudnikom za hitro opravljeno delo. Čestitke je upravi Kulturnega doma in vsem uslužbencem izrekel tudi pokrajinski predsednik SKGZ Marino Marsič in zaželel veliko uspeha pri nadaljnjem kulturnem delovanju. Novi pridobitvi Kulturnega doma so nazdravili s kozarčkom penečega vina.

V četrtek, 21. 9., je prvič uradno obiskal Kulturni dom goriški župan Rodolfo Ziberna, ki je vodstvu čestital za opravljeno delo in želel še veliko uspehov. / IK

Prejeli smo

O televizijskem poročanju

Cenjeno uredništvo tržaških, slovenskih, televizijskih oddaj!

V ponedeljek, 18. 9. 2017, so v Kulturnem centru Lojze Bratuž predstavili za začetek nove koncertne sezone Slovenski oktet, ki je že prava slovenska institucija!

Čudovito je bilo petje okteta, krasna tudi izvedba z vezno nitjo "Vso svojo ljubezen ti dajem ...", povzeto iz verzov Ivana Cankarja.

No, da pridem k stvari: ko sem naslednji dan med slovenskimi tržaškimi poročili gledala in poslušala posnetek, ki bi moral oddajati poročilo o citiranem koncertu, sem zagledala notranjost števerjanske cerkve s Slovenskim oktetom, v polkrogu, pred glavnim oltarjem!

Ta posnetek sega v lansko leto (avgust 2016). Koncert je bil izveden v počastitev spomina na mojega svaka, dr. Iva Komjanca, primarija klinike v Analcesinato (ob Gardskem jezeru); bila je 25. obletnica smrti zaslužnega Slovenca. – Pesmi, takrat podane in povzete iz zakladnice naše narodne glasbe, so odmevale kot refreni iz daljave večnosti.

Zvoki, ki niso časovno spadali v vaša vsakdanja poročila in v reportažo recentnega koncerta! Čemu in kako tak "lapsus" v vaši oddaji?

Saj imate vendar koga, ki vodi in pregleda! Gledalci pozorno sledimo in se, na žalost, zavedamo določenih spodrsljajev.

S spoštovanjem in brez zamere!

Dr. Irena Brumat Vrtovec
V Gorici, 21. septembra 2017

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

vljudno vabi na odprtje razstave, ki je nastala v sodelovanju z Galerijo Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči

Albert Sirk

ob 130 – letnici rojstva in 70 – letnici smrti

Obrazi morja, obrazi ljudi

O avtorju in razstavi bo spregovorila umetnostna zgodovinarka **dr. Verena Koršič Zorn**.

PETEK, 29. SEPTEMBRA 2017, OB 18.URI
GALERIJA KULTURNEGA CENTRA LOJZE BRATUŽ

Čotova družina Devetak v sodelovanju s sovodenjskimi krvodajalci vabi vse znance in prijatelje v ponedeljek, 2. oktobra 2017, ob 20.15 v prostore Lokande Devetak na Vrhu Sv. Mihaela na 18. dobrodelni večer

Težka izguba naj lajša tegobe

Gosta večera bosta:
naš dolgoletni prijatelj dr. Simon Spazzapan, ki deluje na onkološkem oddelku C.R.O. Aviano, in dr. Fabio Puglisi, profesor na videmski univerzi, odgovoren za onkologijo in novi primarij v C.R.O. Aviano, ki se ukvarja s preventivo

Glasbena kulisa:
Ženska vokalna skupina Jezero iz Doberdoba
Vokalna skupina Sraka iz Štandreža

Izkupiček večera bomo namenili onkološkemu oddelku C.R.O. Aviano

Pridite, bodite radodarni!

Obvestila

V nedeljo, 1. oktobra, bodo v Podgori praznovali rožnovensko Mater Božjo. Ob 8.30 rožni venec, ob 9. uri maša, ob 14.30 rožni venec, nato besedno bogoslužje in procesija po vasi

V nedeljo, 1. oktobra, bodo predvajali sv. mašo v Štandrežu ob 10. uri po RTV Slovenija.

Gospodarska zadruga Brajda Vrh in Kulturno društvo Danica vabita v nedeljo, 1. oktobra, na Vrh na koncert "Zapojmo skupaj" ob 30-letnici športno-kulturnega društva Danica. Program oblikujejo Godba na pihala Kras iz Doberdoba, Ženska vokalna skupina z Vrha in Ženski pevski zbor Jezero iz Doberdoba. Začetek ob 17.30.

SPDG rekreacija se začne v sredo, 4. oktobra 2017, od 20. do 21. ure v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Obvezno zdravniško potrdilo. Za informacije na razpolago Cvetka tel. 3495552075

Društvo Jadro prireja tečaj slovenščine za odrasle; skupno 50 ur. Potekal bo enkrat na teden, ob sredah zvečer; začel se bo oktobra. Informacije v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču (Informagiovani) tel. 0481494656.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško vabi članice in prijateljice, da se pridružijo društvenemu Ženskemu pevskemu zboru. Prijavijo naj se po tel.: 0481 531093 (Majda M.) ali 0481 532092 (Emil D.). Prav tako so članice in prijateljice vabljene, da se vključijo v ekipo balinark in se prijavijo na tel. št.: 0481 882213 (Ana T.).

V ulici San Giovanni 9 v drugem nadstropju, zraven cerkve sv. Ivana, dajemo v najem trisobno stanovanje. Za informacije tel. 0039 347 6921591.

"Male oglase" najdete, če na našem portalu www. noviglas. eu desno zgoraj vtipkate iskani niz "Mali oglasi".

RADIO SPAZIO

Vrata proti vzhodu (od 29. 9. 2017 do 5. 10. 2017)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz; na internetu www. radiospazio103. it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan razen ob sobotah od 20.00 do 21.00. Spored:

Petek, 29. septembra (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.

Nedelja, 1. oktobra, ob 21. uri (vodi Ilaria Banchig): Okno v Benečijo: oddaja v benečanskem, rezijanskem in ziljskem narečju.

Ponedeljek, 2. oktobra (v studiu Sanja Vogrič): Večer s knjigo.

Torek, 3. oktobra (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 4. oktobra (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Fižol in bob, skromna, a bogata - Izbor melodij.

Četrtek, 5. oktobra (v studiu Andrej Baucon): Četrtkov večer z glasbo - Zanimivosti, obvestila in humor.

Kulturni center Lojze Bratuž

Krožek Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

socialni teden 28. 9.–7. 10. 2017 — Delam, da (pre)živim

Delo v današnjih dneh

Mirjam Bratina, profesorica na slovenskih višjih šolah
Fabio Pahor, podjetnik
Silvan Škorjanc, funkcionar pri patronatu INAS-CISL
Andrej Zaghet, zdravnik in psihoterapevt

V sklopu pobud za Programski kongres SSk 2017-2018

V ČETRTEK, 5. OKTOBRA 2017, OB 20.00.
KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ - GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž
Združenje cerkvenih pevskih zborov – Gorica

Koncertna sezona 2017 – 2018

Novi muzikal po zgodbi istoimenskega filma

Vesna

Nedelja, 8. oktobra 2017, ob 17. uri
Kulturni center Lojze Bratuž

Info in rezervacije:
+39 0481531445, od ponedeljka do petka, med 8.30 in 12.30
info@centerbratuz.org – www.centerbratuz.org

Na 20. festivalu slovenskega filma je prejel tri vesne

Rudar Hanne Slak kandidat za nominacijo za tujejezičnega oskarja

Rudar, film režiserke Hanne Slak, je postal slovenski kandidat za nominacijo za tujejezičnega oskarja 2018. Film, navdihnjen z resničnimi dogodki in z avtobiografijo Nihče zasavskega rudarja Mehmedalije Alića, je na nedavno končanem 20. festivalu slovenskega filma prejel tri nagrade vesna.

Kot so sporočili iz Društva slovenskih režiserjev, je strokovna žirija, ki so jo sestavljali Boštjan Virc, Jure Teržan, Matija Šturm, Marina Gumzi, Jure Gruden, Nataša Rogelj, Miha Tozon in Matevž Jerman, soglasno izbrala edinega prijavljenega kandidata. "Film odlikujejo odličen ritem, spretna dramaturgija, podprta z učinkovitostjo in razumljivostjo dialogov, občutena montaža in natančna ter učinkovita zvočna podoba", so zapisali v žiriji.

Na jubilejnem 20. festivalu slovenskega filma je bil *Rudar* film, ki je prejel tri nagrade vesna - za najboljšo moško vlogo, za najboljšo režijo in za najboljšo montažo -, prav tako deležen pohval. Po oceni festivalske žirije je režiserka pretrezljivo zgodbo o rudarju, ki se kot neke vrste novodobna Antigona bori za dostojen pokop žrtev povojnih pobojev, podala z izjemno mero pripovednega občutka: "Njen film odlikujejo odličen ritem, spretna dramaturška konstrukcija, učinkovita raba glasbenih vložkov in tudi delo z igralci, ki jim je brez velikih besed uspelo pokazati, da so mali posamezniki veliki ljudje".

Leon Lučev kot Alija v filmu Rudar

Bosanski priseljenec Mehmedalija Alić pri raziskovanju rova naleti na ostanke žrtev povojnih pobojev in se odloči, da bo ne glede na posledice kopal še naprej in se dokopal do resnice. Ali se postavi proti zunanjemu svetu, da bi ohranil lastno človečnost, in vztraja, da je potrebno žrtve identificirati in dostojno pokopati. S tem se film dotakne dveh bolečih tem slovenskega prostora, ki gledalca ne pustijo ravnodušnega.

Glavnega junaka v filmu je odigral Leon Lučev, ki je prejel nagrado vesna za najboljšo moško vlogo. "Mehmedalija je zame navdih. Deset takih ljudi bi lahko spremenilo svet. V njem sem se prepoznal. V njem sem prepoznal nas vse. Ključno je, da ljudje izvedo resnico. In Mehmedalijeva zgodba je resnica. Nič več in nič manj", meni Lučev.

Hanna Slak, slovenska režiserka in scenaristka, rojena na Poljskem, je diplomantka Akademije za gledališče, radio, film in televizijo. Za svoje filme je prejela številne nagrade in priznanja. Njena celovečerna filma *Desperado tonic* in *Tea* sta bila prav tako dobitnika nagrade vesna.

Film *Rudar*, ki je nastal v produkciji Nukleus filma, si bo v slovenskih kinematografih mogoče ogledati od 28. septembra.

Končni nominiranci, ki jih izbere Ameriška filmska akademija, bodo znani 23. januarja 2018, razglasitev zmagovalca pa bo na podelitvi oskarjev 4. marca 2018.

Visoko na Škofjeloškem

Ob Tavčarjevi grobnici so odkrili nov doprsni kip

Kapelico nad grobnico Ivana Tavčarja na Visokem odslej ponovno krasi doprsni kip pisatelja. Kip, ki v nasprotju s svojim predhodnikom zaradi uporabljenih materialov ne bo zanimiv za tatove, so odkrili ob 166. obletnici Tavčarjevega rojstva in ob koncu petdnevnega praznovanja stoletnice povesti *Cvetje v jeseni*.

"Leta 2014 smo bili vsi v Sloveniji, ki čutimo kulturno dediščino, zelo ogorčeni, da je bil Tavčarjev kip ukraden. Najti ga ni bilo mogoče, saj je bil verjetno kmalu pretopljen", se spominja predstavnik Tavčarjevih dedičev Alex Luckmann, ki si je zato zadal cilj, da v kapelici postavijo nov kip, ki bo zaokrožil celoto Tavčarjeve posesti in grobnice na Visokem v Poljanski dolini.

Luckmann je tako financiral nov Tavčarjev doprsni kip, izdelal pa ga je akademski kipar Metod Frlic. Kot je pojasnil, kip ni kopija prejšnjega, temveč je narejen po fotografijah Tavčarja, tako da je njegova podoba kar najbolj verodostojna. "Mnogi portreti Tavčarja glede podobnosti malo šepajo, jaz pa sem se osredotočil prav na to", je povedal Frlic.

Kip je izdelal iz kompozitnih materialov, in sicer epoksi smole, pigmentov in prahov. Zato ni zanimiv za pretopitev, deluje pa, kot da je iz originalnega materiala, je povedal Frlic. Zaradi materialov je Luckmann prepričan, da novi kip za nepridiprave ne bo zanimiv, če bi ga kljub temu ukradli, pa bo mogoče izdelati kopijo, saj bodo odlitek shranili v Loškem muzeju.

Tavčarjevi dediči so pred nekaj meseci sicer lastništvo kapelice z grobnico in dostopno potjo prenesli na Občino Gorenja vas - Poljane. "Vesel sem, da je bila občina pripravljena prevzeti skrb za ta spomenik, saj dediči zanj ne bi mogli vedno skrbeti", je povedal Luckmann in pojasnil tudi čut, ki ga imajo dediči do svojih predhodnikov in ki ga je vodil do financiranja novega kipa.

"Naši predniki so vplivali na nas in normalno je, da se jim tudi na tak način zahvalimo za vse, kar smo od njih dobili. Vzgoja, ki jo dobimo od prednikov, je namreč zelo pomembna tudi za naše kasnejše delovanje in uspehe, ki jih v življenju dosegamo. Povsem normalno je, da kot dediči financiramo takšne zadeve, ki so pravzaprav splošnega kulturnega pomena za celo državo", je izpostavil.

Predstavnik Tavčarjevih dedičev Alex Luckmann, kipar Metod Frlic in župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež (Foto: Tinkara Zupan)

Luckmann sicer ni Tavčarjev neposredni potomec. Kot je pojasnil, je bil zadnji živeči sin Ivana Tavčarja Ante Tavčar, dolgoletni soprog njegove stare mame in je vzgajal tudi njegovega očeta in njega samega. Ante Tavčar je bil bankir in je živel do 98. leta ter se še tik pred smrtjo zanimal za gospodarstvo in politiko. "To je bil tudi del vzgoje, ki jo je predal name", je izpostavil Luckmann, ki je danes direktor družbe Filc.

Župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež je zagotovil, da bo občina odgovorna lastnica in upraviteljica Tavčarjeve grobnice, kapelice in poti, kar je pokazala že v minulih štirih mesecih. "Zavedamo se namreč pomembnosti našega velikega rojaka", je povedal Čadež.

Občina se je že izkazala tudi pri oživljanju Tavčarjevega dvorca in praznovanju stoletnice povesti *Cvetje v jeseni*, na katero so se v Poljanski dolini pripravljali več kot eno leto, župan pa je ponosen na vse, kar so dosegli in naredili. V minulih dneh so zbirke v dvorcu dopolnili s knjižnico in odprli travnato teniško igrišče ter pohodno pot na Blegoš, ki jo je že ob nedeljskem odprtju prehodilo več kot 300 pohodnikov.

V tržaškem gledališču Giuseppe Verdi

Nova simfonična in operna sezona 2017-2018

V klasičnem, a tudi izvirnem, sodobnem slogu se je začela letošnja simfonična sezona tržaškega gledališča Verdi. Tržaška publika je lahko prejšnji konec uživala ob mogočni *Petnajsti simfoniji v A-duru op. 141* Dmitrija Šoštakoviča pod taktirko italijanskega dirigenta Olega Caetanija, ki se je, po študiju v Rimu, izobraževal še v Moskvi in Peterburgu in je odličen poznavalec ruskega repertoarja. Program prvega koncerta je vseboval še uverturo iz Rossinijeve opere *Guillaume Tell* in instrumentalni utrinek *Morgendämmerung - Siegfrieds Rheinfahrt*, Siegfridovo pot po Renu iz Wagnerjevega Somraka bogov, *Götterdämmerung*.

V začetku septembra pa je skladatelj, dirigent in klavirski solist Ezio Bosso izvajal izreden izvenabonmajski koncert z izvedbo priljubljenega Beethovna, in sicer uverturo *Leonore III v A-duru op. 72a* in *Sedmo simfonijo* ter svoji skladbi za klavir in orkester *Split, postcards from away* in *Rain in your black eyes*. Bosso je po resni možganski bolezni in daljši odsotnosti povsem okreval in izvedel v zadnjem času uspešne koncertne turneje, na katerih je igral svoje skladbe. Znan je tudi po filmski glasbi za kar tri dela režiserja Gabrieleja Salvatoresa: *Io non ho paura, Quo vadis baby?* in "tržaškega" filma *Il ragazzo invisibile* (Nevidni fant).

Zadnji petek in soboto (22. in 23. 9.) je bil pri dirigentskem pultu gledališča Verdi Španec Pedro Halffter-Caro in je vodil rusko-nemško violinistko Alino Pogostkino v koncertu za violino in orkester Albana Berga V spomin angelu (na sliki). Dobri tržaški znanec je po lanskem uspešnem koncertu ruskih klasikov Čajkovskega, Prokofjeva, Musorskega-Ravela in Mozartove *Čarobne piščali* dirigiral na tem koncertu orkestrsko transkripcijo znamenitega Bachovega *lieda Komm, süsser Tod BWV 478*, ki jo je opravil Leopold Stokowski, ter prav tako slavno Berliozovo *Symphonie fantastique* op. 14. (Fantastično simfonijo).

Dirigent Pedro Halffter Caro in violinistka Alina Pogostina

Ta konec tedna bodo sledili Boccherini (*Simfonija v D-molu* op. 12 št. 4, znana kot *La casa del Diavolo*), Prokofjev (*Tretji koncert v C-duru* za klavir in orkester op. 26) in Witold Lutoslawski (*Koncert za orkester*), z mladima talentoma, poljsko dirigentko Marto Gardolinsko in romunskim pianistom Danielom Petrico Ciobanujem. 13. in 14. oktobra bosta na vrsti Paganinijev *Peti koncert v A-molu* za violino in orkester ter Mahlerjeva *Četrta simfonija v G-duru in E-duru*, imenovana *Das himmlische Leben*. Tu bosta nastopila spet mladi Kahčun Wong iz Singapurja in ruski violinist Sergej Krylov, ki je po Lipizerjevi nagradi pri komaj 18 letih začel blestečo kariero kot solist in tudi dirigent. Jesenski simfonični ciklus se bo sklenil, 20. in 21. oktobra, s petim, vokalno-instrumentalnim koncertom: Kantato za soliste, zbor in orkester *Viola aurata*, ki jo je italijanski skladatelj Marco Taralli zložil lani po naročilu tržaškega gledališča, in znano burkaško rapsodijo Carla Orffa *Carmina Burana*. Ob domačem orkestru in zboru, ki ju bo vodil dirigent Alessandro Cadario, bodo nastopili sopran Agnes Molnar, kontra tenor Jake Arditti, bariton Domenico Balzani, pridruženi zbor SNG Opera Maribor in otroški zbor. Zbore bo pripravila domača zborovodkinja Francesca Tosi.

Čajkovski, Donizetti, Verdi, Mozart...

Operna sezona 2017/ 2018 v Verdiju pa se začenja z **Evgenijem Onjeginom**, opero z liričnimi prizori, ki jo je Peter Iljič Čajkovski uglasbil po Puškinovem romanu v verzih. Postavitev narodnega opernega gledališča iz Sofije bo na sporedu od 17. do 25. novembra, dirigent bo znani Fabrizio Maria Carminati, režiserka pa Vera Petrova. Naslednji bo na vrsti balet **Giselle** Adolpheja Adama, pravi klasik žanra, s koreografijami Rafaela Avnikjana (po Jeanu Coralliju, Julesu Perrotu in Mariusu Petipi), scenami Juana Guillerma Nove in z baletom Slovenske-ga narodnega gledališča (SNG) Maribor, na osnovi večletnega sporazuma o sodelovanju med tržaško in štajersko gledališko hišo. Ponovitve bodo v božičnem prazničnem vzdušju, od 27. do 31. decembra.

Verdi bo zastopan kar dvakrat: dirigent Francesco Pasqualetti in režiser Filippo Tonon bosta uprizorila **Trubadurja**, med 19. in 27. januarjem, v produkciji Opere SNG Maribor. Že omenjeni P. Halffter Caro in režiser Henning Brockaus pa bosta predstavila **Traviato**, zadnjo opero v sezoni, od 22. do 30. junija (postavitev Fundacije Pergolesi Spontini iz Jesija). Okusili bomo lahko tudi dve Donizettijevi deli: Lucia di **Lammermoor** (1835), ki je v letu ob 40-letnici smrti Marie Callas ni treba posebej predstavljati, in **La fille du regiment**, ki je bila prvič uprizorjena v Parizu leta 1840. To, manj znano delo bo dirigiral med 17. in 24. februarjem slovenski dirigent Simon Krečič, ob režiji Davideja Livermoreja, *Lucio iz Lammermoorja* pa omenjeni dirigent F. M. Carminati in režiser Giulio Ciabatti, od 23. do 31. marca. Krečič, letnik 1979, je po diplomi iz klavirja na ALU-ju pri A. Bertonclju študiral v Bernu dirigiranje z D. Roggenom, sodeloval je s Slovensko filharmonijo in tudi SNG Opera Balet Ljubljana, Italijan Livermore pa je pred kratkim režiral Haendlovega **Tamerlana** v milanski Scali. Obe operi sta v domači postavitvi gledališča Verdi.

V aprilu in maju bosta spet na vrsti klasična naslova: Mozartovo delo **Cosi' fan tutte**, z dirigentom O. Caetanijem in režiserjem Giorgiom Ferraro (od 20. do 28. aprila) in Rossinijevo **L'Italiana in Algeri** (od 25. maja do 3. junija). Dirigent bo Grk George Petrou, lanski prepričljiv interpret Rossinijeve **Pepelke**, režiser pa bo Stefano Vizioli. Mozartova opera prihaja s Festivala dei Due Mondi iz Spoleta, Rossinijeva pa je sad sodelovanja med opernima fundacijama iz Pise in Trsta.

Pri blagajni Verdijevega gledališča lahko zamudniki kupijo vstopnice za preostale simfonične koncerte, ki se bodo ob petkih začeli ob 20.30, ob sobotah pa ob 18. uri. Nakup abonmajev za operno in baletno sezono pa je mogoč vse do zadnje ponovitve prve opere na sporedu, in sicer do 25. novembra. Prodaja vstopnic za posamezne opere pa se začne 24. oktobra. Cene abonmajev se sučejo, od najboljših mest v loži oz. parterju do najmanj ugodnih v gornji galeriji, med 738 in 216 evri. Za skupine in posebne kategorije so predvideni popusti, za mlade do 30. leta stane abonma 202 evra, od 30. do 34. leta pa 252 evrov. Info in rezervacije: tel. zelena štev. 800 898 868, mail boxoffice@teatroverdi-trieste. com.

Davorin Devetak

Zgodovinska novost o Turkih na Vipavskem

V Vipavsko dolino so verjetno vdrli tudi l. 1516

Podatkov o turških vpadih na Vipavskem ni ravno veliko. Zato si podrobneje težko predstavljamo, kaj se je takrat dogajalo.

Prvi vpad Turkov na Vipavsko je bil poleti 1471, ko so dolino opustošili in s sabo odpeljali 500 ljudi. Naslednjič so privihrali leta 1476, 1477, 1478 in 1499. V tem zadnjem napadu so plenili tudi po Furlaniji, vse do Trevisa. Veliko ljudi je padlo pod turško sabljo, mnogi pa so postali sužnji. Ko so se obrnili nazaj proti Bosni, pa je zaradi velikega deževja reka Tilment močno narasla in Turki so se morali rešiti "tovora". Del ujetnikov, predvsem starejše ljudi, so zato kar pobili, na pot pa so vzeli večinoma le otroke, mnoge prihodnje janičarje.

Čeprav zgodovinarji pišejo, da so se nato turški vpadi na Vipavsko končali, pa je pri nastajanju knjige o zgodovini Stomaža in Skrilj prišlo na dan nekaj novih zgodovinskih dejstev. Leta 1517 je namreč oglejski pomožni škof blagoslovil od Turkov oskrunjeno stomaško cerkev.

To pa pomeni, da so Turki očitno na Vipavskem plenili tudi leta 1516. Tisto pomlad je do Pivke vdrlo kakih 3000 Turkov, ki so pot nadaljevali tudi na Vipavsko. Če so domačini takrat slišali plat zvona v Sv. Križu (danes Vipavskem), so zbežali proti Čavnu. Cerkve pa niso mogli skriti.

Čeprav je od takrat minilo že 501 leto, pa ljudsko izročilo tiste čase še vedno pomni. Turški vpadi so namreč terjali ogromno škodo in vzeli ogromno življenj. Posebej v krajih ob glavnih prometnicah. Nekatere vasi Vipavske, Krasa in Istre so bile povsem uničene, število prebivalstva pa se je v širši okolici prepolovilo. Zato so oblasti rade sprejele krščanske begunce, ki so pribežali z Balkana, na kar še danes spominjajo mnogi priimki: Bizjak, Turk, Vezjak, Hrvatin ...

Med Stomažani se je iz tistih časov ohranila pripoved, da ime STOMAŽ pomeni 100 maš. Stomažani so se namreč zbali, da bi Turki prišli tudi v njihovo vas, zato so sklicali duhovnike od vsepovsod, ki so v enem dnevu darovali kar sto maš in tako odvrnili Turke. Resnice v tej zgodbici sicer ni iskati. Razen, da so se tudi Stomažani, tako kot vsi Slovenci, zelo bali Turkov.

Tino Mamić

Festival TENSO 2017 tudi v Doberdobu in Gorici

Zborovska transverzala na Poti miru

Z bogom orožje, pozdravljena pesem je bil naslov mednarodnega *Festivala TENSO 2017*. Festival je pod okriljem Združenja evropskih profesionalnih komornih zborov potekal med 21. in 24. septembrom na različnih krajih Severne Primorske. Nosilec projekta je bil Kulturni dom Nova Gorica, umetniška vodja je bila Veronika Brvar. Festival je oživljal spomin na dogodke izpred 100 let, boje iz prve svetovne vojne, ki so potekali ob črti na slovenski in italijanski strani. V duhu teh dogajanj je 23. septembra festival vključeval poleg koncertov profesionalnih zborov (Slovenska filharmonija, radijska zbora iz Latvije in Hrvaške) tudi edinstveno manifestacijo - zborovsko transverzalo na Poti miru. Na osmih prizoriščih je zapelo petindvajset zborov iz zamejstva, Posočja, Goriške in Brd, s Črnega Vrha nad Idrijo in iz Ljubljane. Začetek je bil v Logu pod Mangartom, sledili so Kostnica v Kobaridu, Tolmin, Sabotin in Prevala, Sveto pri Komnu, na italijanski strani pa so zbori zapeli v Doberdobu in Gorici.

V Doberdobu pri Spomeniku slovenskim žrtvam soške fronte so zapeli trije zbori, Mešani pevski zbor Hrast (dirigent Hilarij Lavrenčič), Goriški komorni zbor (dirigentka Mateja Černic) in Mešani pevski zbor Gallus GM Trst (dirigent Marko Sanzin). Zbori so zapeli slovenske ljudske pesmi, pesmi iz tistega vojnega časa, pa tudi skladbe tujih skladateljev in s tem ovrednotili dejstvo, da se je na soški fronti bojevalo 20 različnih narodnosti. Zazvenele so pesmi, kot so *Signore delle cime* Bepija de Marzija, Perlovčeva *Oj, Doberdob*, ljudska iz Učje *Gre alba še čez Bužico* Pavleta Merkuja, pa tudi nagrajena skladba natečaja Glasbene matice Ljubljana *Voda Rajna* mladega koprskega skladatelja Andreja Makorja in druge, ki so spominjale ali govorile o tistem krutem času. Župan Občine Doberdob Fabio Vizintin je prireditev, ki je bila v več smislih simbolična, sprejel z velikim odobravanjem: "Doberdob opominja na čas prve svetovne vojne. Veseli nas, da so se zbori ustavili tukaj. Slovenija se ne konča za državno mejo, Slovenci živimo tudi na drugi strani meje. Če pogledamo, kakšno je bilo to območje pred sto leti, vidimo ogromne razlike; nekoč so se evropski narodi tu ubijali, zdaj pa vlada vzdušje miru, prijateljstva, sodelovanja med občinami in državama. Ta prostor je postal zgled za evropsko sožitje in kulturo miru". Pesem *Oj, Doberdob* je bila največkrat zapeta na Festivalu TENSO, ljudska *Oblaki su rudeči* Hilarija Lavrenčiča pa je bila skupna pesem obeh koncertov v zamejstvu. V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici jo je zapel Komorni zbor Dekor iz Ljubljane, ki ga vodi tržaška dirigentka Petra Grassi. Njen program, ki je bil v prvi vrsti globok umetniški poklon žrtvam, je odražal multikulturnost prostora, z upanjem je zrl v prihodnost in razprostrl tako slovensko kot italijansko ustvarjalnost s pogledom v preteklost in z idejo sobivanja v spravi med narodi v prihodnosti. Vključeval je italijanske skladatelje (Giovanni Bonato, Pietro Clausetti, Ildelbrando Pizzetti) in slovenske (Marij Kogoj, Radovan Gobec, Oskar Dev, Hilarij Lavrenčič in Andrej Makor). Zbor Dekor je zazvenel polnokrvno, žlahtno in dovršeno, kar je rezultat dela z mlado dirigentko (ki jo je zaradi zdravstvenih razlogov v Gorici zamenjal Sebastjan Vrhovnik).

Vsi zbori so pokazali odlično pevsko formo in doživete interpretacije, kar je opazila tudi ambasadorka projekta, svetovno znana pevka Bernarda Fink: "Take prireditve dajejo upanje, da se bo tudi v prihodnosti veliko pelo. Ljubim zborovsko petje, čeprav sem naredila dolgo pot kot solistka, sem začela v zborih. Želim iz vsega srca, da bi se ti časi, ki so zaznamovani z mirom, polnili s smiselnimi stvarmi, da preženemo praznino in mladim damo vrednote. Brez dvoma sta kultura in petje ogromna duševna in duhovna vrednota, ki jo mladi in odrasli danes zelo potrebujemo". To potrjujejo tudi sporočilo Festivala TENSO in zagotovo tudi vsi ljubitelji glasbe.

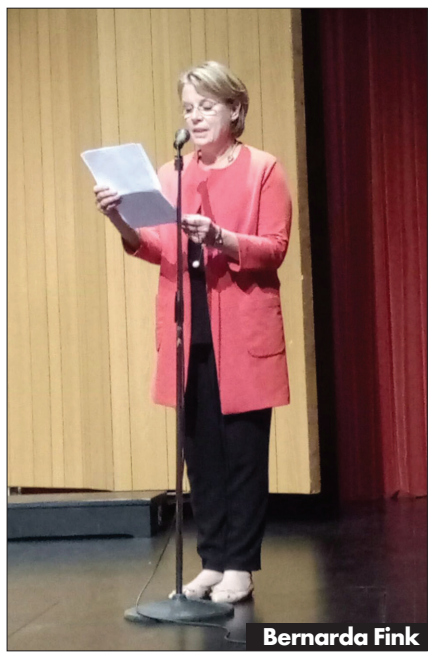

Bernarda Fink

Metka Sulič

S 1. strani

Naj ugodni veter ...

Društvo so ustanovili zato, da bi Slovenci, razpršeni po Laškem, začutili, da so del žive narodne skupnosti, ki je tu prisotna že stoletja, in bi imeli končno kulturno središče, kjer bi se zbirali na različnih kulturnih prireditvah in tako okrepili narodno zavest in trdno pripadnost slovenski narodni skupnosti. Društvo ima stike tudi s slovensko osnovno šolo v Romjanu, ki je, kot znano, poimenovana po pesnici Ljubki Šorli.

Ko se je na obzorju pojavilo društvo Jadro, so bile politične razmere pri nas in v svetu precej drugačne kot danes. Jugoslavije ni več, imamo samostojno slovensko državo, v naši deželi Furlaniji Julijski krajini žal pa nimamo več pokrajin, ki so Slovencem, vsaj v zadnjih letih, zmeraj namenjale pozornost. Društvo Jadro si je v tridesetletnem delovanju zmeraj prizadevalo tudi za to, da bi bila slovenska prisotnost na tem koncu naše dežele čim bolj vidna tudi v javnosti. Tako so si z vztrajnostjo priborili dvojezične table in celo poimenovanje zelenice po Srečku Kosovelu, kar se je zgodilo lani. Tudi to je zelo hvalevreden dosežek društvenih zagnancev.

V vseh teh letih je Jadru uspelo izdati kar nekaj knjižnih del in 16. številk glasila Jadro.

Tridesetletnico plodnega delovanja društva Jadro, ki naj bi ga mladi po zgledu starejših članov ohranjali živega, so proslavili v torek, 19. septembra 2017. Slabo vreme je organizatorje prisililo, da je slovesen večer potekal v ronškem občinskem avditoriju, ki se je za to priložnost dodobra napolnil. Med občinstvom so bili tudi ugledni gostje, generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Vojko Volk, ki je iskreno čestital vsem sotrudnikom društva za tako lep mejnik, konzulka Tanja Mljač, odbornik za kulturo v ronškem občinskem svetu Mauro Benvenuto, podpredsednik deželnega sveta FJK in deželni tajnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, ki je ob lepi obletnici društva za vse zasluge in prizadevanja na družbeno kulturnem področju v Laškem izročil predsedniku Karlu Mučiču srebrno kolajno predsedstva dežele FJK. Prisoten je bil tudi predsednik Kulturnega doma Igor Komel, ki je izrekel čestitke v imenu SKGZ in Kulturnega doma, ki je v sklopu festivala Across the border pripomogel k uresničitvi koncerta znanega prekmurskega kantavtorja Vlada Kreslina. Kreslin je namreč izoblikoval kulturni program torkovega slavnostnega večera. Ob tej priložnosti je pevca, ki se je tudi v Ronkah predstavil s svojim značilnim klobukom in črno kitaro, spremljal tržaški glasbenik Iztok Cergol. 64-letni Kreslin ima za seboj dolgo uspešno glasbeno pot kot eden najbolj priljubljenih slovenskih folck rock glasbenikov. V svojem razpoznavnem slogu ohranja tudi tradicijo svojega rodnega kraja. Marsikdo ga primerja Bobu Dylanu ali Fabriziu De Andreju. Kreslin je s svojimi skladbami popolnoma osvojil publiko v Ronkah. Pesmi – zapel jih je okoli 20, med njimi so bile tudi *Cesta, Abel in Kajn, Tista črna kitara, Roža, Reka, Tisoč let, Goričko, Še je čas / O, Vrba...*) je povezoval tudi z anekdotami iz svojega življenja in se s tem še bolj prikupil poslušalcem, ki so navdušeno spremljali njegovo izvajanje in ob koncu s toplim ploskanjem iztržili še nekaj dodatkov. Italijanskim poslušalcem je poklonil Celentanovo uspešnico *Il ragazzo della via Gluck*. Nekaj Kreslinovih pesmi je prevajalka Sara Terpin prebrala v italijanskem prevodu, da bi tudi italijanski poslušalci dojeli pomen Kreslinovih vsebin. Spored večera sta v italijanščini in slovenščini povezovala Nataša Ferletič in Jari Jarc.

Ob 30-letnici društva je izšla 17. številka Jadra, glasila SKRD Jadro, v 350 izvodih. Uredil ga je Karlo Mučič, oblikoval in grafično obdelal pa Oskar Beccia, ki je poskrbel tudi za scensko podobo odra na prazničnem večeru v Ronkah. Bogato, zajetno publikacijo bodo predstavili 18. oktobra v prostorih ronške občine.

Društvu Jadru in vsem delavnim članom čestitamo za dragoceno poslanstvo, ki ga opravljajo med Slovenci v Laškem tudi vsi pri Novem glasu in z nami gotovo tudi naši bralci.

Kratke

Praznovanje 70-letnice Vincencijeve konference

Slovenska Vincencijeva konferenca je bila ustanovljena v Trstu pri Novem Sv. Antonu 8. januarja 1947. Zato bo prav tam, v strogem mestnem središču, kjer se je naša zgodba začela in kjer še vedno živi veliko Slovencev, praznovala svojo 70-letnico v nedeljo, 1. oktobra.

Ob 16.30 bo slovesen blagoslov v cerkvi, pri katerem bo sodeloval zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta. Kot znano, je cerkev precej velika, a sprejeli smo izziv z mislijo, da se nam bodo na slovesnosti pridružili mnogi člani in članice, sodelavci, prijatelji in podporniki, ki jih Vincencijeva konferenca prisrčno vabi k udeležbi.

Nato se bomo zbrali v župnijskih prostorih, ki nam jih daje na razpolago prijazni župnik pri Novem Sv. Antonu, don Giursi, v ul. Paganini 6. Med nami bo lazarist prof. dr. Stanko Gerjolj, docent na Teološki fakulteti v Ljubljani, predavatelj in avtor mnogih publikacij verske vsebine. Spregovoril nam bo o vincencijanski karizmi, ki letos obhaja 400-letnico. Lazariste, red duhovnikov misijonarjev - Misijonski red, je ustanovil sam sv. Vincencij Pavelski za omiljenje duhovne revščine. Tako pa se imenujejo po ustanovitveni hiši Sv. Lazarja v Parizu.

Seveda se bomo tudi poveselili ob poslušanju petja zbora ZCPZ, ob prigrizku in kozarcu dobrega vina. / I. Š.

Z ukinitvijo pokrajin ne smemo izgubiti večjezičnih cestnih oznak!

Deželna svetnika Gabrovec in Violino sta predložila resolucijo zakonu, ki ureja prenos pristojnosti iz pokrajin na družbo FVG strade

Deželni svet FJK je pred kratkim izglasoval zakon, ki ureja prenos pristojnosti, ki so jih v zvezi s cestami imele doslej pokrajine, na družbo FVG strade. Postopno bodo iz ukinjenih pokrajinskih uprav prešli na deželno družbo namenska finančna sredstva, dobrine v lasti, upravljanje in pristojni uslužbenci. “S tem se ne sme nikakor izgubiti pozornost, ki so jo pokrajinske uprave imele na področju vidne večjezičnosti”, opozarja deželni svetnik Gabrovec, ki je skupaj s kolegom iz vrst mešane skupine Claudiom Violinom predložil resolucijo k zakonu. Dokument, ki ga je osvojil Deželni svet, obvezuje deželno upravo, naj budno nadzira svojo družbo, ki bo morala pri postavljanju cestnih oznak spoštovati priznane manjšinske jezike naše dežele. “Gre za pomembno pravico, ki so jo videmska, goriška in tržaška pokrajinska uprava zagotavljale s postavljanjem dvojezičnih italijansko-furlanskih, slovensko-italijanskih in celo trijezičnih oznak”, pravi Gabrovec, ki se je skupaj z Violinom v obrazložitvi dokumenta navezoval na številne zakonske obveze, ki jih ima Dežela do svojih jezikovnih in manjšinskih skupnosti. “Gre za državne, a tudi specifične deželne zakone, ki smo jih napisali zato, da ščitimo, hranimo in razvijamo večjezično bogastvo naše dežele. Takšne ali drugačne reforme krajevnih uprav nas ne smejo prikrajšati, prej nasprotno. Od družbe FVG strade pričakujemo, da bo zgledno skrbela za vidno večjezičnost”, je še izpostavil Gabrovec.

Gabrovec in Violino sta v tem smislu predlagala tudi popravek k zakonu, ki bi to obvezo vnesel neposredno v konvencijo, ki bo urejala prenos pristojnosti, vendar amandmaja večina žal ni sprejela.

Trieste Next: Panariti poziva k lokalnemu in h globalnemu razmisleku

Odbornica za visoko šolstvo in znanost Dežele Furlanije Julijske krajine Loredana Panariti je 21. septembra, ob odprtju znanstvenega festivala Trieste Next, pozdravila izbiro prirediteljev, da za osrednjo temo šeste izvedbe določijo morje. “Gre za pomemben element za Trst, še zlasti zdaj ko se pristanišču odpirajo nove perspektive, a je obenem ključna sestavina našega planeta, tako zaradi svojih značilnosti, ki vznemirjajo znanstvenike, kot zaradi tega, kar predstavlja za celoten planet. Morje je namreč simbol glavnega izziva sodobnega časa, in sicer usklajenega zasledovanja treh ciljev: znanstvenega napredka, zaščite okolja in širitev blagostanja na vsa ljudstva sveta”, je povedala Panaritijeva. / ARC/PV

Začela se je nova sezona Gledališkega vrtiljaka

Pravljično vzdušje so pričarali mladi igralci

V nedeljo, 24. septembra, se je v Marijinem domu pri Svetem Ivanu začela jubilejna, dvajseta sezona Gledališkega vrtiljaka, ki ga organizirata Slovenska prosveta in Radijski oder. Na oder so stopili mladi obiskovalci Male gledališke šole Matejke Peterlin, ki so v dveh izmenah gledalcem odigrali predstavo *Pet pepelk na zrnu graha*. Igrico je napisala Lučka Susič, režijo je podpisala Nataša Konc Lorenzutti, za sceno je poskrbela Veronika Skerlavaj, za izvirno glasbo Aljoša Saksida, za koreografijo pa Vida Petaros; lučkar je bil Samuel Kralj. Poleg njih so otroke vadili tudi člani Radijskega odra in višješolci - animatorji.

Gledalci so pred predstavo dobesedno stopili skozi pravljična vrata, ki so stala ob vhodu v dvorano.

Pravljica se začne s tem, da hoče kraljica izbrati nevesto za svojega dvanajstletnega sina. Delo zaupa ministru za poročne zadeve, ki s pomočjo Hansa Christiana Andersena iz različnih pravljic pripelje princeske. Te lahko dobijo princevo roko, samo če prestanejo preizkušnjo, ki jo poznamo iz pravljice *Princeska na zrnu graha*: spati morajo na žimnicah, pod katerimi je zrno graha. Če skozi vse te žimnice začutijo grah, pomeni, da so prave princeske in torej primerne neveste za mladega princa. Preizkušnja najprej spodleti Trnuljčici, ki spi in se ne zave, da je pod žimnicami zrno graha. Tudi Sneguljčici ne uspe, kajti razdre posteljo, da bi lahko tudi palčki spali na žimnicah. Pepelka se odloči, da ne bo opravila preizkušnje, ker je zadovoljna s svojim princem, kitajska princesa Tiki Tiki pa ravno tako ne prestane preizkušnje, kajti vajena je spati na tleh, zato sploh ne preizkusi postelje. Na koncu pride še moderna princesa, ki prestane preizkušnjo, vendar si ne želi princa, ker je še otrok. Kraljica je zadovoljna s to izbiro, ker je prava princesa, sitna in razvajena. Princ pa svoji mami pove, da si bo že sam našel nevesto, ko bo čas za to.

Foto damj@n

Otroci so na prisrčen način uprizorili pravljico. Po poletni delavnici, ko so naštudirali igrico, so v dveh vajah osvežili spomin in stopili pred publiko malih gledalcev, ki vsako leto vestno spremljajo predstave v abonmaju Gledališkega vrtiljaka. Pred predstavo je za animacijo za otroke poskrbel ŠC Melanie Klein.

Naslednja predstava Gledališkega vrtiljaka bo na sporedu 22. oktobra, ko bo pri Svetem Ivanu gostovalo Lutkovno gledališče Maribor s predstavo Janko in Metka. Organizatorji vabijo vse, ki tega niso še storili, da si zagotovijo svoj abonma.

Mladi igralci pa imajo možnost, da se še naprej urijo v gledališki umetnosti. Slovenska prosveta in Radijski oder bosta namreč v Finžgarjevem domu med šolskim letom priredila gledališki tečaj za srednješolce ob sredah od 17.00 do 18.00 (tečaj se bo začel 4. oktobra) in osnovnošolce ob petkih od 17.00 do 18.00 (tečaj se bo začel v petek 29. septembra).

Urška Petaros

Devin / Predstave za najmlajše

Lutkovno gledališče Pristanišče spet odpira svoja vrata

Da so pravljice pomembne za razvoj otrok, njihove domišljije in izražanja, vemo že dolgo, če pa pravljicam nadenemo še odrsko obleko, jim vdahnemo dušo s pomočjo lutk, glasbe in odrske govorice, postane pravljica tudi edinstveno doživetje, ki bo male in velike gledalce navdušilo in zaznamovalo. O vsem tem nam lahko marsikaj povedo Lutkarji iz Devina, ki v sodelovanju z Devinskim mladinskim krožkom, Otroškim pevskim zborom Ladjica drugič dvigajo zastor nad čisto svojim Lutkovnim gledališčem *Pristanišče*.

“Že več kot deset let ustvarjamo lutke in lutkovne predstave. Ker smo z lutkami zrasli in ne moremo več brez njih, želimo ta enkratni svet pokazati tudi drugim otrokom, saj smo prepričani, da lahko z lutkami in z gledališčem lepše in boljše odraščajo”, pravijo Lutkarji iz Devina, ki bodo kar z dvema predstavama začeli sklop štirih lutkovnih dopoldnevov Abonmaja Čoln.

V soboto, 30. septembra, bosta ob 10.00 zaživeli predstavi *Zverjasec* v režiji Janike Skerl in Ksenije Daneu ter *Bikec Ferdinand* v režiji Jelene Sitar, ki so ju, kot po ustaljeni navadi, devinski otroci pripravili na poletnih lutkarskih delavnicah. *Zverjasec*, otroška svetovna uspešnica avtorice Julije Jonaldson in ilustratorja Axela Schefflerja, je zgodba o mali miški, ki ji z domislico uspe prelisičiti vse še tako lačne gozdne živali. A grozoviti Zverjasec, sad njene domišljije, s katerim plaši naokoli, se končno prav res znajde pred njo. Bo miška ugnala tudi njega? Zgodba o miroljubnem bikcu Ferdinandu, ki ni tak kot drugi bikci, saj se ne zaganja, ne skače in ne spopada, je bila v Francovi Španiji celo prepovedana. Nekega dne bikca pod njegovim plutovcem obiščejo trije možje, ki zbirajo bike za korido. Prav takrat bikca piči osa, kaj se zgodi zatem, pa bodo lutkarji razkrili v soboto. Zaradi obnovitvenih del, ki potekajo na sedežu devinskih zborov, gledalce vabimo, da se zglasijo na sedežu zborov, nato se bomo skupaj peš odpravili do kraja, kjer bo predstava.

Lutkovno gledališče *Pristanišče* bo male in velike ljubitelje pravljic spremljalo kar štiri zaporedne sobote: 7. 10. bo na vrsti zgodba *O lisički zviti tički in drugih zverinicah* Nike Solce, 14. 10. bo do študentke Pedagoške fakultete Koper predstavile pravljico *Želim si leteti*, 21. 10. pa bodo otroci spoznali *Gusarja Berta* Stena Vilarja. Novost letošnje izvedbe Lutkovnega gledališča *Pristanišče* predstavljajo priljubljene lutkovne delavnice, ki bodo letos sledile prav vsaki predstavi. Zasluge pri letošnji izvedbi imajo, poleg že navedenih, tudi MoPZ Fantje izpod Grmade, Slovenska prosveta Trst in Zadružna kraška banka.

Pobuda, v celoti posvečena lutkam in gledališkemu ustvarjanju, predstavlja pravo posebnost v našem prostoru, otrokom pa bo, poleg slovenske besede, zgodb in lutk odprla vrata v svet kulturnega rituala: obiskovanja gledališča. “Potrebo po kulturi je treba privzgojiti”, pravi Jelena Sitar, docentka, režiserka, publicistka in lutkarica. “In, če je ne privzgojiš, te potrebe ni, to je pa en način, preko katerega je lahko tvoje življenje polnejše in srečnejše”.

Obiskovalce vabimo, da se na sedežu zborov v Devinu zglasijo pol ure pred uradnim začetkom predstave. Za dodatne informacije kličite na +39 3467671257 (Lucija) ali pišite na elektronski naslov devinskimladinskikrozek@gmail. com.

Zelo pozitiven obračun tretje izvedbe festivala

Slofest 2017 – nad 4000 obiskovalcev

Ko je Slofest nastal leta 2013, da bi Borzni trg vsaki dve leti postal za en vikend največja izložba kulturnih in športnih dejavnosti slovenske manjšine v Italiji, bi si organizatorji Zveze slovenskih kulturnih društev težko predstavljali, da bo odziv mesta tako pozitiven. Že od prve izvedbe so številni obiskovalci razumeli in navdušeno sprejeli cilj festivala, ki ponuja priložnost za medsebojno spoznavanje in za vrednotenje avtohtone večkulturnosti mesta. Danes je Slofest priljubljena tradicija, ki je ob letošnji, tretji izvedbi, potrdila svoj uspeh z množičnim obiskom - nad 4000 obiskovalcev! Začel se je z devetimi uvodnimi dogodki in je od 15. do 17. septembra doživel višek s tridnevnim programom 40 dogodkov, ki jih je organiziralo 29 ustanov; na sporedu so bili koncerti, razstave, predavanja, okrogle mize, vodeni ogledi, nastopi plesnih in folklornih skupin, pri katerih je sodelovalo 800 nastopajočih.

V raznolikosti letošnjih dogodkov so se vile tri rdeče niti: obletnica smrti Vladimira Bartola, povezava z drugimi manjšinami v mestu in z vprašanjem manjšin na evropskem nivoju, ne nazadnje deželna razsežnost festivala, ki se je tokrat širil še do Gorice in Čedada, kjer se je uradno končal 23. septembra z zadnjo prireditvijo.

Vremenske napovedi niso bile najbolj spodbudne, a vreme je organizatorjem in vsem nastopajočim bilo vendarle naklonjeno, saj je program v glavnem potekal nemoteno. Zaradi slabega vremena je odpadla samo Žogarija, medtem ko sta dva dogodka odpadla zaradi bolezni, to sta bila sprehod po Bartolovem Sv. Ivanu in srečanje z arh. Borisom Podrecco, ki pa se bosta udejanjila v bližnji prihodnosti. Predsednica ZSKD Živka Persi se na poseben način veseli dejstva, da je Slofest v teh treh izvedbah predstavil slovensko manjšino izven gastronomskih stereotipov, s poudarjanjem kulturne plati njene zgodovine, tokrat tudi z idealno umestitvijo v širši geografski prostor: “Medkulturno in medversko prepletanje tržaškega prostora je dalo pečat skupnega, pozitivnega doživljanja tega prostora, na primer s krstnim nastopom večkulturnega zbora Vox Tergesti, s krstno izvedbo nove predstave SSG Soseska Evropa, s predstavitvijo zgibanke Trst v množini, z zaključno revijo folklornih skupin tržaških zgodovinskih skupnosti. Mladi so dali elan, energijo in nove vsebine: od medveda Jureta do modne revije, novinarskih prispevkov, prisotnosti šol, mladinskega popoldneva. Slofest je potekal na različni ravni in z različnimi oblikami sodelovanja, povezovanja in spoznavanja. Na Slofestu smo spoznavali druge, a tudi sebe, sodelovali smo z drugimi, a tudi med sabo, povezani smo bili med sabo in z drugimi. S tistimi, ki so bili z nami na trgu, smo delili nasmejane obraze, neobremenjenost, iskrene stiske rok, objeme, smeh in včasih tudi solze, skrb, da se vse srečno izteče. Bil je res pravi praznik. Z mislijo že usmerjeno v prihodnost”.

Slofest se bo vrnil na Borzni trg septembra leta 2019.

Nova sezona stalnega gledališča FJK - Il Rossetti 2017-2018

Klasično in novo gledališče, ples, muzikal in še kaj

Še do petka, 29. septembra, lahko vsi dozdajšnji abonenti gledališča Il Rossetti potrdijo abonmaje "s stalnim turnusom", od ponedeljka, 2. oktobra, pa bodo nepotrjena mesta šla v redno prodajo. Od oktobra bodo na razpolago v predprodaji vstopnice za prvo predstavo letošnje sezone **Le avventure di Numero Primo** z Marcom Paolinijem, od 18. do 22. oktobra oz. iz niza Danza (Ples) **Bolero Trip-Tic** z Baletom iz Rima na glasbo Debussyja - Ravela (24. oktobra). V prodaji so tudi vstopnice po ugodni ceni za Plavo noč, v nedeljo, 1. oktobra, ko bodo še druga tržaška gledališča (tudi SSG) promocijsko obeležila nedeljo pred Barcolano.

Tudi letos ponuja deželno stalno gledališče FJK Il Rossetti posebno ugodne programe in kombinacije za vse okuse in žepe, od omenjenega "stalnega turnusa" za klasični gledališki repertoar do sekcije *Altri percorsi,* ki je namenjena sodobnemu raziskovanju, od Plesa do Muzikala. Obstajata abonmaja *Platinum*, ki velja za vse štiri omenjene sekcije, in *Gold* (za tri razen Plesa). Potem so še družinski aranžmaji (dva odrasla in 21-letnik), mladinski (do 26 let starosti - za 5 predstav 40 evrov, za 10 po 60 in za 15 po 75 evrov), "prosti turnus" in priljubljeni Stelle (Zvezde), ki velja za eno do pet oseb ter ga je možno kupiti tudi po spletu. Abonenti imajo nadalje popuste pri izvenabonmajskih predstavah in pri predstavah drugih tržaških gledališč, vključno s SSG, kinom Ariston itd. Blagajna gledališča Il Rossetti deluje od ponedeljka do sobote, med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19.00; od 18. oktobra bo odprta samo od torka do sobote. Več informacij na tel. 0403593511, vsi datumi predstav, sporedi in glavni nastopajoči pa so na ogled na uradni spletni strani www. ilrossetti. it. Tu pa napovedujemo nekaj najzanimivejših naslovov in utrinkov iz res razkošnega in vzbudljivega programa, ki se ponuja vse do maja naslednjega leta.

Marco Paolini

Glavne nove izvirne postavitve gledališča Il Rossetti sta deli **La Guerra** Carla Goldonija, ki ga je režiral sam direktor gledališča Franco Pero' (od 2. do 19. novembra) in **Anomalie** po besedilu tržaškega pisatelja Maura Covacicha, ki ga je dramatiziral in režiral Igor Pison. Obe predstavi bosta v dvorani Bartoli, prva od 2. do 19. novembra, druga od 28. februarja do 18. marca 2018. Baletna predstava **Il caos e la farfalla**, z že preizkušenim sodelovanjem skupine Areaarea in glasbo Philipa Glassa, pa bo v veliki dvorani 20. in 21. decembra.

November se bo začel s Shakespearjevim **Richardom II**, v režiji Petra Steina in z Maddaleno Crippa v vlogi kralja, in sicer od 8. do 12. Peppe Servillo bo 13. ponudil glasbeni špektakel o svetu italijanskega kantavtorja Lucia Battistija **Pensieri e parole**, s petimi odličnimi jazz glasbeniki. 18. bo na vrsti koncert **Songs for Eternity** z očarljivo nemško pevko Ute Lemper. 28. in 29. pa bo, v Kulturnem domu, skupno gostovanje s SSG Evripidove **Medeje** v režiji Luce Ronconija s Francom Branciarolijem, ki je bil že protagonist izvirne postavitve iz l. 1996. Za tokratno, filološko spoštljivo reprizo zgodovinske Ronconijeve režije je poskrbel Daniele Salvi. 30. novembra bo še koncert Massima Ranierija: **Sogno o son desto... In viaggio**.

Omembe vredni v decembru so dramatizacija Ecovega romana **Il nome della rosa** (Ime rože), ki jo je opravil Stefano Massini, eden največjih sodobnih italijanskih dramatikov, in režiral Leo Muscato (od 6. do 10. 12.), Pirandellovo delo **Sei personaggi in cerca d'autore** (Šest oseb išče avtorja), v režiji Luigija De Fuscoja in s prodornim izvajalcem Erosom Pagnijem, od 13. do 17. 12.) ter koncert vokalne skupine **Harlem Gospel Choir**, ki bo le 23. 12.

Ute Lemper

V novem letu bo spet klasika, in sicer **Il gabbiano** (Galeb) Čehova, spet v že uveljavljeni režiji pokojnega Giancarla Nannija iz leta 2000, s takratno izvajalko Manuelo Kustermann, eno največjih italijanskih igralk (od 17. do 21. januarja 2018) ter novo Massinijevo delo **Vincent Van Gogh** v režiji Alessandra Maggija s Stefanom Preziosijem (od 31. januarja do 4. februarja 2018). Priredba **Il giocatore** (Igralec) Dostojevskega bo v režiji Gabrieleja Russa in z glavnim junakom Danielejem Russom od 14. do 18. februarja 2018. 20. februarja pa bo gostovala SNG Opera in balet iz Maribora z baletom **Romeo in Julija** Prokofjeva, s koreografijo Valentine Turcu.

Marec bo ves glasben: najprej bo na odru **Tutti insieme appassionatamente**, italijanska verzija znamenitega filma-muzikla o avstrijski družini Von Trapp z Rodgersovo glasbo, The Sound of Music (Moje pesmi, moje sanje), v priredbi in prevodu Massima Romea Pipara in v režiji - koreografiji Fabrizia Angelinija (od 1. do 4.) in **Sunset Boulevard**, glasbena priredba Lloyda Webberja, po slavnem filmu Billyja Wilderja z Glorio Swanson, Williamom Holdenom in Erichom Von Stroheimom, Drevored somraka. Muzikal v režiji Nikolaia Fosterja bo od 21. do 25. Vmes pa bo spet klasično delo ameriškega nobelovca Eugena O'Neilla **Lunga giornata verso la notte** (Dolgega dneva potovanje v noč), v režiji Artura Cirilla, od 14. do 18. marca 2018.

V začetku aprila bo hkrati Molierov **Misantropo** (Ljudomrznik) v režiji in tudi igri Monice Conti (od 3. do 8., dvorana Bartoli) in sodobno besedilo **Mariti e Mogli** (po filmu Woodya Allena), ki ga je priredila, režirala in v njem tudi igra Monica Guerritore (od 4. do 8., velika dvorana). Od 10. do 15. bo spet muzikal Eleanor Bergstein **Dirty Dancing**, po znanem istoimenskem filmu Emile Ardolino iz leta 1987, v režiji Federica Belloneja, od 25. do 29. pa bo na vrsti sodobna drama **Tempi nuovi**, ki jo je spisala in režirala Cristina Comencini, priznana filmska režiserka in pisateljica. V njej igrata Iaia Forte in Ennio Fantastichini.

Med zadnjimi zanimivimi naslovi v sezoni pa bo **Mozart** avtorja in igralca Giuseppeja Cederna, v gledališču Miela od 2. do 4. maja 2018, v režiji Ruggera Cara in Elisabeth Boeke. Režiser in igralec Gabriele Lavia pa se vrača z delom Dostojevskega **Il sogno di un uomo ridicolo**, s ponovitvami od 3. do 20. maja v dvorani Bartoli. Kot eden najbolj sugestivnih plesnih nastopov se ponuja 8. maja **From Bach to Bowie**, sodobni balet v produkciji ameriškega Complexions Contemporary Ballet, s kontaminacijo božanske baročne in glamurozne rockovske glasbe.

Davorin Devetak

Ob 300-letnici rojstva Marije Terezije

Porast avstrijskih turistov v Trstu

Trst je dobro izkoristil 300. obletnico rojstva Marije Terezije, je na sedežu deželne vlade pred kratkim ocenil podpredsednik Furlanije Julijske krajine Sergio Bolzonello med novinarsko konferenco, na kateri so predstavili projekt tržaške turistične organizacije PromoTrieste z naslovom Donna e' Trieste. Gre za akcijo, ki je namenjena privabljanju turistov v Trst z raznimi nastanitvenimi paketi in prireditvami.

"Ob tej obletnici je Trst spet razmislil o zaslugah Marije Terezije in se s tem zavedel bogastva, ki je nastalo takrat in ki je še otipljivo: urbanistika, socialna in ekonomska zgodovina, donosnost morja... Ponovno odkritje vseh teh vidikov je pripomoglo k temu, da je Trst zanimivejši, posledice tega pa bodo trajne in ugodne za vso Furlanijo Julijsko krajino", je dejal Bolzonello.

Trst kot turistično destinacijo bo prihodnjo nedeljo oglaševala posebna priloga dnevnika Kleine Zeitung, o tržaških prireditvah ob 300-letnici rojstva Marije Terezije pa bo govor tudi na posebnih novinarskih konferencah na italijanskem veleposlaništvu na Dunaju ter na avstrijskem konzulatu v Milanu.

Večji pritok avstrijskih turistov se sicer že odraža v podatkih, ki jih je za prvo trimesečje 2017 objavila organizacija PromoTurismoFvg: letos se je število avstrijskih nastanitev v Trstu povečalo za 16 % v primerjavi s prvim trimesečjem 2016, Trst pa je skupno obiskalo 19 % več Avstrijcev kot lani.

ARC/PV

Obvestila

Občina Repentabor in ASD NK Kras Repen vabita na slovesno poimenovanje športnega igrišča po Dariu Škabarju, ki bo v soboto, 30. septembra 2017, ob 17.00 na športnem igrišču v Repnu.

Darovi

Misijonski krožek Rojan je prejel: za slovenske misijonarje Dragica Marenčič 10 evrov, A. M. 20 evrov, Lizeta Janežič 10 evrov; za misijonarko Jožico Sterle - Ukrajina N. N. 10 evrov; za misijonarja Ivana Mesca - Madagaskar N. N. 10 evrov; za misijon p. Ernesta Saksida N. N. 5 evrov.

Darove lahko nakažete tudi na:
ZADRUŽNO KRAŠKO BANKO
IBAN: IT22 L089 2802 2010 2000 0086 948
Codice BIC: CCTSIT2TXXX
Misijonski krožek Rojan
ul. Cordaroli 29
34135 Trst

V spomin na bratranca **Borisa Čoka** daruje **Magda Čok** 50 evrov za svetoivanski cerkveni pevski zbor in 50 evrov za Društvo Marij Kogoj.

V spomin na ljubljene starše darujeta **Sonja in Drago Ukmar** 30 evrov za Rojanski cerkveni pevski zbor.

Kratke

Zadnji pričevalci - zanimiva razstava v KRUT

O fašističnih taboriščih še vedno premalo vemo, zato je vsaka pobuda, ki osvetljuje to stran zgodovine, zelo dobrodošla. V teh dneh, do petka, 29. septembra, je med uradnimi urami v prostorih krožka KRUT v ul. Cicerone v Trstu na ogled fotografsko-dokumentarna razstava Zadnji pričevalci - Spomini na internacijo v italijanskih fašističnih taboriščih med letoma 1941 in 1943. Priredilia sta jo Zveza vojnih invalidov NOV v sodelovanju s krožkom KRUT. Gre za razstavo, ki je skupinsko delo časnikarke Saše Petejan, fotografinje Mance Juvan in zgodovinarke Urške Strle. Kot so povedali ob odprtju razstave, v sredo, 20. septembra, so na ogled zbirka avtorskih fotografij in vrsta pričevanj tistih, ki so preživeli fašistična taborišča, a tudi kar nekaj ohranjenih predmetov iz internacije ter pričevanja svojcev ali znancev, ki ohranjajo spomin na internirance. Prisotne sta uvodoma nagovorili presednica krožka Krut Pierina Furlan in zgodovinarka Marta Verginella. Ob tej priložnosti so avtorice razstave povedale, da želijo zbrati tudi pričevanja interniranih Primorcev, da bi prispevale k ohranjanju spomina na zgodovinske dogodke, ki doslej še niso bili zadostno obravnavani.

V želji, da bi bilo zbrano gradivo dostopno čim širšemu krogu ljudi, ki jih zanima slovenska preteklost, so ga prenesle na splet, objavljen je na spletnem naslovu www. guardiansofthespoon. com. Razstava je bila doslej na ogled v številnih slovenskih krajih, a tudi v tujini, obisk pa potrjuje, da so avtorice opravile temeljito delo, ki bistveno obogati vsakogar, ki si jo ogleda in prebere razstavljene dokumente.

Barcolano so predstavili tudi v Rimu

Konec prihodnjega tedna bo v Trstu vse živo zaradi tradicionalne jesenske jadralne regate Barcolana, ki vsako leto prikliče številne ljubitelje jadranja, a tudi prave profesionalce te športne discipline. Sama regata, letošnja izvedba bo že 49. po vrsti, bo v nedeljo, 8. oktobra, vendar bodo spremljevalni dogodki ob tej osrednji manifestaciji stekli že v petek, 29. septembra. Celoten sklop dogajanja so pred nekaj dnevi predstavili na tiskovni konferenci na sedežu zavarovalnice Generali, ki je glavni pokrovitelj Barcolane. Predsednik jadralnega kluba Barcola Grignano Gialuz je izpostavil mednarodno razsežnost dogodka. Prav ta dogodek pa je za Trst

izredno pomembna priložnost za turistično promocijo Trsta in njegove okolice.

Letošnjo izvedbo te priljubljene regate so pred dnevi predstavili tudi v Rimu. Italijanski minister za šport Luca Lotti je ob tej priložnosti dejal, da so se za to odločili, ker Barcolana predstavlja spored dogodkov, pri katerih se šport združuje s kulturo in turizmom in s tem ovrednoti podobo tega področja.

Obisk ravnateljev iz Češke

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren sporoča, da bo v četrtek, 28. septembra 2017, licej F. Prešerna obiskala skupina 40 ravnateljic in ravnateljev iz Češke. Češki ravnatelji bodo sicer gostje Območne enote Koper Zavoda za šolstvo Republike Slovenije. V Kopru in okolici se bodo seznanili s tamkajšnjim dvojezičnim okoljem, nato bodo prišli v Trst, da slišijo, kako zadeve potekajo pri nas. Napovedali so, da bosta skupino spremljali predstojnica ga. Alica Prinčič Röhler in višja pedagoška svetovalka ga. Andreja Duhovnik Antoni.

Na licej bodo gostje prišli ob 9.30 in bodo na šoli ostali približno tri ure.

Češkim ravnateljem bodo na liceju Prešeren prikazali zgodovinski okvir Trsta in stvarnost naše jezikovne skupnosti ter ustroj naših šol. Srečanja z gosti se bodo udeležili tudi nekateri slovenski licejci in njihovi profesorji, ki bodo orisali delovanje šole in bodo na razpolago za morebitna vprašanja. Nato si bodo ravnatelji ogledali šolo in prisostvovali pouku. Obisk bo v glavnem potekal v angleškem jeziku.

Prelomnico v posoškem turizmu bo omogočilo umetno zasneževanje smučišča na Kaninu

Na Bovškem poleti podvojeno povpraševanje po prenočiščih

Turizem se kot najbolj privlačna panoga za novo zaposlitev mladih z Bovškega širi navzdol po celem Posočju. Če pustimo ob strani promocijsko razmišljanje, pa je povsem negotovo, kakšna bo zasedenost po dolini v naslednjih zimah, dokler ne bo na kaninskem smučišču zagotovljena povezava z italijanskim delom smučarskih prog.

Petične goste in investitorje privablja odličnost ponudbe in narave s svežim zrakom ...

Letošnji poletni obisk zanimivega dogajanja ob prijetno svežem zraku na Kaninu je presegel tudi najbolj optimistične napovedi, in to tudi zaradi tega, ker lepo in toplo poletje iz leta v leto bolj odriva prve ohladitve, ki so bile sicer v Posočju značilne za drugo polovico avgusta, na september in septembrske proti oktobru ... Seveda pa so ključna vlaganja v zimsko ponudbo. Prva domača naloga je čezmejno zasneževanje povezovalne proge Prevala. Minulo zimo sta smučišči zaživeli šele februarja, ko je zapadlo dovolj snega, da sta se lahko povezali in vremenske spremembe kažejo, da bo možna povezava prej le izjemoma. Zaspanost pri umetnem zasneževanju na italijanski strani, zaradi morebitne bojazni, da bi se na Kanin usmerilo znatno število gostov iz območja Trbiža, je odveč, saj prav dobra ponudba obeh smučišč lahko privabi nove goste.

Kanin poleti

K sreči ni podaljšanje "vodovoda" na slovensko stran edina možnost. Kanin ima veliko kotanj, dolov in jam, ki jih je mogoče preplastiti, in v njih se ima čas voda nabirati čez celo leto. V bistvu pa rabi to smučišče zanesljiv dodatni umetni sneg le za zagon zgodnje sezone, to je do februarja. Tega se ne morejo zavedati le občine okoli Trbiža, ampak se morajo prebuditi zlasti še občine Doline Soče in se vključiti v lobiranje in lastništvo novih naprav in ponudbe na tem smučišču in pod njim.

Kar čez noč bo tukaj zima in zelo uspešen direktor žičnice Marijan Skornišek je odgovoril na nekaj vprašanj, vendar na kratko o napovedih, ki so vezana najprej na dejanja lastnikov in države.

Kdaj bodo z italijanske strani dokončali sistem umetnega zasneževanja do zgornje postaje nihalke?

Po razgovorih minule pomladi je vodstvo Promotourja zagotovilo, da bodo do naslednje zimske sezone dogradili sistem zasneževanja, tako da bo uporaben do vrha Funiforja. Čez poletje so mi V Žlebeh (Selli Nevei) povedali, da imajo težave s pridobivanjem dovoljenj..., vendar upam, da bodo sistem posodobili in spravili v delo do letošnje zimske sezone.

Kdaj si želite oz. domnevate, da bi lahko z naše strani umetno zasneževali na relaciji zgornja postaja kkž - Prevala, in kako bi to izvedli?

Opcija je, da potegnemo sistem zasneževanja z italijanske strani, vendar moramo prej pridobiti mednarodna dovoljenja za čezmejno uporabo vode.

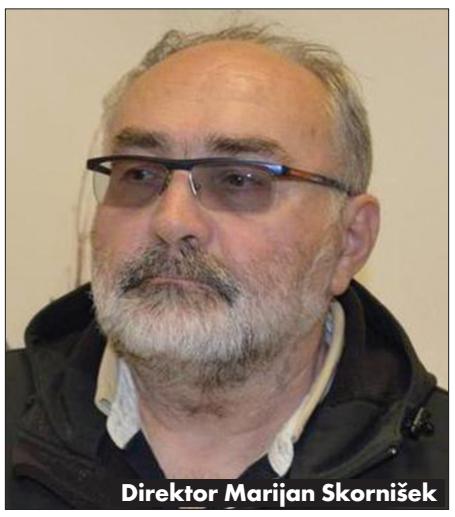
Direktor Marijan Skornišek

S kakšnimi vsebinami dogajanja nameravate v zimski in naslednji poletni sezoni pritegniti še več gostov, poleg smučanja, saj že letošnje dopolnitve potrjujejo, da ste na dobri poti?

V naslednji zimski sezoni bo obratovala tudi obnovljena sedežnica Graben, na razpolago bodo posodobljene in po nekaj letih ponovno očiščene proge, kar bo omogočilo varno smučanje ob tanjši snežni odeji... Upamo tudi na zasneževanje spodnjega dela Prevale, kar bo omogočilo hitrejše odprtje povezave z italijansko stranjo. Na platoju nad zgornjo postajo kkž bomo obnovili Ski boom bar in zgradili teraso pred njim.

Verjetno je malokdo pričakoval tak uspeh, da bodo v vrhu poletne sezone gostje s kamp - prikolicami zapolnili skoraj ves parkirni prostor ob spodnji postaji žičnice. Imate skupaj z občino morebiti za kamp prikolice predvideno ureditev lokacije kje drugje v bližini?

Parkirišče je v lasti občine in si v razgovorih z njo prizadevamo za pogodbeni prevzem upravljanja celotnega parkirišča in ustrezno ureditev upravljanja z njim.

Miran Mihelič

Katja Ferletič

TAKI SMO (9)

Kaj mora vsaka ženska upoštevati zjutraj, ko odpre svojo omaro

Eleganca je nekaj naravnega, zdeti se mora nekaj, kar od nas ne zahteva preveč truda. Ni samo stvar mode, najbolj pomemben je osebni stil, ki nas razlikuje od drugih in v katerem se dobro počutimo. Slavni francoski modni genij Yves Saint Laurent je bil prepričan, da je stil nekaj večnega, moda pa je minljiva.

Dober okus je prva stvar, ki jo moramo ob vsaki starosti vzeti v poštev pri izbiri oblačil in modnih dodatkov. V butikih že dalj časa opažamo, da ne obstaja več groba delitev oddelkov glede na starost. Tudi v vsakdanjem življenju izbirajo mlajše ženske resnobne, večkrat "medle" komplete, medtem ko so petdesetletnice in šestdesetletnice bolj samozavestne, se ne bojijo preizkusiti nove kombinacije in se zabavajo z modo, ki postane sredstvo za izražanje osebnega stila. Še sam Karl Lagerfeld, umetniški vodja modne hiše Chanel, je noge gospe Brigitte Macron, štiriinšestdesetletne žene francoskega predsednika, označil za najlepše pariške noge. Pomembno je biti samokritični in poznati svoje telo: oblačila se morajo prilagajati naši obliki in ne biti preozka, še posebno, če nimamo več postave mladega dekleta. Večkrat izberemo obleko določene konfekcijske številke samo zato, ker mislimo, da je ta pač naša mera, v resnici pa bi nam verjetno malo večja obleka veliko boljše pristala (saj ni treba, da nikomur povemo, katero mero nosimo). S pravilno izbiro lahko poudarimo dobre lastnosti in skrijemo napake. Barve oblačil ne izbiramo glede na našo starost, brez dvoma si lahko tudi zrele ženske privoščijo živahne barve, a upoštevati moramo odtenke kože, las in oči. Po objektivni analizi našega telesa lahko uspešno sestavimo glamurozno garderobo, v kateri bomo našli kombinacije za vsako priložnost: elegantne komplete za pomembne dogodke in enostavnejša oblačila za vsak dan. Pametno je, da listamo po revijah in pri tem dobimo navdih, ki bo pripomogel, da bo naš stil svojevrsten in ne samo slika trenutnih modnih teženj.

Ko se zjutraj oblačimo, začnimo z izbiro pomembnega kosa konfekcije, ki bo protagonist, okoli katerega bomo sestavili naš "look", naj bo to blazer, barvano krilo ali bogato okrašena srajčka. Karkoli drugega dodamo zraven, se mora harmonično ujemati: za začetek skušajmo uporabljati največ tri barve in ne preveč hrupnih vzorcev, postopoma pa bomo lahko izbirali tudi bolj drzne kombinacije in se zabavali z ekscentričnimi modnimi dodatki. Zavračajmo vulgarnost: gospe, ki niso več rosno mlade, naj iz svoje garderobe povsem izključijo majice s preglobokim izrezom okoli vratu in ozka oblačila (pajkice niso prave hlače: uporabljajmo jih samo za telovadbo!). Kavbojke so primerno oblačilo za vsako starost, še posebno tiste visoke v pasu, ki strateško skrijejo vsak odvečni centimeter. Kombiniramo jih lahko s katerim koli drugim modnim kosom, tudi s klasično krojenim jopičem, ki ga za letošnjo zimsko sezono predlagajo vse modne hiše, še posebno v karirastih vzorcih in rahlo "oversize", to se pravi malo večji od naše navadne mere. Katerakoli jopa, ki lepo poudari ženska ramena, bo optično prispevala k temu, da se bo celotna postava zdela bolj vitka.

Tudi pisani puloverji so primerni za vse ženske: zberimo tiste iz nepregrobe tkanine in nosimo jih s klasičnimi hlačami, lepimi gležnjarji in živahno ogrlico ali uhani. Zvečer lahko izberemo bogato okrašene oblekice, na katere bomo oblekli jopo, bolero ali "kardigan" (rokavi naj bodo dolgi vsaj do komolca, saj predstavljajo roke za veliko žensk "kritično točko" na telesu). Črna barva je vedno prisotna v stilni garderobi vsake ženske: za plašče, hlače, usnjene "bikerske" jope ali za klasično "little back dress" – malo črno obleko. Tudi čevlji so zelo pomemben dodatek, saj lahko popolnoma spremenijo končno podobo osebe: tisti v kožni barvi optično zelo podaljšajo noge, tako kot tudi ošiljena konica, ki je za letošnjo sezono spet zelo modna. Vložimo svoj denar v kvalitetno, klasično torbico, ne bomo se kesali, saj, če je narejena iz kakovostnega usnja, jo bomo lahko izkoristili za vse priložnosti in za veliko let. Pazimo na dimenzije, saj gospe nizke postave ne smejo imeti prevelike torbice! Najbolj pomembno je, da gojimo občutek za harmonijo in kompenzacijo med "pomembnimi" kosi in preprostejšimi. Glavno pravilo je torej: ravnovesje!

Gotovo ni vse v oblačilih, a ta so pomembna, kot je pomembna platnica za knjigo: lahko privabi, vzbudi radovednost pri bralcu ali pa ga odvrne. Platnica ne naredi dobre knjige, a, če je lepa in prikupna, nas bo prepričala, da knjigo odpremo in spoznamo njeno vsebino in samo potem odločimo, če jo bomo pustili na polici knjigarne ali pa ne.

Predlog gospoda Giovannija Bertossina

Naj se ovrednotijo cerkvice v Idrijski dolini

Pred dnevi smo prejeli pismo gospoda Bertossina iz Gorice, ki je sicer po rodu iz Idrijske doline, točneje iz vasice Fragellis (slov. Fradel). Te dni nas je tudi obiskal v redakciji. Gospod Giovanni sicer bolj slabo obvlada slovenščino, kljub temu pa rad seže po Novem glasu, zapis o Seucah (Cladrecis) in Idrijski dolini ga je še posebej razveselil. V svojem pismu nam je poudaril, kako je skozi vse življenje ostal navezan na rodni kraj, ki je žal, kot ostala Idrijska dolina, vse bolj neobljuden in osamljen. Njegov stric, Felice Bertossin, ki je živel v prejšnjem stoletju, se je ukvarjal s kiparstvom in kamnoseštvom in je sodeloval pri izgradnji številnih detajlov cerkvic v vaseh Fragellis in Codromaz (slov. Kodermaci). Izklesal je tudi oltar domače cerkve, ki pa je bil pozneje prenesen v vas Cialla (slov. Čela). Da bi delo tega ljubiteljskega kiparja samouka ne šlo v pozabo, se je gospod Giovanni že večkrat obrnil na občinske oblasti in na župnijo s prošnjo, naj postavijo manjšo ploščo v spomin na pokojnega strica in njegovo delo.

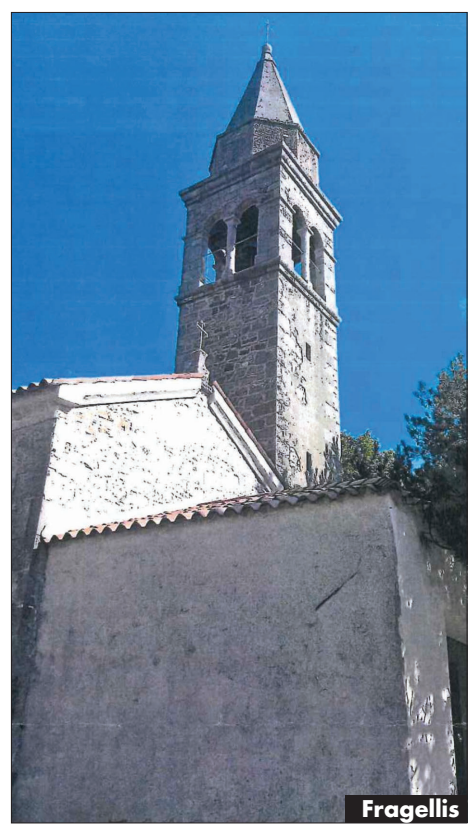
Fragellis

Nas je zaprosil, naj ga z objavo tega pisma podpremo pri prizadevanjih, obenem pa nas je tudi opozoril, na svoj dolgoletni trud, da bi turistično ovrednotil dolino Idrije. Kot opozarja v svojem pismu, je tu več prelepih votivnih cerkva, ki so zanimive tudi z umetniškega in zgodovinskega vidika. Zato bi mu bila dobrodošla vsaka podpora, tako s strani prebivalcev kot krajevnih oblasti in društev, pri organizaciji netekmovalnega pohoda po pozabljenih vaseh doline Idrije in po številnih cerkvicah pod starogorskim svetiščem. Opozarja tudi, da bi bilo lepo, ker se dolina Idrije s svojimi votivnimi cerkvicami nahaja v območju romarske poti na Staro Goro, natisniti zgibanko in nekaj spominskih razglednic s slikami najzanimivejših detajlov iz tukajšnjih cerkvic. Material naj bi bil na Stari Gori na razpolago turistom, glede na zanimanje le-teh, pa bi lahko omenjene cerkvice odprli vodenim izletom in romarjem.

Codromaz

SP

Msgr. Stanislav Zore o liku in vlogi predsednika države

Potrjen zakon o gradnji 2. tira povezave med Divačo in Koprom

V Sloveniji je bila preteklo nedeljo izvedena nova faza razpravljanja in polemik o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača - Koper. Volivci so bili povabljeni na referendum, na katerem so glasovali o tem, ali so za to, da se uveljavi omenjeni zakon o drugem tiru, ki ga je Državni zbor sprejel 8. maja letos. Državna volilna komisija še ni objavila izida glasovanja na referendumu, vendar pa je gotovo, da je zakon prejel podporo, s 4 ali 5-odstotno večino glasov.

Pri ocenjevanju referenduma je treba poudariti, da se bodo pobudniki tega načina opredeljevanja volivcev pritožili na Ustavno sodišče, ki naj bi odločilo o pravnih izhodiščih in vidikih zakona o drugem tiru, ki je domnevno poln pomanjkljivosti in vrzeli. Dodajam, da je zakon o referendumu v Sloveniji zelo omejevalen in določa stroga merila za zmago udeležencev postopkov. Tako določa, da, če je v neki zadevi več tistih, ki so glasovali proti, bo njihova volja obveljala le, če jih je skupaj več kot 20 % celotnega volilnega telesa. To pa trenutno pomeni, da bi potrebovali več kot 342.000 glasov na referendumu.

O drugem tiru železniške proge Divača - Koper bo zagotovo še veliko razprav in polemik, saj je videti, da zdaj ne gre toliko za začetek gradnje, ampak za to, kdo bo prvi zasadil lopato na trasi. Za to naj bi si zlasti prizadeval predsednik vlade Miro Cerar, ki zbira točke za uspeh na bližnjih parlamentarnih volitvah. Po mnenju publicista in analitika dogajanj v državi, Milana Gregoriča, bo vlada v primeru, da bo kljub tehtnim opozorilom vztrajala pri projektu nove železniške povezave, šla v zgodovino kot glavni krivec za dokazano sporno investicijo.

Poleg obravnavanega referenduma je v Sloveniji v prejšnjih dneh bilo tudi več drugih pomembnih dogodkov. V Slovenskem času, časniku za družbo in kulturo, ki je priloga tednika Družina, je bil objavljen dolg pogovor z msgr. Stanislavom Zoretom, ljubljanskim nadškofom metropolitom, ki je tudi predsednik Slovenske škofovske konference in v tem svojstvu je obravnaval vprašanja, ki zadevajo razmere v Sloveniji in poglede Cerkve nanje. Na vprašanje časnikarja Bogomirja Štefaniča, kako vidi vlogo predsednika Republike, je odvrnil: "Njegovo vlogo vidim v tem, da se takrat, ko je izvoljen in ko priseže, da bo svojo funkcijo predsednika države uresničeval v skladu z ustavo in lastno vestjo, zaveda, da je postal predsednik vseh Slovencev, živih in pokojnih. Pravzaprav moram reči širše: predsednik živih in pokojnih prebivalcev Slovenije, ne samo Slovencev, ampak tudi tistih, za katere je naša država iz tega ali onega razloga začasni ali trajni dom. Predsednik Republike je na neki način tudi predsednik vse narodove dediščine, snovne in duhovne. To bi morala biti temeljna, prelomna točka odločitve, ko nekdo začne živeti in izvrševati funkcijo predsednika države, ne glede na to, kakšna stališča je prej zagovarjal in živel in iz kakšne politične stranke ali struje je prišel. Predsedniška funkcija mu da to posebno povezovalno nalogo, ki neločljivo spada zraven. Ko si prisegel kot predsednik, si prisegel, da boš to".

V Sloveniji sicer narašča zaskrbljenost zaradi slabih razmer v državi. Župnik in publicist Andrej M. Poznič zatrjuje, da je Slovenija pred vrati novega totalitarizma, ki s pomočjo modernih vzvodov manipulacije vsiljuje svoje prepričanje. "Novi totalitarizem ohranja svobodo telesa, zahteva pa oblast nad dušami, mišljenjem in čustvovanjem. Zanimivo je opazovati, kako so se strici iz ozadja obrnili proti Borutu Pahorju (tudi on jih natančneje ne opredeljuje in imenuje, dodajam pisec tega prispevka). Že dve leti ga sistematično zasmehujejo in ponižujejo. Preprosto jim je preveč ljudski, preveč predsednik za vse, prvi, ki s predsedniškega stolčka ne deli, ampak združuje, ki ne vznemirja, ampak pomirja, prvi, ki resnično ljubi Slovenijo. Borut Pahor je prvi predsednik, ki ga levica ne mara, čeprav je njihov". Zgodovinar dr. Stane Granda pa je v svoji rubriki v tedniku Družina, zapisal, "da vsak lahko opazi, da Slovenija polzi v totalitarne čase. Vsaka kritika vlade namesto stvarnih ugovorov doživlja politično razvrednotenje, vsak, ki je proti drugemu tiru, je janšist, sovražnik napredka in razvoja. Narodni izdajalec. Predsednik vlade se hvali z uspešno državo, kaj pa imajo od tega delavci in upokojenci"? Igralka, pevka, plesalka in voditeljica, Lara Jankovič, pa je bila v oceni zdajšnjih razmer v Sloveniji najbolj neposredna. V intervjuju v časniku Primorske novice je dejala: "Pol države jemlje tablete proti depresiji, ali je to normalno? Ljudje se raje ubijejo, kot pa da bi poskušali kaj spremeniti. Tega pri slovenskem narodu nikoli ne bom razumela. Strahu in sprijaznjenosti z razmerami res ne razumem. Vse nam vzamejo, ljudje pa so še vedno tiho. Ne vem, zakaj zapadamo v to stanje zadovoljnih sužnjev".

No, vlada se ukvarja s pomembnimi vprašanji, zapleti, težavami. Čedalje slabši so odnosi s Hrvaško, to zaradi različnega tolmačenja arbitražne odločitve o meji med Slovenijo in Hrvaško. Še obstaja tudi nevarnost, da bi Slovenijo zajel nov val beguncev, migrantov, iz afriških in azijskih držav.

Marijan Drobež

Kostanjevica nad Novo Gorico / Slovesna sv. maša ob 70-letnici pastoralnega dela

"Delajte majhne stvari z veliko ljubeznijo!"

Slovesno zahvalno sv. mašo ob deseti uri so prav na Slomškovo nedeljo, 24. septembra 2017, na Kostanjevici nad Novo Gorico, v cerkvi Gospodovega oznanjenja Mariji, začeli praznovanje ob 70-letnici vikariata oz. pastoralnega dela na Kapeli. S tem so se tudi pridružili praznovanjem ob 70-letnici ustanovitve Nove Gorice. Frančiškovi bratje so namreč duhovno spremljali nastajanje Nove Gorice, saj je bila prav na Kostanjevici prva župnija nastajajočega mesta. Njeno zdajšnje pastoralno delo se je začelo 16. septembra 1947, ko je takratni administrator, g. Franc Močnik, za del goriške škofije, ki je bil z državno mejo med Italijo in takratno Jugoslavijo odrezan od svojega škofijskega središča, z dekretom ustanovil *začasni neodvisni vikariat*. Že takoj je bilo delovanje župnije zelo bogato: v prvem letu so na prejem birme pripravili skoraj 800 mladih. Ob sobotah je tudi do 10 parov prejelo zakrament svetega zakona. Prav o tem, kako je nastala župnija in kako so si v povojnem času verniki prizadevali za obnovo cerkve in samostana ter tudi pri vsakodnevnem delu priskočili na pomoč frančiškanom, ki jim prva leta oblast ni bila ravno naklonjena - večkrat so morali na zagovor -, je pred mašo, ob navedbi zgodovinskih podatkov in marsikatere zanimivosti, spregovorila gospa Mira Bastjančič.

Župljani so napolnili lepo cerkev, v kateri potekajo restavratorska dela fresk na stropu in oboku, in tako pokazali svojo navezanost na to "malo Sveto Goro", na katero radi zahajajo verniki z obeh strani nekdanje meje. Med prisotnimi je bil tudi novogoriški župan Matej Arčon z družino. Ob navzočnosti patrov frančiškanov, Nika Žvoklja, Jerneja Kurinčiča, Vilija Pustoslemška, zlatomašnika Filipa Rupnika, in Alojzija Kržišnika, župnika župnije Kristusa Odrešenika v Novi Gorici, in kar devetih strežnikov, je mašno daritev vodil provincialni minister p. Marijan Čuden. V homiliji je p. Čuden, izhajajoč iz evangelija, omenil patra Škrabca, ki je deloval na Kostanjevici, in blaženega A. M. Slomška, ki sta imela marsikaj skupnega. Oba sta bila svetniški osebnosti, oba sta ljubila slovensko besedo in slovenskega človeka, oba sta za to tudi izgorela, je poudaril pater Čuden. V svojo pridigo je vpletel kar nekaj Slomškovih misli, npr. da je "srce brez dobrote kakor prazno listje na drevesu". Ob spominu na leto noviciata, ki ga je preživel na Kostanjevici, je povedal, da z veliko hvaležnostjo nosi v srcu dobroto tukajšnjih ljudi. Zato je spodbudil vernike: "Drug drugemu dajajte dobroto in ljubezen, nosite v sebi odpuščanje in prijaznost, ki je tudi način duhovnosti. Prijaznost naj bo tista mehkoba evangelija, ki razširi srce". Želel je, da bi bila ta cerkev na Kostanjevici, v katero naj domačini vselej radi zahajajo, saj je bila priča pomembnim zgodovinskim preobratom in je prepojena z molitvami in prošnjami, še naprej odprta za vse in da bi se verniki povezovali tudi s sosednjimi župnijami, "da boste eno srce v različnih prsih". S Slomškom je dejal: "lepo srce se veseli z veselimi in žalosti z žalostnimi". "Pravi prijatelj je tisti, ki se veseli tvojega uspeha", je dejal. Opozoril je, da ne smemo gojiti zavisti in opustiti moramo tisti egocentrizem, v katerega nas sili današnji svet. Truditi se moramo, da se spremenimo in rastemo v ljubezni in krščanskih vrednotah. Kot pravi Slomšek, "sveta vera bodi nam življenja luč in jezik materin do omike ključ"! "Ta luč naj med vami nikoli ne ugasne", je zaželel. Pa tudi na naš jezik ne smemo pozabiti, ker, "če pozabiš materin jezik, boš kmalu pozabil tudi na Boga", je zatrdil pater Čuden in ponovno spodbudil, "naj vam bosta za zgled blaženi A. M. Slomšek in pater Škrabec: bodite sveti, delajte majhne stvari z veliko ljubeznijo"! Ob koncu maše se je obrnil na vernike s prošnjo, naj molijo za nove poklice, da bi imeli tudi frančiškane iz Primorske, ker ti prinašajo sonce in pesem!

Župnijski pevski zbor je ob orgelski spremljavi Marte Ličen obogatil bogoslužje z občutenim petjem – delno z latinskimi mašnimi spevi -, ki je bilo še posebno mogočno ob skupni zahvalni pesmi, *Hvala večnemu Bogu*.

Za čudovito okrašen oltar je poskrbela gospa dr. Sabina Šegula in njena ekipa. (Gospa Šegula, ki je na Biotehniški fakulteti končala znanstveni doktorat, je znana tudi po tem, da sta s kolegom Petrom Ribičem edina tuja sodelavca, ki pred največjim krščanskim praznikom krasita baziliko sv. Petra v Vatikanu). Pater Niko se je prisrčno zahvalil njej in gospe Miri ter vsem, ki so pomagali pri slovesnem bogoslužju. Pred začetkom mašne daritve pa je posebej omenil sobrata Filipa, ki je bil čudovit "magister", saj je vzgojil celo vrsto patrov, tudi današnjega patra provinciala in ljubljanskega nadškofa Staneta Zoreta.

Dež je preprečil, da bi se verniki zadržali pred cerkvijo ob dobrotah, ki so jih pripravile pridne gospodinje. Prijateljsko druženje je zato potekalo v atriju samostana.

Iva Koršič

Novogradnji oddelka za invalidno mladino v Stari Gori 3,8 milijona evrov

Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je odločila, da se projektu novogradnje oddelka za invalidno mladino in rehabilitacijo v Stari Gori, ki deluje pri šempetrski bolnišnici, nameni 3,8 milijona evrov. Od tega bo dva milijona evrov prispeval evropski sklad za regionalni razvoj, so sporočili iz omenjene vladne službe.

Kot so pojasnili v sporočilu za javnost, je oddelek za invalidno mladino in rehabilitacijo šempetrske bolnišnice v Stari Gori nameščen v štirih paviljonih, zgrajenih v letih med 1972 in 1982, ki so bili nazadnje adaptirani leta 2000 in 2001. Zaradi slabih

minimalnih sanitarno-zdravstvenih pogojev je bil opravljen izredni inšpekcijski nadzor, njegova posledica pa je odločitev o gradnji novih prostorov oddelka.

Na sedanjih objektih je namreč uporabljen azbest, neustrezni so tudi bivalni standardi, saj je v sobah tudi po šest oseb, premalo je sanitarij in drugih servisnih prostorov, oddelku primanjkuje najmanj 647 kvadratnih metrov površin za izvedbo osnovnega programa. Stanje treh paviljonov pa je tako slabo, da je naložba v njihovo sanacijo negospodarna, so pojasnili.

Naložba v novogradnjo po njihovih navedbah tako predvideva rušitev treh paviljonov z okvirno skupno površino 850 kvadratnih metrov in z 49 posteljami ter nadomestno gradnjo s skupno površino okoli 2800 kvadratnih metrov skupaj z zunanjimi terasami in stopniščem. Prav tako je v naložbo všteta pohištvena oprema.

"Naložba prispeva k izboljšanju kakovosti skupnostnih storitev oskrbe, s tem pa k zmanjšanju neenakosti glede zdravstvenega stanja, saj spodbuja socialno vključevanje z lažjim dostopom do socialnih, kulturnih in rekreacijskih storitev", so še navedli.

Upravna enota Nova Gorica je maja izdala gradbeno dovoljenje za nov bolnišnični oddelek za invalidno mladino v Stari Gori. Vrednost investicije je ocenjena na okoli 5,5 milijona evrov, so takrat sporočili iz šempetrske bolnišnice.

NA BOŽJO POT PO EVROPI SEM IN TJA (68)

Mariza Perat

JASNA GORA PRI CZENSTOHOWI

Kraj leži v južni Poljski, približno 120 km od Krakova.

Jasna Gora je glavna Marijina božja pot Poljske, njeno narodno svetišče ter versko in kulturno središče. Poljaki so na jasnogorsko svetišče vedno bili, in so tudi danes, zelo navezani.

Kralj Ludvik Veliki

Samostan na Jasni Gori je leta 1382 ustanovil Ludvik Veliki, kralj Poljske in Ogrske. Kralj, že zelo bolan, je to nalogo zaupal svojemu sorodniku, poljskemu knezu Ladislavu Opoli iz istoimenske vojvodine. Že isto leto so na Jasno Goro dospeli redovniki Pavlinci, tako imenovani po svojem zavetniku, sv. Pavlu puščavniku. To je bil njihov prvi sedež na Poljskem. Pavlinci so bili namreč najprej puščavniki. Živeli so daleč od mest ter se posvečali kontemplaciji. S prihodom na Jasno Goro so seveda svoj način življenja morali spremeniti. Še pred prihodom Pavlincev pa je kralj Ludvik poskrbel, da so relikvije sv. Pavla puščavnika iz Benetk prenesli v Budo na Ogrsko. Ko je bil na Jasni Gori ustanovljen samostan, so tja prenesli drobec omenjenih relikvij. Hranijo jih v posebnem relikviariju v obliki palme. Palma je namreč grb Pavlincev.

Redovniki, bilo jih je šestnajst, so na Jasno Goro prišli iz Ogrske, kamor so začeli prodirati Turki. Na Jasni Gori je takrat že stala lesena cerkvica, posvečena Mariji Devici, Božji Materi. Imela je svojega župnika, saj je ob cerkvici stalo tudi manjše naselje. Cerkvica je kmalu prišla v pristojnost Pavlincev. Pozneje so se v jasnogorski samostan zatekli tudi redovniki iz Nemčije, od koder so jih pregnali protestanti. S seboj so prinesli več knjig zgodovinske in duhovne vsebine.

Leta 1384 je knez Ladislav na Jasno Goro prinesel Marijino podobo. To naj bi bil po izročilu naslikal sv. Luka, in sicer na eni izmed desk mize, ki je stala v hišici Sv. Družine v Nazaretu.

S prihodom Marijine podobe je sloves jasnogorske božje poti zelo narastel. Jasnogorsko svetišče je tedaj postajalo vse bolj romarski kraj. Prihajalo je vedno več romarjev in tu molilo pred Čudodelno podobo Matere Božje. Sčasoma je Jasna Gora postala najbolj znamenita božja pot na Poljskem, kamor so prihajali romarji tudi iz drugih držav.

Po prihodu na Jasno Goro so redovniki, namesto lesene cerkvice, zgradili manjšo cerkev, ki je pa za vedno naraščajoče število romarjev kmalu postala premajhna. Tako je v drugi polovici 15. stol. kralj Ladislav Jagelonski dal zgraditi prostorno cerkev s tremi ladjami.

Kot večini drugih samostanov tiste dobe tudi samostanu in svetišču na Jasni Gori ni bilo prizaneseno s hudimi preizkušnjami.

Na veliki teden leta 1430 je Jasno Goro napadla tolpa Husitov, ki so živeli na meji med Poljsko in Češko. Husiti so bili pripadniki verske in družbene sekte, ki je v 15. stol. nastala na Češkem.

Pri napadu na Jasno Goro so ukradli več dragocenosti, ranili redovnike, vdrli v svetišče in z oltarja odtrgali Marijino podobo. Nesli so jo pred cerkev in tam s sabljami razkosali.

Kralj Ladislav je podobo dal temeljito popraviti. Odtlej je Jasnogorska Mati Božja postala zaščitnica kraljeve rodbine Jageloncev. Ob tisti priložnosti so podobo olepšali z dragocenim zlatim in srebrnim okrasjem, izdelkom krakovskih zlatarjev iz prve polovice 15. stol.

V spomin na napad so na Marijino lice vtisnili dve zarezi, ki ju še danes vidimo.

/ dalje

Jasna Gora - drevored

Jasna Gora - samostan s cerkvijo

Pogled na Jasno Goro

Podoba Matere Božje na Jasni Gori

NOVI GLAS

ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk, e-mail paljk@noviglas.eu
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednica Franka Žgavec
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5 - št. ROC 3385
Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.eu
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.eu
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.eu
www.noviglas.eu
TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD, tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it
LETNA NAROČNINA: Italija 50 evrov, Slovenija 50 evrov, inozemstvo 100 evrov - Poštni tekoči račun 10647493
PODPORNA LETNA NAROČNINA: 100 evrov
Bančni podatki: IBAN: IT 19 F 08532 12400 000000730643, SWIFT ali BIC koda: ICRAITRRES0
naslovljen na: Zadruga Goriška Mohorjeva - P.zza Vittoria/Travnik 25 – 34170 GORICA.
OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Publistar, ul. Treppo 5/B – Videm.
Tel. št. 0039 0432 299664 – Faks 0039 0432 512095 – E-mail info@publistarudine.com
Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.
Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC
Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 26. septembra, ob 14. uri

Zalezovanje in njegove pasti

Zalezovalec sam od sebe ne bo prenehal nadlegovati

Zalezovanje v Sloveniji ni prav pogosto. Čeprav okolica tako početje večkrat obravnava kot neškodljivo, pa je za žrtev vsaj neprijetno. Ravnanja zalezovalca se s časom stopnjujejo in razmišljanje, da se bo čez čas zadeva umirila, je napačno, opozarja Anton Toni Klančnik s kriminalistične policije.

Zalezovanje v Sloveniji policisti največkrat obravnavajo v primerih nasilja v družini. A razlog je lahko tudi ta, da se ljudje pogosto sploh ne zavedajo, kaj se jim dogaja, oz. da skupek neprijetnih ravnanj, ki ga razumemo pod izrazom zalezovanje, ni dopustno ravnanje in bi to lahko prijavili policiji, je v pogovoru za STA dejal vodja oddelka za mladoletniško kriminaliteto v upravi kriminalistične policije Klančnik. Tako policija zadnja leta beleži po približno 30 takih primerov na leto.

"Zalezovanje je psihično nasilje nad drugo osebo", poudarja kriminalist. Morda bi se zunanjemu opazovalcu zdelo, da "nič noče". "Lahko je prijazen, nosi darila, rože, vabi na zmenke. A za osebo, ki je objekt pozornosti takega posameznika, je ta pozornost nadležna", je izpostavil kriminalist.

"Zalezovalec ima navadno napačno utvaro, da sta z njegovo žrtvijo povezana. Noče sprejeti dejstva, da žrtev sploh ni povezana z njim, ampak ima le on sam neko deluzijo o povezanosti s svojo žrtvijo", je opisal Klančnik.

Pet tipov zalezovalcev: zavrnjeni, zamerljivi, plenilski zalezovalec, iskalec intimnosti, nesposobni snubec

Strokovnjaki razločujejo pet različnih tipov zalezovalcev - zavrnjenega zalezovalca, iskalca intimnosti, nesposobnega snubca, zamerljivega ter plenilskega zalezovalca, je naštel Klančnik. Zavrnjeni zalezovalci so navadno tisti, ki poskušajo svojega nekdanjega partnerja ali partnerko z različnimi potezami (od izsiljevanja dalje) prisiliti v ponovno razmerje ali pa se maščevati za zavrnitev.

Slovenija je ravno letos v spremembe kazenskega zakonika vključila tudi takšna ravnanja.

Iskalec intimnosti je tisti, ki si domišlja, da se bo njegova žrtev vanj zaljubila, če se bo zelo potrudil. To so velikokrat zelo osamljeni posamezniki ali osebe z duševnimi motnjami, kot so shizofrenija ali narcisistična osebnostna motnja, je pojasnil Klančnik in ob tem opozoril, da dlje kot traja zalezovanje, večja je možnost nasilja.

Nesposobni snubec je posameznik, ki ni sposoben vzpostaviti odnosov in tudi ne sprejeti zavrnitve svoje žrtve. Tak posameznik po besedah Klančnika lahko zalezuje tudi več oseb hkrati, več mu jih je simpatičnih, domišlja si, da "mu bo nekje že uspelo". V primeru, da bi se žrtev upirala, lahko postane tudi nasilen.

Zamerljivi zalezovalec pa je tisti tip zalezovalca, ki ga imajo najraje filmski ustvarjalci, pravi Klančnik. Svoje žrtve straši, čeprav kot žrtev dojema sebe, ker ga njegove žrtve zavračajo. Popolnoma je prepričan, da so vsi drugi krivi za to, kar se mu dogaja, in s tem tudi opravičuje svoje vedenje.

Klančnik je opozoril, da se bodo ravnanja zalezovalca s časom le še stopnjevala in da je razmišljanje, da se bo zadeva čez čas umirila, napačno. Kot je izpostavil, je najpomembnejše obnašanje žrtve. "Najbolje je ne reagirati, iti mimo, se s tako osebo sploh ne ukvarjati. Seveda pa biti pozoren, da ti kaj ne naredi. A brez komuniciranja s storilcem", svetuje kriminalist.

Osebam, ki bi se znašle v vlogi žrtve zalezovalca, Klančnik predlaga več ukrepov. "Zamenjajte telefonsko številko in je ne objavljajte, o nadlegovanju po mobilnem telefonu obvestite telefonskega operaterja, zamenjajte tudi elektronski naslov. Če se preselite, tega ne objavljajte javno. Zagotovite si hišni alarm", je naštel.

Med ukrepi je Klančnik izpostavil tudi, naj se žrtev z nadležnežem ne pregovarja, saj so "razumski argumenti zanj nepomembni, nimajo nobene teže pri preprečevanju njegovega ravnanja, dobiva le potrditev, da je bil uspešen v zbujanju pozornosti". Svetuje še čim bolj omejiti stike z zalezovalcem, vsakomur, ki je žrtev takega ravnanja, pa priporoča, naj o dogajanju pove družini, prijateljem in sodelavcem, saj sta njihovo razumevanje in podpora ključna.

"Grožnje storilca, zalezovanje prijavite policiji. Beležite vse klice, sporočila in dogodke v zvezi z zalezovanjem", je še dodal.

Družbena omrežja dober teren za zalezovalce

Klančnik je opozoril tudi na tveganost razkrivanja samega sebe na družbenih omrežjih. "Vse raziskave v tujini pravijo, da več kot objavljaš na družbenih omrežjih, večja je tvoja ranljivost. Odvisno je seveda tudi od tega, kaj objavljaš. Če objavljaš intimne podrobnosti svojega življenja... to so stvari, ki te naredijo bolj ranljivega. Nekdo lahko podatke, ki jih je posameznik prosto objavil na družbenih omrežjih, uporabi", je opozoril.

Še posebej ranljivi so lahko otroci in mladostniki. "Plenilci, ki prežijo na otroke na spletu, so zelo izobraženi. Vedo, kaj je med mladimi moderno, katere klepetalnice otroci obiskujejo, znajo se z njimi pogovarjati v njihovem jeziku", je opozoril Klančnik in posvaril, da se taki posamezniki, skriti za ekranom, izdajajo za vrstnike otrok, pridobijo njihovo zaupanje in jih tako zlorabijo. Tudi te aktivnosti, ki jih označujejo kot grooming oz. dvorjenje, so sorodne zalezovanju.

"Zelo hitro pride do komunikacije v stilu, kako si zrasla, kako si lepa. Odraščajočim otrokom manjka samozavesti in jih to hitro zapelje. Lahko pride do neke oblike platonske internetne "ljubezni". Zadeva se stopnjuje od pogovarjanja do izmenjavanja sprva nedolžnih, nato pa vedno bolj drznih fotografij mladoletne žrtve", je še opozoril sogovornik.

NATUROPATSKI NASVETI (169)

Erika Brajnik

Zdravilna moč volne in svile (1)

Volna je tkanina, ki jo v naturopatiji priporočam kot oblačilo za zimo. Tistim z zdravstvenimi težavami pa priporočam volno tudi čez poletje. Veliko ljudi ob tem priporočilu razpre oči, se začudi in glasno ugovarja: "Pa ne volna, bode ali pika"! Ampak to ni tako – zdaj obstaja zelo lepo spodnje perilo, ki je mešanica volne, 85 %, in svile, 15 %. Tako perilo ima zdravilno vrednost!

Volna ima namreč grelno moč; greje in skrbi za pravilno termoregulacijo telesa ter posledično naših organov, zato je pomembna tudi čez poletje, sploh za tiste ljudi, ki se veliko potijo. Pa malo podrobneje poglejmo, zakaj.

Volna je tisti material, ki ga že iz antike dobro poznamo, ima grelno moč in je naraven material. Človek je že od nekdaj uporabljal volno kot oblačilo, ki segreva telo. Volna vsrka vase vlago iz telesa in tako poskrbi, da je termoregulacija telesa pravšnja, ustvari tanko mikroklimo med tkanino in telesom, da je koža, ki se znoji, vedno suha, predvsem pa topla. Iz naturopatske prakse vemo, da so mrzli predeli telesa manj prekrvavljeni, v njih energija ne teče oziroma izrazito manj. To je tudi mesto, kjer nastaja bolezen oziroma kjer človek izgublja energijo. Pomembno je, da nenehno opazujemo telo. Točke telesa, ki dejansko ne bi nikoli smele biti mrzle, so: križ, zgornji del hrbta (med lopaticami) in stopala. Le-ti morajo biti vedno topli in suhi. Tudi tako vzdržujemo zdravje, tudi tako skrbimo, da otrok pravilno raste.

Velikokrat se mi cgodi, da mi mamice govorijo, kako ima njihov otrok vedno mrzla stopala, ali da gospa z bolečinami v križu čuti vedno hlad v ledvenem delu, človek, ki kašlja, pa je hladen v zgornjem delu hrbta, med lopaticami.

Najprej bi vse mamice opozorila: ne oblačite otrok po modi, ampak na podlagi tega, kar vaš otrok dejansko potrebuje. Kako veste, kaj otrok potrebuje? Opazujte ga! Potipajte stopala – če so mrzla, potrebujejo mehke volnene nogavice (npr. volna, mešana s kašmirjem). Samo volna ima grelno moč in ne bombaž (čeprav še tako debel). Če ima otrok mrzle noge ponoči, mu nadenite volnene nogavice tudi čez noč. Tako bo bolj zdrav, ker bo izgubljal manj energije po nepotrebnem. Otroka vam ne bo treba moxati, izvajati presličnih kopeli ali drugih tehnik, ki telo grejejo.

www. saeka. si

Nezadržno minevanje časa

Slike spominov

Pred dnevi, ko so mi prijatelji povedali, da bo tu v Benečiji večja retrospektiva Magajnovih slik, sem v prvem trenutku ostala povsem hladna. Ne maram namreč velikih dogodkov, ki so včasih smisel samim sebi, govorov, besed. A že nekaj minut potem sem vedela, da si jo bom ogledala. Že zaradi sebe in spominov na mlada leta, najbolj pa seveda zaradi njega. Tistega njegovega nasmeha, ki me je tolikokrat, ko sem utrujena hitela do temnice v petem nadstropju zgodovinske stavbe na ulici Montecchi, potolažil. Vedno sem pravočasno dobila slike za članek. In še prijazno besedo povrhu.

Razstavo v Čedadu, v Trstu me namreč ni bilo, ker se že dolgo let ne čutim več del njega, ne samo zaradi neznosnega prometa, a tudi, ker je tako zelo drugačen od tistega mesta, ki ga nosim v srcu kot spomin na otroštvo, smo si ogledali s prijateljem Walterjem. Na neko gromozansko turobno nedeljo, ko je lilo kot za stavo in smo bili po tednu dni sivine in mraza naveličani jeseni in mokrote. Svet v črno-belem, a ne tako lep in harmoničen kot tisti z Magajnovih slik. Magajnov svet je svet poezije, ob katerem ti zastane korak in toneš v pripoved preteklosti.

Pravzaprav Magajne, kot avtorja umetniških slik, v času njegovega življenja sploh nisem poznala. Kot ga verjetno ni poznal noben praktikant na Primorskem dnevniku, pa menda tudi malokdo izmed novinarjev. Poznala sem tistega fotografa v sivem dežnem plašču, ki je vse življenje hitel, ki je bil del nas, našega sveta, in je baje, prebival v naši vsakdanjosti. Magajno je poznal vsak. Videval si ga dan za dnem. Magajna je bil v zamejstvu, od Trsta do Trbiža mimo Benečije, čito vsepovsod. Nekako tako kot sonce in kot oblaki. Brez njega bi tudi vseh nas in naše preteklosti ne bilo.

Zadnjič, na predstavitvi v Špetru, kjer ga je Donatella primerjala pokojnemu Dušku Udoviču, se s tem nisem strinjala. Duško je znal prepričati z besedo, Magajna je bil redkobeseden. Bolj človek nasmehov, roke, ki te je znala objeti čez ramena. Tihih pozdravov in živahnih pogledov. Ampak predvsem prizorov. Menda so vsi fotografi taki. Slike so njihova pripoved. Govorijo skozi teleobjektiv. Drugače so molčeči, redkobesedni. In skoraj vedno povedo več kot mi z našimi dolgoveznimi besedami.

V Čedadu sem nepričakovano našla pot v svojo preteklost. V trenutke, ki sem jih morda pozabila. A so začeli živo barvati sivo jesensko nedeljo. Walter in Elvio nista razumela, zakaj sem se nasmehnila, ko sem na razstavi prebrala, kako se je nekoč v zamejstvu vsaka prireditev začela s spoštljivimi besedami... Magajna je prišel. Ali... Primorski je tu. Legenda, ki je meni živ spomin. Besede, ki obujajo dogodke. Kolikokrat, na prireditvah, ki smo jih organizirali kot mladi, na literarnih srečanjih, v sprevodih in na manifestacijah, in še najbolj na šolskih zborovanjih, se nam je zarisal nasmeh na licih in smo začutili olajšanje, ko so se odprla vrata in smo zaslišali tiste tihe, oprezne korake za velikim fotoaparatom. Magajna je prišel. Zdaj se lahko začne. In se je potem vedno začelo. Nekajkrat sem bila celo sama junak tega 'nečesa'. Na primer tistikrat, ko sem spregovorila kot predstavnica slovenskih dijakov v Avli Magni na tržaški univerzi. V tisti množici ljudi, ki so me poslušali, ali se je samo meni tako zdelo, ker jim verjetno sploh ni bilo mar za to, kar jim bo povedala mlada, nekoliko zmedena slovenska dijakinja, sem zagledala Mariota. Nekje visoko nad drugimi, po vsej verjetnosti je kot po navadi stopil na kak stol ali ograjo. In me ni bilo več strah. Mario je bil namreč tam in vse bo v redu... Spregovorila sem, medtem ko je on pritisnil na gumb in se je sredi študentske množice sprožala bliskavica.

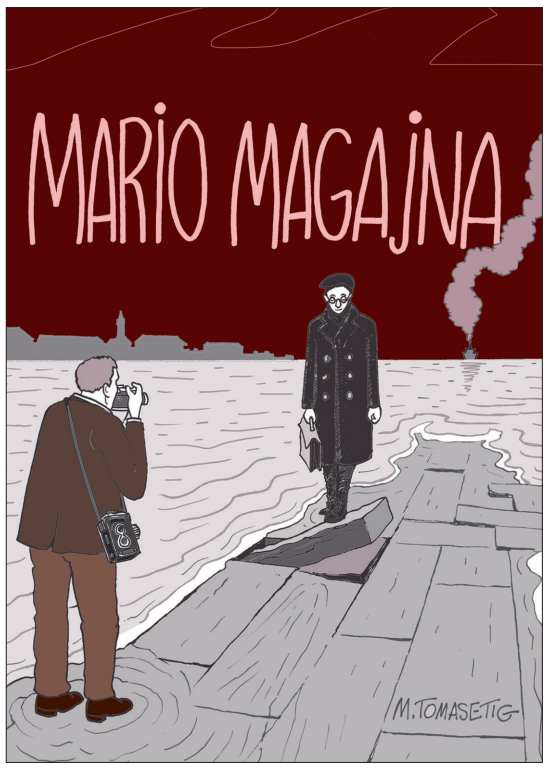

Walterju, ki je sicer Tržačan, a Magajne osebno ni poznal, nizam spomine, medtem ko skupaj spremljamo video o zadnji tržaški razstavi. Pomislim, kako čas hiti. Ko gledam slike, se mi zdijo utrinki preteklosti, ki je že dolgo mimo. Ne prepoznam se več v oblekah, pričeskah. Nekaj slik je iz tistega obdobja, ko še rojena nisem bila. Kako elegantni so bili ljudje v tistih letih, je pripomnil Walter, kako urejeni in prijetnega videza. Res: atletske postave, urejene pričeske, skrbno usklajena zunanjost. Podobne slike mi je kazala tudi mama. In pripovedovala o svoji mladosti.

Fotoaparat imam s seboj v nahrbtniku, vendar ga ne potegnem iz njega. Občutek imam, da bi z digitalno tehnologijo oskrunila lepoto teh črno- belih posnetkov, ki so nastajali ure in ure, celo dneve. Na njih so čarobna svetloba, trenutki preteklosti, podarjeni spominu, lepota dovršenosti. Spominjam se, kako se je dogajalo. Najprej se je slika vtisnila na film, sledilo je dolgo delo v temnici za razvijanje in čakanje na sliko, ki je nastajala počasi. Magično. Kot vse v tistih časih. Stisne me v grlu. Skoraj bi pozabila, da sem tudi sama obiskovala fotografski tečaj in skušala razumeti skrivnosti teh iger svetlobe, objektivov, ujetih trenutkov in slik, ki so nastajale na tistem čudovitem, svetlem, pološčenem papirju. In si jih potem prvič vzel v roko, kot vzame mati dojenčka. Koliko let! Srečni smo, pravi Walter, da smo vse to doživeli, da smo priče spremembam in nenavadno hitremu tehnološkemu razvoju. In času, ki postaja vse bolj neoprijemljiv.

Kar dolgo smo se zadržali med črno-belimi utrinki iz preteklosti. Slike nam pripovedujejo. Brskam po spominih in se izgubljam v njih. Sodelavci morda nismo znali ceniti Magajne. Nikoli ne znaš ceniti ljudi in stvari, ki jih imaš vsak trenutek pri roki. Spominjam se slik, ki sem jih nosila domov iz njegove temnice. Ogromno jih je bilo. Vem, da bom, ko se bom vrnila domov, prebrskala omare in stare mape na policah, da vidim, če se je katera ohranila. Bojim se, da sem jih založila in izgubila. Dvajset let mi je bilo, nekaj več morda, ko sem kot praktikant polnila strani črne kronike in kulturnega dogajanja na Primorskem dnevniku. Z Magajno sem sodelovala vsak dan, njegov fotoaparat pa me je spremljal tudi kot študentko in dijakinjo. Koliko slik mi je podaril! Ne vem, če je še katera v mojih predalih. Bojim se, da jih bom težko našla. Ko imaš dvajset let, veš samo za sedanjost. Vse je stalnica. O spominih mi takrat še nihče ni nič povedal. Minevanje pa mi je bilo skrivnost. Ko imaš dvajset let, se ti zdi, da čas ne prinaša sprememb. Smo in ostajamo. Nisem verjela, da bomo nekoč zaprli temnice in da ne bom večno praktikant na Primorskem dnevniku. In da bo nekoč naš nasmejani Mario slekel svoj sivi plašč in pristal v temnih sobah doma za ostarele. Tako kot večina od nas, žal. Tam je bil njegov zadnji dom. Brez temnice in brez fotoaparata. Tam, kjer si je zadnjič zaželel luči in ulic ljubljenega Trsta. Dvajset let in življenje pred mano. Tedaj vsega tega nisem vedela in slike mi niso pomenile veliko. Ko imaš dvajset let, sploh ne veš, da obstajajo domovi za ostarele, da se vse poti nekje končajo. Vse poti in vsa lepota nedorečenega... Zato sem tiste slike, baje, enostavno založila.

Suzi Pertot

Začenja se košarkarska sezona

Vsi zrejo proti vrhu

Konec tedna se začnejo košarkarska prvenstva pri nas. Sodniški met čaka Trst in Videm v moški košarkarski A2 ligi, pa tudi naše državne in deželne tretjeligaše. Jadran Ispem, o pripravah katerega smo pisali pred mesecem dni, bo nastope v državni C ligi Gold, nekdanji C1, začel v nedeljo ob 18.00 v telovadnici na Občinah, ki je že nekaj sezon njegov dom. V soboto popoldne pa se bo v Maniagu proti Felettu začela pot Bora Radenska v deželni C ligi Silver.

O jadranovcih smo na teh stolpcih že marsikaj povedali, spet računajo na Sašo Malalana, Daniel Batich pa je prestopil k Boru. Razen tega je postava ostala natanko taka kot lani, le da ima sezono več uigranosti, mladi pa so leto dni zrelejši. Skratka, potrjeni trener Dean Oberdan, ki je lani z združenim moštvom opravil odlično delo, je že najavil, da bodo v še kakovostnejšem tekmovanju ciljali na uvrstitev v osmerico, ki se bo potegovala za napredovanje v B ligo. Veliko pričakujejo prav od napredka devetnajstletnikov Daneua, Zidariča in Cettola, ki so bili že lani izjemno koristni, dve leti starejši Ridolfi, ki je izstopal na poletnih turnirjih, pa napoveduje dokončno uveljavitev kot igralec prve peterke.

Stopničko niže, v C ligi Silver, bo kljub majskemu nazadovanju ponovno zastopal naše košarkarsko gibanje Bor Radenska, ki so ga naknadno spet vključili v najvišje deželno prvenstvo. Že omenjeni Daniel Batich je glavna okrepitev za peterko, ki jo po novem vodi trener Marko Švab (lani na klopi Kontovela). Igralski kader so obogatili tudi branilci Moschioni, Škerl in Zidarič, ki bo igral tako z Jadranom kot v deželni ligi. Ves Borov tabor je odločen, da pozitivno reagira po nesrečni sezoni, tako da želijo preživeti mirno leto in po možnosti pristati na zgornji polovici razpredelnice.

Naslednji teden se bo začela še deželna D liga. Tu zna biti letos zelo zanimivo, v njej je namreč z izjemno postavo, mešanico veteranov in nadarjenih mladih, na startu tudi Breg. Kot znano, se je po zgodovinskem napredovanju v C ligo Gold uprava odločila, da se odpove višji ligi in celo stopi korak nazaj, iz C2 v D. Tu bodo gradili na omenjenih dvajsetletnikih, katerih vodenje je prevzel lanski trenerjev pomočnik Miro Jurić. Zelo koristen pa bo doprinos preverjenih Ciglianija, Crotte in Pigata, senatorjev z bogato preteklostjo v višjih ligah. Bregov konkurent za vrh bo zagotovo Sokol, ki je maja na igrišču napredoval v C ligo Silver, a je nato tudi tu društveni odbor sklenil, da višjega ranga ne sprejme in da torej ostanejo, kjer so bili. Ker ima potrjeni trener Walter Vatovec na razpolago zelo podoben sestav kot lani, sicer brez Gallocchia in Semca, je pričakovati tudi letos vidno vlogo Nabrežincev. Kontovel pa bo v četrtoligaški druščini spet stavil na rosno mlade igralce iz projekta Jadran pod taktirko potrjenega trenerja Bobana Popoviča. Odhod Škerla pa se bo zagotovo poznal.

Kot že vrsto let bo v pokrajinski promocijski ligi na Goriškem sodeloval goriški Dom, ki ima letos ob vrnitvi zvezde Davida Abramija od Goriziane menda višje apetite. Uspešno sezono vsem!

HC

FISC
FEDERAZIONE ITALIANA SETTIMANALI CATTOLICI

PIEMONTE

TORINO
Agenzia Giornali Diocesani
SALUZZO
Corriere di Saluzzo
VERCELLI
Corriere Eusebiano
ALBA
Gazzetta D'Alba
ASTI
Gazzetta D'Asti
BIELLA
Il Biellese
TORINO
La Voce e il Tempo
TORTONA
Il Popolo
IVREA
Il Risveglio Popolare
ACQUI TERME
L'Ancora
FOSSANO
La Fedeltà
CUNEO
La Guida
CASALE MONFERRATO
La Grande Famiglia
MONDOVÌ
L'Unione Monregalese
SUSA
La Valsusa
CASALE MONFERRATO
La Vita Casalese
ALESSANDRIA
La Voce Alessandrina
PINEROLO
L'Eco del Chisone
CANELLI-ACQUI T.
www.vallibbt.it
PINEROLO
Vita Diocesana Pinerolese
NOVARA
Stampa Diocesana Novarese
ARONA
Il Sempione
BELLINZAGO NOVARESE
Il Ricreo
BORGOMANERO/OMEGNA
L'Informatore
DOMODOSSOLA
Il Popolo dell'Ossola
GALLIATE
L'Eco di Galliate
OLEGGIO
Il Cittadino Oleggese
VARALLO SESIA
Il Monte Rosa
VERBANIA INTRA
Il Verbano

VAL D'AOSTA

AOSTA
Corriere Della Valle d'Aosta

LOMBARDIA

LODI
Il Cittadino
MONZA
Il Cittadino
CREMA
Il Nuovo Torrazzo
TREVIGLIO
Il Popolo Cattolico
COMO
Il Settimanale della Diocesi
PAVIA
Il Ticino
MILANO
www.chiesadimilano.it
BERGAMO
www.santalessandro.org
VIGEVANO
L'Araldo Lomellino
MANTOVA
La Cittadella
CREMONA
La Vita Cattolica
BRESCIA
La Voce del Popolo
BRUGHERIO
Noi Brugherio

TRIVENETO

VENEZIA
Gente Veneta
PORDENONE
Il Popolo
BOLZANO
Il Segno
VITTORIO VENETO
L'Azione
PADOVA
La Difesa del Popolo
ROVIGO
La Settimana
UDINE
La Vita Cattolica
TREVISO
La Vita del Popolo
VICENZA
La Voce dei Berici
BELLUNO
L'Amico del Popolo
GORIZIA
Novi Glas
CHIOGGIA
Nuova Scintilla
BOLZANO
Sonntagsblatt
VERONA
Verona Fedele
TRIESTE
Vita Nuova
TRENTO
Vita Trentina
GORIZIA
Voce Isontina

EMILIA ROMAGNA

FAENZA
Il Piccolo
RIMINI
Il Ponte
FIDENZA
Il Risveglio
REGGIO EMILIA
La Libertà
BOBBIO
La Trebbia
FERRARA
La Voce di Ferrara
SAN MARINO/MONTEFELTRO
Montefeltro
MODENA
Nostro Tempo
CARPI
Notizie
RAVENNA
Risveglio Duemila
PARMA
Vita Nuova

LIGURIA

GENOVA
Il Cittadino
SAVONA
Il Letimbro

MARCHE E UMBRIA

MACERATA
www.emmausonline.it
PESARO
Il Nuovo Amico
S. BENEDETTO DEL TRONTO
L'Ancora
FABRIANO
L'Azione
ASCOLI PICENO
La Vita Picena
FERMO
www.lavocedellemarche.it
SENIGALLIA
La Voce Misena
CAMERINO
L'Appennino Camerte
ANCONA
Presenza
JESI
Voce della Vallesina
ANCONA
www.chiesamarche.org
FOLIGNO
Gazzetta di Foligno
PERUGIA
La Voce
SPELLO
La Squilla

TOSCANA

PONTREMOLI
Il Corriere Apuano
PISTOIA
La Vita
FIRENZE
Toscana Oggi
AREZZO/CORTONA/SANSEPOLCRO
Arezzo - Cortona - Sansepolcro
PITIGLIANO/SOVANA/ORBETELLO
Confronto
MASSA MARITTIMA/PIOMBINO
Dalla Maremma all'Elba
SAN MINIATO
La Domenica
FIESOLE
La Parola
LIVORNO
La Settimana
PRATO
La Voce di Prato
PESCIA
La Voce di Valdinievole
VOLTERRA
L'Araldo
MONTEPULCIANO/CHIUSI/PIENZA
L'Araldo Poliziano
FIRENZE
L'Osservatore Toscano
LUCCA
Lucca 7
GROSSETO
Rinnovamento
SIENA
COLLE VAL D'ELSA/MONTALCINO
Siena - Colle Val D'Elsa - Montalcino
MASSA CARRARA/PONTREMOLI
Vita Apuana
PISA
Vita Nova

ABRUZZO E MOLISE

CHIETI
Il Nuovo Amico del Popolo
TERAMO
L'Araldo Abruzzese
PESCARA/PENNE
www.laporzione.it
L'AQUILA
Vola
SULMONA
Sulmona-Valva Diocesi
CAMPOBASSO
Molisinsieme

LAZIO

RIETI
Frontiera
ALBANO LAZIALE
Millestrade
ROMA
www.romasette.it
ANAGNI/ALATRI
Anagni Alatri Uno
VITERBO
Vita della Diocesi
LATINA
Chiesa Pontina

PUGLIA

CASTELLANETA
Adesso
BRINDISI
Fermento
TRANI
In Comunione
OSTUNI
Lo Scudo
TARANTO
Nuovo Dialogo
MANFREDONIA /VIESTE / S. GIOVANNI ROTONDO
Voci e Volti
MOLFETTA
Luce e Vita

SARDEGNA

BOSA
Dialogo
TEMPIO PAUSANIA
Gallura e Anglona
CAGLIARI
Il Portico
LA MADDALENA
Il Vento
ORISTANO
L'Arborense
SASSARI
Libertà
LANUSEI
L'Ogliastra
NUORO
L'Ortobene
ALES
Nuovo Cammino
OZIERI
Voce del Logudoro
IGLESIAS
Sulcis Iglesiente Oggi

CAMPANIA

SALERNO
Agire
LIONI
Altirpinia
PIEDIMONTE MATESE
Clarus
CAVA DE' TIRRENI
Fermento
AVELLINO
Il Ponte Settimanale Cattolico dell'Irpinia
NOLA
In Dialogo
NOCERA INFERIORE /SARNO
Insieme
CASERTA
L'Eco Di Caserta
ACERRA
La Roccia
NAPOLI
Nuova Stagione
POZZUOLI
Segni dei Tempi
ISCHIA
Kaire
CASERTA
Il Poliedro
AVELLINO
www.ilpontenews.it
CAPUA
Kairos News

BASILICATA

MATERA/IRSINA
Logos - Le Ragioni della Verità

CALABRIA

ROSSANO/CARIATI
Camminare Insieme
CATANZARO
Comunità Nuova
CASSANO ALL'JONIO
L'Abbraccio
REGGIO CALABRIA
L'Avvenire di Calabria
COSENZA/BISIGNANO
Parola di Vita
CROTONE
Kairos Kroton
LAMEZIA TERME
Lamezia Nuova
LOCRI
Pandocheion - Casa che Accoglie

EUROPA

ZURIGO
Corriere degli Italiani
FRANKFURT AM MAIN
Corriere d'Italia
PARIGI
Nuovi Orizzonti Europa
GROSS GERAU
www.webgiornale.de
ROMA
Migranti Press

SICILIA

SIRACUSA
Cammino
MAZARA DEL VALLO
Condividere
NICOSIA
In Dialogo
RAGUSA
Insieme
MESSINA
La Scintilla
NOTO
La Vita Diocesana
ACIREALE
La Voce dell'Jonio
AGRIGENTO
L'Amico del Popolo
MONREALE
Giornotto
CATANIA
Prospettive
PIAZZA ARMERINA
Settegiorni
CALTANISSETTA
L'Aurora

190 časopisov

NAŠA MOČ

800 tisoč izvodov

www.fisc.it

FISC Federazione Italiana Settimanali Cattolici via Aurelia, 468 00165 Roma tel. 06 6638491 fax 06 6640339